

Tämä on Energiaviraston sähköisesti allekirjoittama asiakirja.

Detta är ett dokument som har signerats elektroniskt av Energimyndigheten.

This is a document that has been electronically signed by the Energy Authority.

Asiakirjan
päivämäärä on:

15.12.2025

Dokumentet är
daterat:

15.12.2025

The document is
dated:

15.12.2025

Esittelijä / Föredragande / Referendary

Nimi / Namn / Name: Lasse Simola

Pvm / Datum / Date: 15.12.2025

Ratkaisija / Beslutsfattare / Decision-maker

Nimi / Namn / Name: Simo Nurmi

Pvm / Datum / Date: 15.12.2025

Tämä asiakirja koostuu seuraavista osista:

- Kansilehti (tämä sivu)
- Alkuperäinen asiakirja tai alkuperäiset asiakirjat [Allekirjoitettu asiakirja alkaa seuraavalta sivulta. >](#)

Detta dokument består av följande delar:

- Titelblad (denna sida)
- Originaldokument [Det signerade dokumentet börjar på nästa sida. >](#)

This document contains:

- Front page (this page)
- The original document(s) [The signed document follows on the next page >](#)

Jakelun mukaan

Asia

Päätös liittamisesta perittävien maksujen määrittämisestä koskevista menetelmistä

Asianosainen

Alajärven Sähkö Oy
Alva Sähköverkko Oy
Caruna Espoo Oy
Caruna Oy
Elenia Verkko Oyj
Enontekiön Sähkö Oy
Enso Alueverkko Oy
EPV Alueverkko Oy
ESE-Verkko Oy
Esse Elektro-Kraft Ab
Forssan Verkkopalvelut Oy
Haminan Sähköverkko Oy
Haukiputaan Sähköosuuskunta
Helen Sähköverkko Oy
Herrfors Nät-Verkko Oy Ab
Iin Energia Oy
Imatran Seudun Sähkönsiirto Oy
Jeppo Kraft Andelslag
Jylhän Sähköosuuskunta
Järvi-Suomen Energia Oy
Kaakon Alueverkko Oy
Kajave Oy
Kemin Energia ja Vesi Oy
Keminmaan Energia ja Vesi Oy
Keravan Energia Oy
Keuruun Sähkö Oy
Kittilän Alueverkko Oy
Koillis-Lapin Sähkö Oy
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy
Kokemäen Sähkö Oy
Kokkolan Energiaverkot Oy
Kronoby Elverk Ab
KSS Verkko Oy
Kuopion Sähköverkko Oy
Kuoreveden Sähkö Oy
Kymenlaakson Sähköverkko Oy
Köyliön-Säkylän Sähkö Oy
Lahti Energia Sähköverkko Oy
Lammaisten Energia Oy
Lankosken Sähkö Oy
Lappeenrannan Energiaverkot Oy
Lehtimäen Sähkö Oy

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

Leppäkosken Sähkö Oy
Muonion Sähköosuuskunta
Mäntän Energia Oy
Naantalin Energia Oy
Nivos Verkot Oy
Nurmijärven Sähköverkko Oy
Nykarleby Kraftverk Ab
Okun Energia Oy
Oulun Energia Sähköverkko Oy
Oulun Seudun Sähkö Verkkopalvelut Oy
Paneliankosken Voima Oy
Parikkalan Valo Oy
PKS Sähkönsiirto Oy
Pori Energia Sähköverkot Oy
Porvoon Sähköverkko Oy
Raahen Energia Oy
Rantakairan Sähkö Oy
Raseborgs Energi Ab
Rauman Energia Sähköverkko Oy
Rovakaira Oy
Rovaniemen Verkko Oy
Sallila Sähkönsiirto Oy
Satavakka Oy
Savon Voima Verkko Oy
Seiverkot Oy
Sipoon Energia Oy
Sähkö-Virkeät Oy
Tampereen Energia Sähköverkko Oy
Tervolan Energia ja Vesi Oy
TLS Verkko Oy
Tornion Energia Oy
Tunturiverkko Oy
Turku Energia Sähköverkot Oy
UPM Sähkönsiirto Oy
Vaasan Sähköverkko Oy
Vakka-Suomen Voima Oy
Valkeakosken Energia Oy
Vantaan Energia Sähköverkot Oy
Vatajakoski Sähköverkko Oy
Verkko Korpela Oy
Vetelin Energia Oy
Vimpelin Voima Oy
Äänekosken Energia Oy
Ääneverkko Oy

Vireilletulo

28.5.2025

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

Ratkaisu

1. Energiavirasto vahvistaa valvontalain 10 § 1 momentin 4 kohdan mukaisesti asianosaisen noudatettavaksi liitteenä olevat menetelmät liittämistä perittävien maksujen määrittämiseksi viimeistään 1.6.2026 alkaen.
2. Asianosaisen tulee päivittää omat liittämisperiaatteensa ja hinnastonsa liitteessä esitettyjen menetelmien ja periaatteiden mukaisiksi ja toimittaa Energiavirastolle käyttöön otettavat hinnastot ja hinnoitteluperiaatteet yksi kuukausi ennen niiden käyttöönottoa Energiaviraston 29.3.2018 antaman määräyksen (Dnro742/002/2018) mukaisesti.
3. Edellä olevaan viitaten asianosaisen on toimitettava pyydetty tiedot Energiavirastoon viimeistään 1.5.2026 mennessä sähköpostilla osoitteeseen kirjaamo@energiavirasto.fi.
4. Tämä päätös on voimassa toistaiseksi ja se korvaa aiemmin annetut vahvistuspäätökset, jotka koskevat liittämisen ja sen hinnoittelun menetelmiä. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta.

Perustelut

Selostus asiasta

- (1) Energiavirasto on vuoden 2025 alusta ryhtynyt laatimaan uusia liittämisen ja sen hinnoittelun menetelmiä.
- (2) Energiavirasto on kuullut asiasta Energiateollisuus ry:tä ja sen muodostamaa kokoonpanoa menetelmäluonnoksen valmistelun aikana kolmeen kertaan.
- (3) Energiavirasto on varannut asianosaisille mahdollisuuden lausua ennen päätöksen tekemistä hallintolain (434/2003) 34 §:n mukaisesti.

Lausuntopyyntö liittymien hinnoittelumenetelmien luonnoksesta

- (4) Energiavirasto julkaisi Lausuntopalvelussa lausuntopyynnön sähköverkon liittämisen periaatteita ja hinnoittelua koskevista menetelmistä 17.10.2025. Lausuntojen määräaika oli 6.11.2025.
- (5) Lausunnon toimitti määräaikaan mennessä Suomen sähkökäyttäjät ry (ELFi), Energiateollisuus ry, Fingrid Oyj, Caruna Oy ja Caruna Espoo Oy, Vantaan Energia Sähköverkot Oy, Järvi-Suomen Energia Oy, Helen Sähköverkko Oy, Elenia Verkko Oyj, Kymenlaakson Sähköverkko Oy, Savon Voima Oyj, Paikallisvoima ry, PKS Sähkönsiirto Oy, Vaasan Sähköverkko Oy, Kajave, Tampereen Energia Sähköverkko Oy, Fortum Oyj, EPV Energia Oy, Leppäkosken Sähkö Oy, Energiakaupungit Oy.

Yhteenvedo lausunnoista ja Energiaviraston vastine lausuntojen pääkohtiin

- (6) Lausunnoissa on yleisesti nähty positiivisena ja perusteltuna menetelmäluonnokseen kuvatut tavoitteet ja periaatteet kapasiteetin jakamiselle verkon vahvistuksien aikana sekä liittymistehon määrittämiselle ja kypsyyskriteerien

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

selventämiselle, jotta varmistettaisiin verkkopalvelujen tehokkaampi sekä tasapuolisempi ja syrjimättömämpi tarjonta mahdollisuuksien mukaan aiempaa paremmin nykyisissä olosuhteissa. Lisäksi positiivista palautetta on tullut muutoinkin tehdyistä täsmennyksistä nykyisiin menetelmiin nähden.

- (7) Joissakin lausunnoissa on samaan asiaan liittyen myös esitetty, että menetelmien periaatteisiin tulisi kuvata, että kapasiteettia jaettaisiin verkon vahvistuksien ajaksi vain yhteiskunnan kannalta tärkeisiin hankkeisiin. Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkina-alueissa tai sen asetuksissa ei tällä hetkellä ole annettu oikeuksia Energiavirastolle kuin myöskään verkonhaltijoille määrittää, että minkälainen liittyyjä on todellisuudessa yhteiskunnalle tärkeä ja toisaalta myöskään oikeuksia ryhmitellä asiakkaita erilaisiin ryhmiin verkkoon pääsyyn liittyvien palveluiden laadun osalta.
- (8) Energiavirasto toteaa, että sähkömarkkinalaki ei ainakaan nykyisellään mahdollista, että yhteiskunnan kannalta hyödyllisiä hankkeita tai vähemmän hyödyllisiä hankkeita voisi ensinkään arvioida ja tämän jälkeen kohdella verkkopalvelujen kannalta eri tavalla, esimerkiksi siten että vähemmän merkityksellisille hankkeille voisi asettaa heikommalla oikeudet verkkoon liittämiseksi. Sähkömarkkinalain säädöksissä ei ole annettu asiaan liittyen mitään määräyksiä, kriteerejä, velvoitteita ja vastuita eikä muutoinkaan säädetty poikkeusta, että tietyn tyyppisiä liittyyjiä, joiden arvot voisi katsoa olevan yhteiskunnallisesti pienempi, olisi mahdollista syrjiä liittymäpalvelujen tarjonnassa hitaammalla liittymien toimitusajoilla heikentäen samalla myös verkkoon pääsyä. Kyse on muutoinkin tulkinnanvaraisesta ja poliittisesta asiasta, että minkälainen hanke katsotaan tärkeäksi ja minkälainen ei.
- (9) Joissakin lausunnoissa on myös toivottu, että menetelmillä tulisi rajata kehittämisvelvollisuutta ja määrittää, että kehittämisvelvollisuus koskettaa vain tiettyjen tavanomaisia liittyyjiä sekä muutoinkin toivottu, että liittymismaksuun voisi sisällyttää aiempaa ja nykyistä enemmän kustannuksia, joita liittyyjä verkolle voi laukaista. Energiavirasto toteaa, että pyydetty muutokset eivät ole mahdollisia. Nykyinen ja uusienkin menetelmien mukainen käytäntö perustuu sähkömarkkinalakiin ja lainvoimaiseen hallintokäytäntöön eikä Energiavirastolla ole sähkömarkkinalainsäädännöstä tulevia perusteita muuttaa nykyisiä periaatteita ja käytäntöjä.
- (10) Jos maksuja kohdistettaisiin toiveiden mukaisesti enemmän liittyyjille, tarkoittaisi se käytännössä sitä, että liittyyjille kohdistettaisiin samalla sellaisia myös olemassa olevia verkkopalveluasiakkaita ja itse verkonhaltijaa palvelevia yleisen kehittämisen piiriin kuuluvia kustannuksia, jotka liittyyjivä esimerkiksi verkkotopologian, toimitusvarmuuden, verkon käytettävyyden tai kokonaan uusien siirtoyhteyksien kehittämiseen. Toiveiden mukainen käytäntö johtaisi siihen, että liittymismaksuun kohdistettaisiin verkon saneeraukseen liittyviä kustannuksia tai ylipäänsä kustannuksia, jotka olisivat tapauskohtaisesti riippuvaisia verkon kehitystarpeista ja tilasta eikä niinkään liittymistehosta. Hinnoittelu ei olisi enää perusteltavissa nykyisen lainsäädännön kannalta yhtä tasapuoliseksi ja kustannusvastaavaksi, jos olemassa olevalle verkolle syntyviä kehittämisen kustannuksia kohdistettaisiin niillä alueilla enemmän liittyyjille ja vähemmän olemassa oleville asiakkaille, joilla kehittämisen tarve on suurempi ja vastaavasti niillä alueilla vähemmän liittyyjille ja enemmän olemassa

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

oleville asiakkaille, jossa kehittämisen tarve on ollut pienempi. Myös aiemmin liittyneet eli nykyiset verkkopalveluasiakkaat ovat aiheuttaneet verkolle yhtäläisen kustannuspaineen verkon kehittämiselle kuin uudet liittyjät, joten ei olisi myöskään nykyisen lainsäädännön osalta perusteltua, että yhtäkkiä verkon kehittämisen kustannuksia aletaankin kohdistamaan aiempaa enemmän uusille liittyjille liittymismaksujen kautta siinä vaiheessa, kun tarve verkon kehittämiselle konkretisoituu.

- (11) Edellä olevaan viitaten, esitetyn toiveen toteuttaminen johtaisi siis tilanteeseen, jossa liittyjille kohdistettaisiin kustannuksia, joihin nykyisen lainsäädännön ja sen voimassa olevan hallintokäytännön pohjalta tulisi kaikkien asiakkaiden osallistua tasapuolisesti. Käytännössä kustannuksien siirtäminen verkon kehittämisestä jakelu- ja siirtomaksuista enemmän liittymismaksuihin johtaisi tilanteeseen, jossa kaikkia asiakkaita kuin myös verkonhaltijaa palvelevien toimenpiteiden kustannuksia kohdistuu kaikkien verkkopalveluasiakkaiden sijaan yksittäisille liittyjille. Kustannuksien siirtäminen ja painottaminen laskennallisesti enemmän liittyjille ja näin ollen myös pienemmälle ja rajatummalle joukolle tulevia uusia asiakkaita, ilman lainsäädännöstä tulevaa konkreettista muutosta voitaisiin katsoa uusia asiakkaita syrjiväksi toimenpiteeksi heikentäen verkkoon pääsyn edellytyksiä ja hinnoittelun ennakoitavuutta tai läpinäkyvyyttä koko maassa.
- (12) Suomi on harvaan asuttu maa ja jo nykyisillä periaatteilla liittymismaksut voivat muodostua niin kalliiksi, että verkkoon jätetään liittymättä varsinkin pienempien liittyjien osalta. Liittymismaksujen laskentaperiaatteiden tulee kuitenkin olla yhtenevät riippumatta liittyjän rahoituskyvystä ja liittymispisteiden jännitetasosta. Näin ollen, jos periaatetta muutettaisiin, niin myös aivan pienimmille normaaleille kuluttajaliittymille vaikutus olisi merkittävä ja liittymien määrä tulisi todennäköisesti pienenemään. Pienempi liittymien määrä vähentäisi osaltaan verkon kehittämistä ja laajentumista entisestään sellaisiin kohteisiin, joissa sähköverkolle olisi kuitenkin tarvetta. Kaiken kaikkiaan periaatteen muutos siis saattaisi heikentää verkkoon pääsyn edellytyksiä ja vähentää uusien verkkoasiakkaiden määrää, mikä ei olisi todennäköisesti verkonhaltijoidenkaan kannalta toivottava kehityssuunta.
- (13) Vanhojen kuin uusienkin liittymien hinnoittelumenetelmien tavoitteena on osaltaan varmistaa, että kaikki olemassa olevat asiakkaat osallistuvat tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä kustannusvastaavasti jakelu- ja siirtomaksujen kautta kaikkiin verkon kehittämisen kustannuksiin ja että liittyjien liittymismaksuun sisällytetään kustannusvastaavasti vain liittämisen kannalta perusteltuja, lähtökohtaisesti yksinomaan liittyjiä palvelevien uusien verkoston laajennuskustannuksia sekä liittymistehojen mukaisesti laskennallisia keskimääräisiä verkon siirtokyvyn muutoksesta syntyviä verkon vahvistuskustannuksia eli menetelmien mukaista kapasiteettivarausmaksua.
- (14) Menetelmien mukaisilla uusilla periaatteilla varmistetaan, että verkon kannalta tarpeelliset kehittämistoimenpiteiden kustannukset jyvitetään edelleen lain mukaan kaikille verkkopalveluasiakkaille tasapuolisesti, riippumatta siitä kuka lopulta tämän tarpeen laukaisee. Periaatteella siis varmistetaan, että verkon saneeraukseen ja yleiseen kehittämiseen liittyviä kustannusosuuksia ei kohdisteta liittyjille, vaikka näitä syntyisi liittämisen yhteydessä.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

- (15) Joissakin lausunnoissa on toivottu huomattavasti pidempää eräpäivää mihin mennessä, menetelmät on otettava viimeistään käyttöön. Energiavirasto toteaa, että eräpäivää ei voida pidentää, koska siinä on jo huomioitu tarpeellinen lisäaika muutosten tekemiselle. Alun alkaen viimeinen päivä verkonhaltijan periaatteiden julkaisemiselle on ollut aiemmin, mutta tätä pidennettiin verkonhaltijoiden toiveesta. Menetelmät eivät sisällä mitään suuria keskeisiä periaatteellisia muutoksia hinnoitteluun, vaan lähinnä kyse on täsmennyksistä. On muutoinkin tärkeää, että menetelmien sisältö pyritään viemään käytäntöön mahdollisimman ripeästi, koska menetelmillä on tarkoitus varmentaa, että toimitaan voimassa olevan tuoreimman lainsäädännön mukaisesti ja muutoinkin mahdollistaa työkaluja, joilla havaittuihin ongelmatilanteisiin voidaan puuttua. Energiavirasto toteaa, että monessa asiassa kyse on vain laskennan tai periaatteen nykyistä tarkemmasta kuvaamisesta epäselvyyksien välttämiseksi eikä niinkään periaatteellisesta muutoksesta.
- (16) Joissakin lausunnoissa on esitetty kritiikkiä, että suurjänniteverkon kapasiteettivarausrakenteen laskentatyökaluun ei ole riittävästi aikaa tutustua tai että sen antama tulos ei ole riittävä. Energiavirasto toteaa, että itse laskentaperiaatteissa ei ole tapahtunut periaatteellista muutosta, vaan laskentatyökalulla halutaan helpottaa verkonhaltijoiden hinnoittelua. Periaatteet ovat käytännössä samat kuin aiemmin, mutta niitä on tarkennettu ja viety tarkemmalla sekä näin ollen myös kustannusvastaavammalle tasolle kapasiteettivarausrakenteen määrityksen suhteen. Lisäksi verkonhaltijalla on edelleen mahdollisuus määrittää kapasiteettivarausrakenteen tarkemmin, kunhan se vain noudattaa edelleen menetelmissä kuvattuja periaatteita.
- (17) Lausunnoissa on esitetty myös paljon rakentavia ehdotuksia menetelmien sisällön selkiyttämiseksi. Energiavirasto on pyrkinyt selkiyttämään asiasisältöä menetelmään tai muutoinkin arvioinnin pohjalta huomioimaan perusteltuja ja toteutuskelpoisia ehdotuksia menetelmiin mahdollisuuksien mukaan. Energiavirasto kuitenkin toteaa, että kaikkea ei voida selkiyttää ja viedä tarkemmalle tasolle. Lausunnoissa on myös esitetty toiveita, että menetelmien olisi hyvä olla enemmän yleisemmällä tasolla. Tavoitteena onkin löytää sopiva tasapaino menetelmille, jotka jättävät riittävästi joustoa erilaisiin tapauksiin mutta samaan aikaan olisi myös riittävän selkeä ja tarkka, ainakin niissä seikoissa, joissa se on mahdollista ja tarvetta on tälle erityisesti havaittu.

Lausuntopyyntö liittymien hinnoittelumenetelmien toisesta luonnosversiosta ja vahvistuspäätösluonnoksesta

- (18) Energiavirasto julkaisi Lausuntopalvelussa lausuntopyynnön liittymien hinnoittelumenetelmien toisesta luonnosversiosta sekä vahvistuspäätösluonnoksesta 24.11.2025. Lausuntojen määräaika oli 8.12.2025.
- (19) Lausunnon toimittivat Suomen Sähkökäyttäjät ry, Energiateollisuus ry, Fingrid Oyj, Caruna Oy ja Caruna Espoo Oy, Vantaan Energia Sähköverkot Oy, Helen Sähköverkko Oy, Elenia Verkko Oyj, Kymenlaakson Sähköverkko Oy, Savon Voima Oyj, Vaasan Sähköverkko Oy, Kajave Oy, Tampereen Energia Sähköverkko Oy, Leppäkosken Sähkö Oy, NW Groupe ja Oulun Energia Sähköverkko Oy.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025*Yhteenveto lausunnoista ja Energiaviraston vastine lausuntoihin*

- (20) Uusien lausunnoissa esitettyjen rakentavien sekä perusteltujen kommenttien ja ehdotusten perusteella Energiavirasto on arvionsa pohjalta ja mahdollisuuksien mukaan edelleen huomionnut ehdotettuja tarkennuksia menetelmien sisältöön. Joissakin lausunnoissa oli myös toistettu ensimmäisen lausunnon sisältöä verkonhaltijan tärkeäksi kokemien asioiden osalta.
- (21) Lausunnoissa kommentoitiin edelleen osin myös suurjänniteverkon laskentatyökalua. Marginaalikustannukset välilehdeltä löydettiin myös erään lausunnon ansiosta johtimien määrään liittyvä virhe, joka on nyt korjattu. Energiavirasto on täsmentänyt laskentatyökalun sisältöä ja määrittänyt taulukkoon väärinymmärrysten välittämiseksi myös vaihtoehtoisen laskennan omalle erilliselle välilehdelle, joka perustuu enemmän vanhoissa menetelmissä kuvattuun pelkistetympään laskentamalliin. Vaihtoehtoisessa laskennassa käytetään lähtökohtana keskimääräistä siirtoetäisyyttä, kun taas ensimmäisessä laskentavaihtoehdossa laskenta perustuu linjan koko pituuteen syöttöpisteestä jakorajalle. Energiavirasto korostaa, että laskentatyökalut ovat päivitettäviä dokumentteja, joihin pyritään päivittämään ja selkiyttämään niiden käyttöohjeistusta tai laskentaa aina tarpeen vaatiessa. Lisäksi Energiavirasto korostaa, että verkonhaltijalla on mahdollisuus suorittaa kapasiteettivarausrakennuksen määrittäminen myös omalla perustellulla menetelmien mukaisella laskennalla.
- (22) Eräässä lausunnossa on esitetty huoli, että suurjänniteverkon kapasiteettivarausrakennuksen laskennassa ei eri johtojen siirtokyvyissä olisi huomioitu jännitehäviöitä ja loistehoikkunaa. Energiavirasto toteaa, että siirtokapasiteetti-välilehdellä on esitetty laskentaan tehdyt oletukset ja laskennan oikeellisuus on varmistettu tietoja toimittaneelta verkonhaltijalta. Laskenta huomioi siirtotehon laskun kyseisillä oletuksilla, mukaan lukien myös loistehoikkunan. Verkonhaltijalla on tässäkin mahdollisuus käyttää omia tarkempia tietoja siirtokyvystä, kunhan ne ovat perustellulla pohjalla. Edelleen jokaisella verkonhaltijalla on menetelmien mukaisesti mahdollisuus määrittää itse tarkemmalla mutta edelleen perustellulla menetelmien mukaisella laskennalla kapasiteettivarausrakennuksensa, jos se ei halua hyödyntää Energiaviraston julkaisemia kapasiteettivarausrakennuksen laskentatyökaluja sellaisenaan.
- (23) Eräässä lausunnoissa on toivottu, että kapasiteetinjakoperiaatetta ei olisi pakko käyttää. Energiavirasto toteaa, että periaatteen soveltaminen on velvoittava, mutta verkonhaltijalle on jätetty paljon joustoa tarkemman toteutuksen suhteen. Lausunnoissa on myös esitetty, että jos periaatetta on sovellettava, niin sitä tulisi soveltaa vain kypsyyskriteerien täyttäviin hankkeisiin. Energiavirasto toteaa, että lähitulevaisuudessa todennäköisesti liittyvien potentiaalisten liittyjien ja vapaan kapasiteetin tarkempi arviointi on jätetty suurelta osin verkonhaltijan vastuulle. Energiavirasto kuitenkin huomauttaa, että kypsyyskriteerien käyttö ei välttämättä sovellu kaikkiin tapauksiin potentiaalisten liittyjien arvioinnissa kapasiteetin jakoperiaatetta varten, koska kypsyyskriteerienkin täyttävä hanke ei välttämättä ole vielä liittymässä verkkoon niin nopealla aikataululla, että sen huomiointi olisi aina perusteltua. Oleellista on, että pyritään täyttämään periaatteen tavoitteet ja että toiminta on perusteltua noudattaen menetelmissä kuvattuja tavoitteita ja periaatteita.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

- (24) Eräässä lausunnossa on esitetty, että verkonhaltijalla tulisi olla oikeus ohjata sijainniltaan joustavat hankkeet, kuten sähkövarastot, alueille, jotka ovat teknistaloudellisen kokonaisuuden kannalta kannattavia sekä esitetty, että varastojen osalta tulisi olla mahdollista periä kapasiteettivarauskasvu sekä kulukselta että tuotannolta. Energiavirasto toteaa, että verkonhaltijalle on jo annettu vanhoissa menetelmissä mutta edelleen myös uusissa menetelmissä perustelluin syin tietyissä rajoissa mahdollisuus vaikuttaa liittymispisteen määrittämiseen. Nykyisissä menetelmissä tätä on vain hieman täsmennetty. Tähän ei kuitenkaan vaikuta se onko kyseessä varasto tai jokin muu laitteisto tai se olisiko verkonhaltijan mielestä kyseessä hanke, joka olisi voitu tehdä yhtä helposti ja kannattavasti liittymän toimesta toisaalle. Lisäksi Energiavirasto toteaa, että lainsäädäntö eikä myöskään hallintokäytäntö mahdollista ehdotuksen mukaista periaatetta, jossa esimerkiksi varastoille tai muille vastaaville verkonhaltijan arvioimille liittymille heikennettäisiin verkkoon pääsyä. Kapasiteettivarauskasvun osalta Energiavirasto toteaa, että varastoille ei ole perusteltua asettaa esitetyn mukaista kaksinkertaista kapasiteettivarauskasvu, vaan varasto tulkitaan normaalina hybridiliittymänä, jossa on sekä verkkoon syöttöä että verkosta ottoa, jolloin kapasiteettivarauskasvu peritään vain yhteen kertaan paremmin mitoittavamman kapasiteettivarauskasvun perusteella. Energiavirasto kuitenkin huomauttaa edelleen, että verkonhaltijalla on mahdollisuus määrittää kapasiteettivarauskasvut myös tarkemmin.

Asiaan liittyvä lainsäädäntö

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2019/944 sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä ja direktiivin 2012/27/EU muuttamisesta ("Sähkömarkkinadirektiivi")

- (25) Sähkömarkkinadirektiivin 59 artiklan 7 kohdan mukaan sääntelyviranomaisilla on oltava velvollisuus vahvistaa tai hyväksyä riittävän ajoissa ennen niiden voimaantuloa ainakin kansalliset menetelmät, joita käytetään seuraavien seikkojen laskennassa tai niitä koskevien ehtojen vahvistamisessa: a) liittäminen ja pääsy kansallisiin verkkoihin, siirto- ja jakelutariffit tai niitä koskevat menetelmät mukaan lukien; näiden tariffien tai menetelmien on mahdollistettava tarvittavien investointien tekeminen verkkoihin niin, että kyseisillä investoinneilla voidaan varmistaa verkkojen toimivuus.

Sähkömarkkinalaki (588/2013)

- (26) Sähkömarkkinalain 3 §:n 2 kohdan mukaan jakeluverkolla tarkoitetaan sähköverkkoa, jonka nimellisjännite on pienempi kuin 110 kilovoltia.
- (27) Sähkömarkkinalain 3 §:n 3 kohdan mukaan suurjännitteisellä jakeluverkolla tarkoitetaan nimellisjännitteeltään 110 kilovoltin paikallista tai alueellista sähköverkkoa tai -johtoa, joka ei ole liittymisjohto ja joka ei ylitä valtakunnan rajaa.
- (28) Lailla 933/2025 muutettu sähkömarkkinalain 3 §:n 3 kohta tulee voimaan 1.1.2026 seuraavalla sanamuodolla: suurjännitteisellä jakeluverkolla tarkoitetaan nimellisjännitteeltään vähintään 110 kilovoltin paikallista tai alueellista sähköverkkoa tai -johtoa, joka ei ole sähköntuotannon liittymisverkko tai liittymisjohto ja joka ei ylitä valtakunnan rajaa.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

- (29) Sähkömarkkinalain 3 §:n 9 kohdan mukaan verkonhaltijalla tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jolla on hallinnassaan sähköverkkoa ja joka harjoittaa luvanvaraista sähköverkkotoimintaa tässä verkossa.
- (30) Sähkömarkkinalain 13 §:n 1 momentin mukaan jakeluverkonhaltijalla on yksinoikeus rakentaa jakeluverkkoa vastuualueellaan.
- (31) Sähkömarkkinalain 13 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan muut saavat rakentaa vastuualueelle jakeluverkkoa, jos kysymyksessä on liittymisjohto tai varasyöttöyhteys, jolla sähkönkäyttökohde taikka yksi tai useampi toisiinsa kytketty energiavarasto liitetään sähköverkkoon.
- (32) Sähkömarkkinalain 13 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan muut saavat rakentaa vastuualueelle jakeluverkkoa, jos kysymyksessä on liittymisjohto tai varasyöttöyhteys, jolla yksi tai useampi voimalaitos taikka yksi tai useampi voimalaitos ja niihin kytkeytyvä yksi tai useampi energiavarasto liitetään vastuualueen jakeluverkonhaltijan tai muun verkonhaltijan sähköverkkoon.
- (33) Lailla 933/2025 muutettu sähkömarkkinalain 13 §:n 2 momentin 2 kohta tulee voimaan 1.1.2026 seuraavalla sanamuodolla: muut saavat rakentaa vastuualueelle jakeluverkkoa, jos kysymyksessä on liittymisjohto tai varasyöttöyhteys, jolla voimalaitoskokonaisuus liitetään vastuualueen jakeluverkonhaltijan tai muun verkonhaltijan sähköverkkoon.
- (34) Lailla 933/2025 lisätty 13 §:n 2 momentin b kohta tulee voimaan 1.1.2026 seuraavasti: muut saavat rakentaa vastuualueellaan jakeluverkkoa, jos kysymyksessä on sähkötuotannon liittymisverkko, jossa sähköä ei toimiteta tukkuasiakkaille tai loppukäyttäjille.
- (35) Sähkömarkkinalain 14 §:n 1 momentin mukaan nimellisjännitteeltään vähintään 110 kilovoltin sähköjohdon rakentamiseen on pyydettävä hankelupa Energiavirastolta. Valtakunnan rajan ylittävän, nimellisjännitteeltään vähintään 110 kilovoltin sähköjohdon rakentamiseen on pyydettävä hankelupa ministeriöltä. Valtakunnan rajan ylittävän sähköjohdon rakentamiseen myönnettyä hankelupaa ei voida siirtää toiselle.
- (36) Lailla 933/2025 muutettu sähkömarkkinalain 14 §:n 1 momentti tulee voimaan 1.1.2026 seuraavalla sanamuodolla: Nimellisjännitteeltään vähintään 110 kilovoltin sähköjohdon rakentamiseen on haettava kirjallisesti hankelupa. Hankeluvan myöntää Energiavirasto. Jos hakemuksen kohteena on sähköjohto, joka ylittää valtakunnan rajan, tai Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain (1058/2004) 3 a §:n mukainen sähköjohto, joka johtaa Suomen talousvyöhykkeeltä toiseen valtioon tai toisen valtion talousvyöhykkeelle, hankeluvan myöntää valtioneuvosto yleisistunnossa. Valtakunnan rajan ylittävän tai Suomen talousvyöhykkeeltä toiseen valtioon tai toisen valtion talousvyöhykkeelle johtavan sähköjohdon rakentamiseen myönnetyn hankeluvan siirtämiseen toiselle on haettava uusi hankelupa.
- (37) Sähkömarkkinalain 14 §:n 2 momentin mukaan hankelupaa ei kuitenkaan tarvita kiinteistön tai sitä vastaavan kiinteistöryhmän sisäisen sähköjohdon rakentamiseen.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

- (38) Sähkömarkkinalain 16 §:n 1 momentin mukaan hankeluvan myöntämisen edellytyksenä on, että sähköjohdon rakentaminen on sähkön siirron turvaamiseksi tarpeellista. Jos hakemuksen kohteena on sähköjohto, joka ylittää valtakunnan rajan, tai Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 3 a §:n mukainen sähköjohto, joka johtaa Suomen talousvyöhykkeeltä toiseen valtioon tai toisen valtion talousvyöhykkeelle, hankeluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että sähköjohdon rakentaminen on muutoinkin sähkömarkkinoiden kehityksen ja vastavuoroisuuden kannalta tarkoituksenmukaista.
- (39) Sähkömarkkinalain 16 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan, jos hakemus ei koske sähköjohtoa, joka ylittää valtakunnan rajan, tai Suomen talousvyöhykkeestä annetun lain 3 a §:n mukaista sähköjohtoa, joka johtaa Suomen talousvyöhykkeeltä toiseen valtioon tai toisen valtion talousvyöhykkeelle, hankelupa on 1 momentin estämättä myönnettävä liittymisjohdolle, jolla sähkönkäyttökohde, voimalaitoskokonaisuus tai yksi tai useampi toisiinsa kytketty energiavarasto liitetään lähimpään nimellisjännitteeltään vähintään 110 kilovoltin sähköverkkoon.
- (40) Sähkömarkkinalain 18 §:n mukaan verkonhaltijan on tarjottava sähköverkkonsa palveluita sähkömarkkinoiden osapuolille tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Palveluiden tarjonnassa ei saa olla perusteettomia tai sähkökaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja.
- (41) Sähkömarkkinalain 19 §:n 1 momentin mukaan verkonhaltijan tulee riittävän hyvälaatuisen sähkön saannin turvaamiseksi verkkonsa käyttäjille ylläpitää, käyttää ja kehittää sähköverkkoaan sekä yhteyksiä toisiin verkkoihin sähköverkkojen toiminnalle säädettyjen vaatimusten ja verkon käyttäjien kohtuullisten tarpeiden mukaisesti.
- (42) Lailla 933/2025 muutettu sähkömarkkinalain 19 §:n 1 momentti tulee voimaan 1.1.2026 seuraavalla sanamuodolla: Verkonhaltijan tulee toiminta-alueellaan riittävän hyvälaatuisen sähkön saannin turvaamiseksi verkkonsa käyttäjille ylläpitää, käyttää ja kehittää sähköverkkoaan sekä yhteyksiä toisiin verkkoihin sähköverkkojen toiminnalle säädettyjen vaatimusten ja verkon käyttäjien kohtuullisten tarpeiden mukaisesti.
- (43) Sähkömarkkinalain 19 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan sähköverkko on suunniteltava ja rakennettava ja sitä on ylläpidettävä siten, että sähköverkkoon voidaan liittää vaatimukset täyttäviä sähkönkäyttökohteita, voimalaitoksia ja energiavarastoja.
- (44) Sähkömarkkinalain 19 §:n 2 momentin 6 kohdan mukaan sähköverkko on suunniteltava ja rakennettava ja sitä on ylläpidettävä siten, että verkonhaltija kykenee tuottamaan siirto- ja jakelupalvelun verkkonsa käyttäjille kustannustehokkaalla tavalla.
- (45) Sähkömarkkinalain 20 § 1 momentin mukaan verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää sähköverkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttökohteet, voimalaitokset ja energiavarastot toiminta-alueellaan. Liittämistä koskevien ehtojen ja teknisten vaatimusten tulee

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

olla avoimia, tasapuolisia sekä syrjimättömiä, ja niissä on otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuus ja tehokkuus.

- (46) Lailla 933/2025 muutettu sähkömarkkinalain 20 §:n 1 momentti tulee voimaan 1.1.2026 seuraavasti: Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää sähköverkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttökohteet, voimalaitokset ja energiavarastot toiminta-alueellaan. Liittymän syöttöteho sähköverkkoon tai ottoteho sähköverkosta ei kuitenkaan saa ylittää suurinta sallittua askelmaista tehonmuutosta, jonka sähköjärjestelmä kestää käyttövarmuutta vaarantamatta. Liittämistä koskevien ehtojen ja teknisten vaatimusten tulee olla avoimia, tasapuolisia sekä syrjimättömiä, ja niissä on otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuus ja tehokkuus.
- (47) Sähkömarkkinalain 20 §:n 2 momentin mukaan verkonhaltijan tulee julkaista liittämistä koskevat tekniset vaatimukset sekä kohtuullinen aika, jonka kuluessa verkonhaltija käsittelee liittymistä koskevat tarjouspyynnön.
- (48) Sähkömarkkinalain 20 §:n 3 momentin mukaan liittymä on kytkettävä sähköverkkoon liittyjän kohtuulliset tarpeet ja liittymän kytkemiseksi tarvittavat sähköverkkoinvestoinnit huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa liittymissopimuksen tekemisestä. Kohtuullinen liittämisaika kantaverkossa ja suurjännitteisessä jakeluverkossa saa ylittää 24 kuukautta ja jakeluverkossa kuusi kuukautta ainoastaan, jos se on tarpeen liittymän laajuuden ja teknisen toteutuksen vuoksi tai jos siihen on muita erityisiä syitä.
- (49) Lailla 933/2025 lisätty sähkömarkkinalain 20 b § 1 momentti tulee voimaan 1.1.2026 seuraavasti: Verkonhaltijan on tarjottava joustavia liittymissopimuksia sellaisissa sähköverkkonsa osissa, joissa sähköverkon kapasiteettia on saatavilla rajoitetusti tai ei lainkaan uusia liittymiä tai olemassa olevan liittymän suurentamista varten ja joissa liittyjän tarvitseman liittymän toteuttaminen edellyttää sähköverkon kehittämistä.
- (50) Sähkömarkkinalain 21 b §:n 1 momentin mukaan verkonhaltijan on toimitettava verkon käyttäjille, energiavaraston haltijoille ja asiakkaille tiedot, joita nämä tarvitsevat päästäkseen tehokkaasti verkkoon ja käyttääkseen sitä tehokkaasti.
- (51) Sähkömarkkinalain 21 b §:n 2 momentin mukaan verkonhaltijan tulee tehdä pyynnöstä tarjous liittyjälle sähköverkkoon liittamisestä sekä verkon käyttäjälle, energiavaraston haltijalle ja asiakkaalle sähkönsiirto- ja jakelupalvelusta. Liittämistä koskevassa tarjouksessa on esitettävä liittämisen edellytyksenä olevat tekniset vaatimukset sekä liittyjän pyynnöstä kattava ja riittävän yksityiskohtainen arvio liittymiskustannuksista ja arvio liittymän toimitusajasta.
- (52) Sähkömarkkinalain 24 §:n 1 momentin mukaan verkkopalvelujen myyntiehtojen ja -ehtojen sekä niiden määräytymisperusteiden on oltava tasapuolisia ja syrjimättömiä kaikille verkon käyttäjille. Niistä saa poiketa vain erityisistä syistä. Kuluttajille suunnatut myyntiehdot on lisäksi esitettävä selkeällä ja

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

ymmärrettävällä tavalla, eikä niihin saa sisältyä sopimusten ulkopuolisia esteitä kuluttajien oikeuksien toteutumiselle.

- (53) Sähkömarkkinalain 24 §:n 2 momentin mukaan verkkopalvelujen hinnoittelun on oltava kokonaisuutena arvioiden kohtuullista.
- (54) Sähkömarkkinalain 24 §:n 3 momentin mukaan verkkopalvelujen hinnoittelussa ei saa olla perusteettomia tai sähkökaupan kilpailua ilmeisesti rajoittavia ehtoja. Siinä on kuitenkin otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuus ja tehokkuus sekä kustannukset ja hyödyt, jotka aiheutuvat voimallisuuden liittamisestä verkkoon.
- (55) Sähkömarkkinalain 54 b §:n mukaan jakeluverkonhaltijan on julkaistava verkkosivustollaan kolmen kuukauden välein selkeät ja läpinäkyvät tiedot uusien liittämispyyntöjä varten käytettävissä olevasta jakeluverkkonsa ja suurjännitteisen jakeluverkkonsa kapasiteetista sekä perusteet tämän kapasiteetin laske-
miseksi. Käytettävissä oleva kapasiteetti on ilmaistava olemassa olevien ja mahdollisten verkon käyttäjien tarpeet huomioiden riittävän tarkalla maantieteellisellä tarkkuudella, jos julkaisu ei vaaranna yleistä turvallisuutta tai tietojen luottamuksellisuutta. Julkaisussa on kerrottava mahdollisuudesta joutavaan liittytään siirtorajoitusten alaisilla alueilla.
- (56) Sähkömarkkinalain 56 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan sähköntuotantoon käytetyt verkkopalvelut on hinnoiteltava jakeluverkossa ja suurjännitteisessä jakeluverkossa tämän osan muiden säännösten estämättä seuraavasti: pienimuotoisen sähköntuotannon jakeluverkkoon liittamisestä veloitettavaan liittymismaksuun ei saa sisällyttää sähköverkon vahvistamisesta aiheutuvia kustannuksia;
- (57) Sähkömarkkinalain 56 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan sähköntuotantoon käytetyt verkkopalvelut on hinnoiteltava jakeluverkossa ja suurjännitteisessä jakeluverkossa tämän osan muiden säännösten estämättä seuraavasti: sähköntuotannolta veloitettavilla jakelumaksuilla tulee kattaa suhteellisesti pienempi osuus jakeluverkon ja suurjännitteisen jakeluverkon kustannuksista kuin sähköntuotannolta perittävillä jakelumaksuilla.
- (58) Sähkömarkkinalain 86 §:n 1 momentin mukaan jakeluverkonhaltijan on annettava ennen liittymissopimuksen tekemistä liittyjälle ja ennen sähköverkkosopimuksen tekemistä loppukäyttäjälle tiedot sopimukseen sovellettavista keskeisistä ehdoista sekä tarjolla olevista sopimuksen sisältöä koskevista vaihtoehtoisista, kuten hinnoitteluvaihtoehtoisista. Vähittäismyyjän on annettava ennen sähköntuotannonsopimuksen ja aggregaattorin ennen aggregointisopimuksen tekemistä vastaavat tiedot loppukäyttäjälle.
- (59) Sähkömarkkinalain 86 §:n 2 momentin mukaan Liittyjälle ja loppukäyttäjälle on annettava ainakin seuraavat tiedot: 1) palveluntarjoajan nimi ja yhteystiedot; 2) tarjottu suoritus tai palvelu ja sen laatu sekä liittymissopimuksen kysymyksessä ollessa liittymän toimitusaika; 3) sopimuksen mukaiseen suoritukseen tai palveluun liittyvät mahdolliset ylläpitopalvelut; 4) menetelmät, joiden kautta liittyjä tai loppukäyttäjä saa tietoja sopimukseen tai siihen liittyviin ylläpitopalveluihin sovellettavista maksuista; 5) sopimuksen

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

voimassaoloaika sekä sopimuksen uusimiseen ja päättämiseen sovellettavat ehdot; 6) sovellettavat vahingonkorvaukset ja muut hyvitykset, jos suorituksen tai palvelun laatu ei vastaa sovittua; 7) tiedot käytettävissä olevista valitusmenettelyistä ja riitojenratkaisumenettelyistä sekä niiden vireillepanosta; 8) tiedot kuluttajalle kuuluvista oikeuksista, jotka esitetään laskuissa taikka sähköalan yrityksen internetsivulla.

- (60) Sähkömarkkinalain 87 §:n 1 momentin mukaan liittymissopimus on tehtävä kirjallisesti sekä ilman aiheutonta viivytystä siitä, kun verkonhaltija on vastaanottanut liittymän tilauksen ja liittymän kytkemisen edellyttämät tiedot liittymän sähkölaitteistoista. Jakeluverkonhaltija ei saa vedota ehtoon, jota ei ole merkitty liittymissopimukseen tai josta ei ole muutoin sovittu kirjallisesti.

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta (590/2013, "valvontalaki")

- (61) Valvontalain 10 §:n 1 momentin mukaan Energiaviraston tulee päätöksellään (*vahvistuspäätös*) vahvistaa verkonhaltijan, järjestelmävastaavan kantaverkonhaltijan ja järjestelmävastaavan siirtoverkonhaltijan sekä nesteytetyn maakaasun käsittelylaitoksen haltijan noudatettaviksi seuraavat palvelujen ehdot ja palvelujen hinnoittelua koskevat menetelmät ennen niiden käyttööntamamista: 4) verkonhaltijan liittämispalvelun ehdot ja menetelmät liittämisestä perittävien maksujen määrittämiseksi.
- (62) Valvontalain 12 §:n 1 momentin mukaan sähköverkonhaltijaan ja järjestelmävastaavaan kantaverkonhaltijaan kohdistuvan vahvistuspäätöksen tulee perustua niihin perusteisiin, joista säädetään: 1) sähkömarkkinalaissa sekä sen nojalla annetuissa säännöksissä.
- (63) Valvontalain 12 a §:n 1 momentin mukaan Energiaviraston tulee julkaista 10 ja 11 §:ssä tarkoitetut vahvistuspäätökset. Vahvistuspäätöksen yhteydessä on julkaistava yksityiskohtaiset tiedot 10 §:ssä tarkoitettujen verkonhaltijan verkkotoiminnan tuoton ja siirto- ja jakelupalvelusta perittävien maksujen määrittämistä koskevista menetelmistä ja kustannuksista.
- (64) Valvontalain 12 a §:n 2 momentin mukaan Energiaviraston on ennen 10 §:ssä tarkoitettujen vahvistuspäätösten antamista järjestettävä julkinen kuuleminen, jossa vahvistuspäätöksen kohteena oleville toiminnanharjoittajille, heidän asiakkailleen ja muille sidosryhmille varataan mahdollisuus lausua näkemyksensä vahvistuspäätösten sekä niiden sisältämien menetelmien ja ehtojen sisällöstä.
- (65) Valvontalain 38 §:n mukaan Energiaviraston tämän lain nojalla antamaa päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei Energiavirasto tai hallintotuomioistuimien toisin määrää.

Johtopäätökset

- (66) Energiavirasto on päivittänyt liittämisestä perittävien maksujen määrittämät koskevat menetelmät ("liittymien hinnoittelumenetelmät") vastaamaan nykyistä ja 1.1.2026 muuttuvaa sähkömarkkinalakia sekä viraston hallintokäytäntöä.

- (67) Tällä vahvistuspäätöksellä vahvistettavien liittymien hinnoittelumenetelmien tavoitteena on vastata jo muuttuneeseen ja 1.1.2026 muuttuvaan sähkömarkkinoita koskevaan lainsäädäntöön sekä nopeatempoisiin toimintaympäristön muutoksiin verkonhaltijoiden kanssa käytyjen keskusteluiden sekä toimintaympäristön seurannan perusteella.
- (68) Energiavirasto on valmistellessaan liittymien hinnoittelumenetelmiä ja niitä koskevaa vahvistuspäätöstä kuullut asianosaisia hallintolain 34 §:n ja valvontalain 12 a §:n edellyttämin tavoin ennen vahvistuspäätöksen tekemistä.
- (69) Sähkömarkkinadirektiivin 59 artiklan 7 kohdan a alakohdan mukaan Energiavirastolla on oltava velvollisuus vahvistaa tai hyväksyä riittävän ajoissa ennen niiden voimaantuloa kansalliset menetelmät, jotka koskevat liittämistä ja pääsyä kansallisiin verkkoihin.
- (70) Energiavirasto on menetelmien päivittämisen aikana käynyt dialogia verkonhaltijoiden kanssa ja seurannut tiiviisti toimintaympäristön teknologisia ja lainsäädännöllisiä muutoksia. Siitä syystä virasto on sähkömarkkinadirektiivin 59 artiklan 7 kohdan a alakohdan huomioiden tarkentanut liittymien hinnoittelumenetelmiään huomioimaan tarkemmin tasapuolista ja syrjimätöntä liittämisprosessia erityisesti kapasiteetiltaan niukoissa verkon osissa, varmistuen tällä myös verkon tehokasta käyttöä.
- (71) Uusiin menetelmiin on kuvattu periaatteita liittyen muun muassa liityntäkapasiteetin varaamiselle kapasiteetiltaan niukoissa verkon osissa, suuritehoisien liittymien kypsyyskriteerien soveltamiselle sekä liittymistehon määrittämiselle ja liittymistehoon tehtävistä mahdollisista muutoksista. Kyseisten menetelmien tavoite on sähkömarkkinadirektiivin mukaisesti edesauttaa verkkoon pääsyä ja verkon toimivuutta, jotta uusia asiakkaita voidaan sähkömarkkinalain 20 §:n mukaisen liittämisvelvollisuuden mukaisesti liittää sähköverkkoon mahdollisimman tasapuolisesti ja syrjimättömästi kohtuullisessa ajassa ja samalla taata verkon tehokas käyttö.
- (72) Sähkömarkkinalaissa tulee voimaan 1.1.2026 lainmuutokset työ- ja elinkeinoministeriön asettaman suurjänniteverkkotyöryhmän ehdotusten pohjalta. Liittymien hinnoittelumenetelmiin on siitä syystä tarkennettu suurjänniteverkon liittymähinnoittelua, pienimuotoisen sähköntuotannon kapasiteettivarausmaksua ja huomioitu joustavien liittymien käyttäminen.
- (73) Menetelmissä huomioidaan myös tarkemmin sähkömarkkinalaissa jo aiemmin voimaan tulleita muutoksia, kuten sähkömarkkinalain 20 §:n 3 mom.:ssa säädetty liittymän kohtuullinen liittämisaika ja lain 54 b §:ssä säädetty käytettävissä olevan liityntäkapasiteetin ilmoittaminen. Menetelmiin on myös tarkennettu viraston hallintokäytännön perusteella menetelmät koskien liittämisen kohtuullista liittämisaikaa. Lisäksi on huomioitu liittymän pyytämä poikkeava toteutus verkon rakentamisessa ja toisen liittymän tarjoaminen samassa kohteessa liittyneelle viraston alkusyksystä 2024 verkonhaltijoille annetun ohjeituksen pohjalta sekä huomioitu muita pienempiä valvontatyössä havaittuja tarkennustarpeita.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

- (74) Menetelmiin on lisätty suurjänniteverkon kapasiteettivarausk maksun laskentatyökalu, joka on laadittu verkonhaltijoille avuksi kapasiteettivarausk maksun määrittämistä varten. Energiavirasto voi käyttää laskentatyökalua apuna arvioidessaan kapasiteettivarausk maksun kohtuullisuutta. Laskentatyökalu vastaa periaatteiltaan nykyisiä suurjänniteverkon kapasiteettivarausk maksuperiaatteita ja nykyistä keski- ja pienjänniteverkon kapasiteettivarausk maksun laskennassa käytettävää laskentatyökalua.
- (75) Laskentatyökalu huomioi myös tuotannon mahdolliset hyödyt kapasiteettivarausk maksun määrittämiseen. Verkonhaltija voi laskentatyökaluista huolimatta määrittää kapasiteettivarausk maksun myös itse tarkemmilla periaatteilla, jos verkonhaltijan itse määrittämät periaatteet noudattavat samoja pääperiaatteita kuin Energiaviraston laskentatyökalussa on määritetty.
- (76) Menetelmiin on myös tarkennettu ja täsmennetty monia kohtia havaittujen ongelmakohtien osalta sekä verkonhaltijoiden kanssa käydyn dialogin ja lausuntojen perusteella siten, että toiminta liittämisesä ja liittymien hinnoittelussa olisi aiempaa perustellumpaa ja tarkoituksenmukaista.
- (77) Tällä Energiaviraston vahvistuspäätöksellä vahvistettavat menetelmät ovat sisällöltään jokaiselle jakeluverkonhaltijalle ja suurjännitteisen jakeluverkonhaltijalle yhdenmukaiset. Vahvistettavilla menetelmillä selkeytetään edellä esitetyt ja muut menetelmiin tehdyt muutokset huomioiden verkonhaltijoiden liittymismaksujen määrittämistapaa ja liittymäpalvelujen tarjontaperiaatteita sähkömarkkinalain mukaisiksi.
- (78) Verkonhaltijoiden on noudatettava tällä vahvistuspäätöksellä vahvistettavia menetelmiä jakeluverkossa ja suurjännitteisessä jakeluverkossa viimeistään 1.6.2026 lähtien solmittavissa liittymissopimuksissa. 1.1.2026 voimaan astuvia sähkömarkkinalain muutoksiin perustuvia menetelmiä tulee soveltaa 1.1.2026 alkaen. Näitä ovat tilapäisten joustavien liittymien tarjonta sekä mahdollisen voimalaitoskokonaisuuksia palvelevan keräilyverkon rakentaminen. Energiavirasto korostaa, että myös muiden puhtaiden lisäysten osalta, jotka eivät ole ristiriidassa verkonhaltijan nykyisten liittymien hinnoitteluperiaatteiden tai voimassa olevien vahvistettujen ehtojen kanssa, kuten kapasiteetinjakoperiaatteet, on suositeltavaa ja perusteltua noudattaa menetelmien mukaisia periaatteita heti vuoden alusta lähtien, vaikka verkonhaltija ei olisi ennättänyt kuvata soveltamisperiaatetta tarkemmin omiin liittymien hinnoitteluperiaatteisiinsa. Näin toimien verkonhaltija varmistaa, että sen toiminta on lain kannalta perustellumpaa ja toiminnalla pystytään myös vaikuttamaan nopeammin verkon tasapuolisen liitettävyyden varmentamiseen muuttuneessa toimintaympäristössä.
- (79) Valvontalain 38 §:n mukaan verkonhaltijan on Energiaviraston tämän lain nojalla antamaa päätöstä noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei Energiavirasto tai hallintotuomioistuimien toisin määrää.

Sovelletut säännökset

Hallintolaki 34 §

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

Sähkömarkkinalaki 3 §, 13 §, 14 §, 16 §, 18 §, 19 §, 20 §, 20 b §, 21 b §, 24 §, 54 b §, 56 §, 86 §, 87 §

Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta 10 §, 12 §, 12 a §, 38 §

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta (590/2013, 38 §).

Tiedoksianto

Päätös annetaan hallintolain (434/2003) mukaisesti tiedoksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain (13/2003) 19 §:n mukaisena tavallisena sähköisenä tiedoksiantona sähköpostitse niille asianosaisille, jotka ovat antaneet hyväksyntänsä sähköiselle tiedoksiannolle.

Niille asianosaisille, jotka eivät ole antaneet hyväksyntäänsä päätöksen sähköiselle tiedoksiannolle, päätös annetaan tiedoksi hallintolain 60 §:n mukaisena todisteellisenä tiedoksiantona postitse saantitodistusta vastaan.

Päätös on lähetetty kansilehdeltä ilmenevänä asiakirjan päivämääränä.

Lisätiedot

Lisätietoja päätöksestä antaa:

Erityisasiantuntija Lasse Simola
puh. 029 505 0021,
sähköposti lasse.simola@energiavirasto.fi

Liitteet Liite 1 Valitusosoitus
Liite 2 Liittymien hinnoittelumenetelmät

Jakelu Asianosaiset

Päätöksen 'Asianosainen'-kohdasta ilmenee mille taholle päätös on annettu hallintolain mukaisesti tiedoksi

Maksutta

VALITUSOSOITUS

Valitusoikeus hallintopäätöksestä

Energiaviraston antamaan hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla siten kuin laissa oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) säädetään. Valituskelpoisella hallintopäätöksellä tarkoitetaan päätöstä, jolla asia on ratkaistu tai jätetty tutkimatta.

Hallintopäätökseen saa hakea muutosta valittamalla se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään.

Valitusviranomainen

Valitusviranomainen Energiaviraston päätökseen on markkinaoikeus.

Valituksen tekeminen ja valitusaika

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen.

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Jos tiedoksianto on toimitettu tavallisena tiedoksiantona postitse kirjeellä vastaanottajalle, katsotaan hänen saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Mikäli päätös annetaan hakijalle tiedoksi sähköisenä viestinä, päätös katsotaan annetuksi tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos päätös on postitettu saantitodistusta vastaan, vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon saantitodistuksen osoittamana aikana. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksiantopäivää ei oteta lukuun.

Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen kolmantena päivänä sijaistiedoksiantoa koskevan tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Kun valituksen tekemisen määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen toimittaa ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Valituksen tekemisestä säädetään lisäksi sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetussa laissa (13/2003). Määräaikaisten laskemisesta säädetään säädettyjen määräaikain laskemisesta annetussa laissa (150/1930).

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- vaatimusten perustelut; sekä
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä tuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi tuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Oikaisuvaatimuksen tekijä saa valittaessaan oikaisuvaatimuspäätöksestä esittää vaatimuksilleen uusia perusteluja. Hän saa esittää uuden vaatimuksen vain, jos se perustuu olosuhteiden muutokseen tai oikaisuvaatimuksen tekemisen määräajan päättymisen jälkeen valittajan tietoon tulleeseen seikkaan.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta; sekä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
- asiamiestä käytettäessä valtakirja, sen mukaan kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä säädetään.

Valituskirjelmän toimittaminen valitusviranomaiselle

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa markkinaoikeuteen, jonka osoite on

**Markkinaoikeus
Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI**

**faksi: 029 56 43314
sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituskirjelmä voidaan toimittaa valitusviranomaiselle myös postitse.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

Kun valituskirjelmä toimitetaan hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta, liitteet voi toimittaa skannattuna asiointipalvelussa tai kirjeitse. Kirjeitse toimitettaessa mainitse asiasta asiointipalvelun Viesti-kentässä.

Valituskirjelmän lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Oikeudenkäyntimaksu

Valituksen käsittelystä markkinaoikeudessa voidaan periä oikeudenkäyntimaksu.

Valittajalta peritään markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksu 2440 euroa.

Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015, <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455?search%5Btype%5D=pika&search%5Bpika%5D=tuomioistuimaksulaki#P5>) on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.

15.12.2025

Liittymien hinnoittelumenetelmät

Sisällysluettelo

1.	Yleistä	2
1.1	Menetelmien tavoitteet ja valvonta	3
1.2	Menetelmien soveltaminen	3
2.	Liittämiseen vaikuttavat yleiset periaatteet	4
2.1	Liittämisvelvollisuus	4
2.2	Kehittämisvelvollisuuden vaikutus liittämiseen	4
3.	Liittymäpalvelujen yleiset periaatteet	6
3.1	Kohtuullinen liittymän toimitusaika	6
3.2	Käytettävissä olevan liityntäkapasiteetin ilmoittaminen	7
3.3	Joustavat sähköliittymät liittymistehojen liittämisen nopeuttamiseksi	8
3.4	Liittymistehon yleiset määrittämissääntöperiaatteet	8
3.5	Liityntäkapasiteetin varaaminen	9
3.5.1	Periaatteet vapaan liityntäkapasiteetin tasapuoliselle jakamiselle	10
3.5.2	Kypsyyskriteerit ja liittymistehon määrittäminen suuritehoisille liittyjille	15
3.6	Liittymispisteen määrittäminen ja liittämisvelvollisuus	20
3.6.1	Jakeluverkko	21
3.6.2	Suurjännitteinen jakeluverkko	23
3.7	Liittämistä koskevat vaatimukset	25
3.8	Liittymistehon jakaminen useampaan liittymään	26
4.	Liittymien hinnoittelu	27
4.1	Liittymismaksuun sisältyvät kustannukset	27
4.2	Hinnoitteluperiaatteet	29
4.3	Vyöhykehinnoittelu	29
4.3.1	Vyöhykkeiden määrittäminen	29
4.3.2	Vyöhykehinnan määrittäminen	30
4.4	Aluehinnoittelu	31
4.4.1	Aluehinnan määrittäminen	32
4.4.2	Hinnoittelualueen määrittäminen	32
4.4.3	Aluehinnan voimassaolo	33
4.4.4	Potentiaaliset liittyjät	33
4.4.5	Rakennuskynnys	34
4.4.6	Korotettu aluehinta	34
4.4.7	Jäsenliittymäjäsenkorotus korotetussa aluehinnassa	35

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

4.5 Tapauskohtainen hinnoittelu.....	36
4.5.1 Pienjänniteverkko	37
4.5.2 Keskijänniteverkko	37
4.5.3 Suurjännitteinen jakeluverkko.....	38
4.5.4 Jätkiliittymälauseke tapauskohtaisessa hinnoittelussa	39
4.6 Liittymän muutokset	40
4.6.1 Liittymistehon suurentaminen	40
4.6.2 Liittymän kolmivaiheistaminen	41
4.6.3 Liittymän koon pienentäminen	42
4.6.4 Liittymispisteen muuttaminen ja liittymän jännitetason vaihtaminen	42
4.6.5 Liittymien yhdistäminen	42
4.7 Liittämisen lisäpalvelut	42
4.7.1 Liittymän pyytämä poikkeava toteutus.....	43
4.7.2 Varasyöttöyhteyden rakentaminen ja varaliittymä	43
4.7.3 Toisen liittymän tarjoaminen samassa kohteessa jo liittyneelle	44
4.7.4 Joustavan sähköliittymän laitteistot	45
4.8 Kapasiteettivarausmaksu	45
4.8.1 Kapasiteettivarausmaksun määrittäminen jakeluverkossa	47
4.8.2 Kapasiteettivarausmaksun määrittäminen suurjännitteisessä jakeluverkossa	49
4.8.3 Kapasiteettivarausmaksu verkkoa syöttävissä liittymissä	50
4.8.4 Hyötyjen huomiointi kapasiteettivarausmaksussa	51

1. Yleistä

- (1) Tässä asiakirjassa kuvataan menetelmät liittämistä perittävien maksujen määrittämiseksi sekä yleiset liittämisperiaatteet liittymien liittämiseksi sähköverkkoon sähkömarkkinadirektiivin¹ ja valvontalain² perusteella. Alla olevia hinnoittelumenetelmiä ja liittämisen periaatteita (jäljempänä menetelmät) on noudatettava jakeluverkossa ja suurjännitteisessä jakeluverkossa viimeistään 1.6.2026 lähtien solmittavissa liittymissopimuksissa. Menetelmien voimaan saattamiseksi Energiavirasto antaa jakeluverkonhaltijoille ja suurjännitteisille jakeluverkonhaltijoille sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta annetun lain (590/2013) 10 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaisen vahvistuspäätöksen.
- (2) Menetelmissä kuvatut periaatteet liittämälle ja sen hinnoittelulle ovat pääperiaatteiltaan samat kuin vuonna 2020 voimaan astuneet menetelmät. Menetelmiä on täsmennetty ja tarkennettu huomioon ottaen sähkömarkkinalain

¹ Sähkömarkkinadirektiivi 944/2019, 59. artikla

² Laki sähkö- ja maakaasumarkkinoiden valvonnasta 590/2013, 10 §

15.12.2025

ja muutoinkin olosuhteiden muutokset. Oleelliset päivitykset koskevat kapasiteetin varaamista ja 110 kV verkon liittymismaksujen määrittämistä.

1.1 Menetelmien tavoitteet ja valvonta

- (3) Energiavirasto on laatinut ja vahvistanut verkonhaltijoille tässä asiakirjassa esitetyt periaatteet ja menetelmät, jotta verkkoon liittäminen ja sen hinnoittelu olisi sähkömarkkinalain ja sen tavoitteiden mukaista. Tarkoituksena on varmistaa, että kaikki verkonhaltijat noudattaisivat yhdenmukaisesti samoja asianmukaisia periaatteita. Menetelmillä ja niiden noudattamisen valvonnalla pyritään varmistamaan ja turvaamaan asianmukaiset verkkoon liittämisen periaatteet kohtuullisesti ja tasapuolisesti ilman perusteettomia esteitä. Menetelmillä varmistetaan muun muassa, ettei liittymismaksuun sisällytetä sellaisia kustannuseriä, jotka eivät kuulu liittäjän maksettavaksi.
- (4) Energiavirasto käyttää tässä asiakirjassa kuvattuja periaatteita ja menetelmiä arvioidessaan verkonhaltijan liittämisen ja sen hinnoittelun sähkömarkkinalain mukaisuutta. Menetelmien noudattamatta jättäminen johtaa sähkömarkkinalain vastaiseen toimintaan.
- (5) Hinnoittelun kohtuullisuutta arvioidessaan Energiavirasto määrittää pääsääntöisesti vertailulaskelman, jonka ylittäessään hinnoittelun ei voida katsoa olevan kohtuullista. Vertailulaskelmassa Energiavirasto käyttää lähtökohtaisesti tässä asiakirjassa kuvattuja periaatteita ja menetelmiä, Energiaviraston yksikköhintoja, Energiaviraston julkaisemia kapasiteettivarausmaksun laskentatyökaluja, sähkömarkkinalakia sekä aiempaa hallintokäytäntöä.
- (6) Liittymien hinnoittelun ja verkonhaltijan liittämisperiaatteiden valvonta perustuu menetelmien vahvistamisen jälkeen jälkikäteiseen valvontaan. On verkonhaltijan vastuulla noudattaa tässä asiakirjassa kuvattuja periaatteita.

1.2 Menetelmien soveltaminen

- (7) Verkonhaltijoiden tulee laatia ja julkaista kirjalliset liittymisperiaatteet, joiden tulee noudattaa tässä asiakirjassa esitettyjä periaatteita ja menetelmiä sekä muutoinkin sähkömarkkinalakia. Verkonhaltijan julkaisemien ja soveltamien periaatteiden tulee kaikissa tapauksissa noudattaa tässä asiakirjassa kuvattuja periaatteita ja menetelmiä poikkeuksetta. Verkonhaltijan tehdessä muutoksia omiin hinnoitteluperiaatteisiinsa tulee sen toimittaa Energiavirastolle eritellyt tiedot muutetuista kohdista sekä uudet hinnoitteluperiaatteet ja hinnastot kuukausi ennen uuden hinnoittelun käyttöönottoa Energiaviraston 29.3.2018 antaman määräyksen (Dnro 742/002/2018) mukaisesti. Vastuu hinnoittelumenetelmien ja sähkömarkkinalain noudattamisesta on kuitenkin aina verkonhaltijalla.
- (8) Sähkömarkkinalainsäädännössä on jätetty Energiavirastolle harkintavaltaa sen soveltamisessa. Tämä koskee myös liittämisen menetelmiä ja niiden kehittämistä sekä soveltamista. Liittämisen ja sen hinnoittelun menetelmiä ei voida laatia niin yksityiskohtaisesti, että mahdollisilta tulkinnanvaraisuuksilta kokonaan välttyttäisiin. Verkonhaltija voi ottaa virastoon yhteyttä, jos se tarvitsee neuvontaa yksittäistapauksissa. Energiavirasto ratkaisee mahdolliset tulkinnanvaraiset kysymykset riippumattomana sääntelyviranomaisena

15.12.2025

harkintavaltansa rajoissa huomioiden sähkömarkkinalainsäädännön asettamat tavoitteet sekä velvoitteet.

- (9) Energiavirasto voi tarvittaessa täsmentää hinnoittelumenetelmien sisältöä kirjallisilla ohjeilla.

2. Liittämiseen vaikuttavat yleiset periaatteet

2.1 Liittämisvelvollisuus

- (10) Liittämisvelvollisuuden tarkoituksena on turvata kaikille liittyjille pääsy verkkoon siten, että liittämisen hinnoittelu ja periaatteet, mukaan lukien tekniset vaatimukset ja liittämisen ehdot olisivat tasapuolisia, syrjimättömiä, kohtuullisia ja perusteltuja.
- (11) Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää sähköverkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkökäyttöpaikat, voimalaitokset ja energiavarastot toiminta-alueellaan. Liittämistä koskevien ehtojen ja teknisten vaatimusten tulee olla avoimia, tasapuolisia sekä syrjimättömiä, ja niissä on otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuus ja tehokkuus.
- (12) Jakeluverkossa liittämisvelvollisuus koskee verkonhaltijan vastuualuetta. Suurjännitteisessä jakeluverkossa liittämisvelvollisuus koskee aluetta, jolla sijaitsevien verkon käyttäjien olisi teknisesti, taloudellisesti tai maankäytöllisesti edullisempaa liittyä kyseisen verkonhaltijan kuin jonkun toisen verkkoon. Liittämisvelvollisuus koskee sekä uuden liittyjän liittymistä samoin kuin sovitun liittymistehon muutosta olemassa olevassa liittymässä.
- (13) Verkonhaltijan tulee julkaista liittämistä koskevat vaatimukset, myyntiehdot, hinnastot ja liittymismaksujen määräytymisperusteet sekä kohtuullinen aika, jonka kuluessa verkonhaltija käsittelee liittymistä koskevat tarjouspyynnöt. Verkonhaltijan tulee antaa liittyjälle tämän pyynnöstä kattava ja riittävän yksityiskohtainen arvio liittymiskustannuksista sekä arvio liittymän toimitusajasta.
- (14) Liittymä on kytkettävä sähköverkkoon liittyjän kohtuulliset tarpeet ja liittymän kytkemiseksi tarvittavat sähköverkkoinvestoinnit huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa³ liittymissopimuksen tekemisestä.
- (15) Liittymismaksullaan liittyjä saa oikeuden vastaanottaa tehoa sähköverkosta tai siirtää tehoa sähköverkkoon liittymissopimuksessa sovitun liittymistehon mukaisesti sopimuksessa sovitulla tavalla voimassa olevien ehtojen ja teknisten vaatimusten rajoittamissa puitteissa.

2.2 Kehittämisvelvollisuuden vaikutus liittämiseen

- (16) Kehittämisvelvollisuus velvoittaa verkonhaltijaa ylläpitämään, käyttämään ja kehittämään sähköverkkoa siten, että siinä otetaan huomioon verkon käyttäjien kohtuulliset tarpeet. Kehittämisvelvollisuuden mukaan verkonhaltijan

³ Kohtuullista liittymän toimitusaikaa käsitelty tarkemmin kohdassa 3.1.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

tulisi rakentaa ja vahvistaa verkkoaan siten, että verkon käyttäjien tavanomaiset, ennakoitavissa olevat palvelutarpeet tulevat tyydytetyksi ja verkoon voidaan liittyä teknisten vaatimusten täyttyessä.

- (17) Kehittämismvelvollisuuteen kuuluu muun muassa sähköverkon suunnittelu ja rakentaminen sekä ylläpito siten, että siihen voidaan liittää vaatimukset täyttäviä käyttöpaikkoja, voimalaitoksia ja energiavarastoja. Kehittämismvelvollisuuteen kuuluu verkon rakentaminen ja vahvistaminen siten, että verkon käyttäjien tavanomaiset ennakoitavissa olevat palvelutarpeet tulevat tyydytetyksi.
- (18) Verkon riittämätön tehonsiirtokapasiteetti ei voi olla este liittämislle, mutta sillä voi olla vaikutusta liittymän toimitusaikaan. Uusien liittymien liittäminen ei saa tarpeettomasti viivästyä riittämättömän tehonsiirtokapasiteetin vuoksi. Sähköverkolta odotetaan sitä, että siihen voidaan liittää vaatimukset täyttäviä liittymiä kohtuullisessa ajassa. Verkonhaltijan tulee kohtuullisessa ajassa korjata kehittämismvelvollisuuden kanssa ristiriidassa olevat puutteet verkossansa. Kohtuullista aikaa arvioidessa otetaan huomioon suunnittelun, lupamenettelyjen ja rakentamisen kannalta tarpeellinen kohtuullinen aika.
- (19) Kehittämismvelvollisuuden piiriin katsottava verkonhaltijan toiminta on luonteeltaan siinä määrin yleistä ja palvelee verkon tai sen osan käyttäjiä yleisesti, että sen aiheuttamat kustannukset kohdistetaan yleisesti verkonhaltijan palveluistaan perimiin maksuihin, eikä yksittäislle verkon käyttäjälle.
- (20) Verkon kehittämismvelvollisuus on rajattu verkon käyttäjien kohtuullisiin tarpeisiin. Esimerkiksi verkon käyttäjän haluaman palvelun poikkeuksellinen laatu, tarvittavan verkon vahvistamisen vaatima aika, verkonrakentamisen lupamenettelyt sekä muut vastaavat seikat voivat estää tai rajoittaa verkonhaltijaa toimimasta verkon käyttäjän haluamalla tavalla.
- (21) Verkkoon liittäminen on asiakkaan kohtuullinen palvelutarve, jota liittämismvelvollisuus ja kehittämismvelvollisuus edellyttävät verkonhaltijalta. Kehittämism- ja liittämismvelvollisuus velvoittavat verkonhaltijaa ylläpitämään ja vahvistamaan verkkoa siten, että siihen voidaan liittää uusia liittymistehoja kohtuullisessa ajassa. Jos liittäminen edellyttää sähköverkon vahvistamista, niin tästä aiheutuvia kustannuksia ei tule sisällyttää yksittäislta liittymiltä perittäviin liittymismaksuihin, vaan kustannus tulee kohdistaa yleisesti tasapuolisesti ja syrjimättömästi verkonhaltijan palveluistaan perimiin maksuihin. Kehittämismtoimenpiteestä aiheutuvat kustannukset kohdistetaan kaikille verkon käyttäjille jakelumaksuilla ja osin, vain tehonsiirtotarpeen mukaisen tehonsiirtokyvyn muutoksen osalta, liittymille liittymismaksuihin sisältyvällä kapasiteettivaramaksulla. Menettelyllä turvataan tasapuolinen ja syrjimätön hinnoittelu, jotta yksittäislle liittymille ei kohdisteta tapauskohtaisesti tai muutoinkaan toisistaan poikkeavasti kustannuksia, joissa kyse on verkon kehittämiseen kuuluvasta verkon vahvistamisesta. Lisäksi menettelyllä varmistetaan, että liittymismaksuun ei sisällytetä suoraan puhtaaseen verkon saneeraukseen ja yleiseen kehittämiseen liittyviä verkostokustannuksia, joita syntyy lähtökohtaisesti aina myös verkkoa vahvistaessa.

3. Liittymäpalvelujen yleiset periaatteet

- (22) Sähkömarkkinalain mukaan verkonhaltijan on tarjottava sähköverkkonsa palveluita sähkömarkkinoiden osapuolille tasapuolisesti ja syrjimättömästi eikä palveluiden tarjonnassa saa olla perusteettomia ehtoja. Edelleen sähkömarkkinalain mukaan liittämistä koskevien ehtojen ja teknisten vaatimusten tulee olla avoimia, tasapuolisia sekä syrjimättömiä, ja niissä on otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuus ja tehokkuus. Edelleen sähkömarkkinalain mukaan verkonhaltijan on täytettävä asiakkaiden kohtuulliset palvelutarpeet.
- (23) Liittämisen periaatteilla on oleellinen vaikutus verkkoon pääsyyn sekä liittyjän liittämiskustannuksiin. Alla on käyty läpi ja esitetty tarkemmin liittämiseen liittyviä keskeisiä periaatteita, joilla varmistetaan sähkömarkkinalain mukainen toiminta liittämisessä. Verkonhaltijan on noudatettava näitä periaatteita.

3.1 Kohtuullinen liittymän toimitusaika

- (24) Sähkömarkkinalain mukaan liittymä on kytkettävä sähköverkkoon liittyjän kohtuulliset tarpeet ja liittymän kytkemiseksi tarvittavat sähköverkkoinvestoinnit huomioon ottaen kohtuullisessa ajassa liittymissopimuksen tekemisestä.
- (25) Sähkömarkkinalain esitöiden mukaan kohtuullista aikaa olisi arvioitava tapauskohtaiset olosuhteet huomioon ottavalla tavalla. Verkonhaltijan tulisi kohtuullisessa ajassa korjata kehittämisvelvollisuuden ja liittämisvelvollisuuden kanssa ristiriidassa olevat puutteet verkkonsa kyvyssä ottaa vastaan uusia, perustellusti ennakoitavissa olevia liittyjiä tai liittymätehon korotuksia. Merkitykselliset verkonhaltijan osalta huomioitavat tekijät voisivat liittyä esimerkiksi suunnitteluun, lupamenettelyihin ja rakentamiseen kuluvaan aikaan. Toisaalta liittyjän kannalta tarkasteltuna liittäminen ei saisi kohtuuttomasti viivästyä riittämättömän siirtokapasiteetin tai liittämisen kannalta tarpeellisten verkkoinvestointien vuoksi. Pien- ja keskijänniteverkossa kohtuullinen liittymän toimitusaika on normaalisti enimmillään muutamia kuukausia, mitä olisi pidettävä lähtökohtana vastaavissa tapauksissa huomioitaessa liittyjän kohtuullisia tarpeita.
- (26) Sähkömarkkinalain mukaan liittämisaika saisi ylittää jakeluverkossa kuusi kuukautta ainoastaan, jos se on tarpeen liitynnän laajuuden ja teknisen toteutuksen vuoksi tai jos siihen on muita erityisiä syitä. Erityisten syiden poiketa kuuden kuukauden määräajasta tulisi perustua kysymyksessä olevan liitynnän erityispiirteisiin tai -olosuhteisiin. Erityiset syyt voisivat tarkoittaa esimerkiksi kyseessä olevaan liityntään liittyviä verkonhaltijan vaikutusmahdollisuuksien ulkopuolella olevia tekijöitä, kuten maankäyttölupaa tai muuta erityislupaa koskevan viranomaisprosessin kesto taikka sellainen komponenttien saatavuutta koskeva rajoite, jota verkonhaltija ei ole kohtuudella voinut ennakoida, taikka liityntäpyynnön ajoittuminen sellaiseen ajankohtaan, mikä edellyttäisi talviaikaista ja korkeakustanteista liitynnän rakentamista. Sen sijaan verkonhaltijan toimintaan liittyvät yleiset olosuhteet tai muut vastaavat yleisluontoiset perusteet eivät voisi muodostaa erityistä syytä poiketa liittymän kytkemisen määräajasta.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

- (27) Sähkömarkkinalain perusteella kohtuullista aikaa arvioidaan siis liittymäkoh-
taisesti liittymän toteuttamisen edellyttämien toimenpiteiden tosiasiallisesti
vaatiman ajan kannalta. Liittymän toimitusajan tulee perustua lähtökohtai-
sesti vain verkon rakentamisen, suunnittelun ja luvituksen kannalta tarpeelli-
seen aikaan. Sähkömarkkinalain perusteella kohtuullinen liittämisaika ei läh-
tökohtaisesti ylittäisi jakeluverkossa 6 kuukautta ja suurjänniteverkossa 24
kuukautta.
- (28) Suurjänniteverkossa kohtuullinen liittymisaika on hyvin tapauskohtainen ja
toimitusaika riippuu suuresti siitä, joudutaanko uutta 110 kV verkkoa raken-
tamaan. Pien- ja keskijänniteverkossa liittymän toteuttamisen edellyttämät
toimenpiteet pystytään tekemään pääsääntöisesti varsin nopeasti eikä raken-
tamisen laajuudella ole lähtökohtaisesti yhtä merkittävää vaikutusta liittymän
toimitusaikaan.
- (29) Tavanomaista pidempien liittymien toimitusaikojen hyväksyttävänä perus-
teena voi käytännössä olla luvituksesta tai asiakkaasta itsestään johtuva vii-
västys. On mahdollista, että joskus viivästyistä voi aiheutua myös poikkeuk-
sellisissa markkinatilanteissa tiettyjen verkkokomponenttien huonosta saata-
vuudesta tai toisen verkonhaltijan rajoituksista ja pullonkauloista. Verkonhal-
tijan käyttämän urakoitsijan resurssit eivät ole hyväksyttävä peruste hitaam-
mille toimitusajoille, vaan on verkonhaltijan vastuulla hankkia riittävät ura-
koitsijaresurssit tarpeellisille töille.
- (30) Pien- ja keskijänniteverkon liittymien keskimääräisen toimitusajan pitäisi ta-
vallisesti olla enintään 2–3 kuukautta, koska suurin osa liittymistä pitäisi pys-
tyä toimittamaan hyvinkin nopeasti. Yli 6 kuukauden toimitusaikojen tulisi ta-
vallisesti olla pien- ja keskijänniteverkossa suhteellisen harvinaisia ja yli 12
kuukauden liittymän toimitusaikoja ei tavallisesti tulisi juurikaan olla. Kohtuul-
linen liittymisaika on kuitenkin aina liittymäkohtainen ja viime kädessä liitty-
män vaatimat toimenpiteet määrittävät kohtuullisen liittämisajan.
- (31) Kohtuullisen liittämisaajan vaatimusta tarkastellaan liittymissopimuksen teke-
mishetkestä alkaen. Jotta liittymissopimuksen tekemistä ei kuitenkaan perus-
teetta siirrettäisi tulevaisuuteen kohtuullisen liittämisaajan vaatimuksen kier-
tämiseksi, sähkömarkkinalain 87 §:ään on sisällytetty vaatimus, että liitty-
missopimus on tehtävä kirjallisesti sekä ilman aiheutonta viivytystä siitä, kun
verkonhaltija on vastaanottanut liittymän tilauksen ja liittymän kytkemisen
edellyttämät tiedot liittyjän sähkölaitteistoista. Verkonhaltijan vastuun piiriin
eivät tällöin kuuluisi sellaiset tilanteet, joissa tilauksen puutteellisuus johtuu
liittyjän puolella olevasta syystä. Energiavirasto arvioi liittymien kohtuullista
aikaa huomioiden myös tarvittaessa verkonhaltijan tarjouksien käsittelyajan.
Myös tarjouksien antamisaikataulujen tulee olla siis kohtuullisia ja niillä pitää
täyttää asiakkaiden kohtuulliset palvelutarpeet.

3.2 Käytettävissä olevan liityntäkapasiteetin ilmoittaminen

- (32) Sähkömarkkinalain 54 b §:n mukaan jakeluverkonhaltijan on julkaistava verk-
kosivustollaan kolmen kuukauden välein selkeät ja läpinäkyvät tiedot uusia
liittämispyyntöjä varten käytettävissä olevasta jakeluverkkonsa ja suurjännit-
teisen jakeluverkkonsa kapasiteetista sekä perusteet tämän kapasiteetin

15.12.2025

laskemiseksi. Käytettävissä oleva kapasiteetti on ilmaistava olemassa olevien ja mahdollisten verkon käyttäjien tarpeet huomioiden riittävän tarkalla maantieteellisellä tarkkuudella, jos julkaisu ei vaaranna yleistä turvallisuutta tai tietojen luottamuksellisuutta. Julkaisussa on kerrottava mahdollisuudesta joustavaan liittytään siirtorajoitusten alaisilla alueilla.

3.3 Joustavat sähköliittymät liittymistehojen liittämisen nopeuttamiseksi

- (33) Verkonhaltijan on tarjottava joustavia liittymissopimuksia liittymistehojen liittämisen nopeuttamiseksi sellaisissa sähköverkkonsa osissa, joissa verkkokapasiteettia on saatavilla rajoitetusti tai ei lainkaan. Joustavat liittymät hinnoitellaan liittymismaksujen osalta normaalisti muiden liittymien tavoin perustuen sovittuun liittymäoikeuden mukaiseen huipputehoon.
- (34) Verkonhaltijan on tarjottava joustavia liittymiä kaikille liittyjille tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että joustavia sähköliittymiä on tarjottava kaikille sellaisella verkkoalueella, jossa kapasiteettia on rajoitetusti. Joustavien liittymien toteutuksessa on huomioitava, etteivät ne vaaranna sähköverkon toimitusvarmuutta. Joustavien liittymien osalta menettely on kuvattu tarkemmin erillisessä Energiaviraston antamassa määräyksessä.

3.4 Liittymistehon yleiset määrittämisperiaatteet

- (35) Liittymisteho tulee määrittää liittyjän tosiasiallisen tarpeen perusteella. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että esimerkiksi liittyjän omistamien muuntajien tai muiden laitteistojen nimellisteho ei lähtökohtaisesti suoraan määritä liittymistehoa, koska liittyjän tosiasiallinen tehontarve liittymispisteessä voi olla huomattavasti tätä pienempi. Myös sähkövarastojen osalta liittymisteho määräytyy laitteiston käyttöasetusten pohjalta eikä sen mukaan, mikä olisi sen suurin kyvykkyys ladata verkosta tai purkaa verkkoon. Samassa liittymässä verkkoon syötölle ja verkosta otolle olevalle liittymäoikeudelle voi siis olla erisuuret tehot. Toisin sanoen liittymistehon voi määrittää esimerkiksi sähkövarastojen tai muiden kuormien yhtäaikaisten huipputehojen perusteella ottaen kuitenkin edelleen huomioon asiakkaan verkon mitoitus ja laitteistojen säätöasetuksien vaikutus määritellylle liittymispisteelle. Perustelluin syin, verkonhaltijalla on mahdollisuus vaatia liittyjältä sellaista teknistä toteutusta, jolla varmistetaan, ettei sovittua tehoa varmuudella ylitetä.
- (36) Esimerkiksi liittyjän verkossa voi olla useampi käyttöpaikka ja näiden takana olevat kuormat voivat olla huomattavasti summana suuremmat kuin liittyjän verkon mitoitus liittymispisteelle ja liittyjän tosiasiallinen tarve liittymisteholle. Liittymistehon tulee siis vastata liittyjän tosiasiallista tarvetta eikä sitä voi määrittää tätä suuremmaksi perustuen vain puhtaasti asiakkaan kuormien tai tuotantolaitteistojen huipputehoon tai ylipäänsä laitteistojen nimellistehoon, koska tehoristeilyn ja liittyjän verkon mitoitus ja todellinen käyttötarve voi edellyttää huomattavasti pienempää liittymää.
- (37) Ei ole muutoinkaan tarkoituksenmukaista ja perusteltua, että verkonhaltija pakottaa liittyjää hankkimaan tosiasiallista tarvettaan suuremman liittymän esimerkiksi laitteistojen nimellistehojen perusteella. Verkonhaltijan tulee

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

muutoinkin pyrkiä mahdollisuuksiensa mukaan neuvomaan liittyjiä, jotta tosiasialliseen tarpeeseen nähden ylisuuria liittymiä ei hankittaisi.

- (38) Lähtökohtana liittymistehon määrittämiselle on pidettävä liittyjän pyytämää liittymistehoa. Verkonhaltijan on kuitenkin varmistettava, että sillä on mahdollisuus tarkastaa ja seurata, vastaako liittyjän pyytämä liittymisteho sen todellista tarvetta ja perustelluin syin oikeus korjata liittymistehoa vastaamaan todellista lähitulevaisuuden tilannetta, mikäli käy ilmi, että liittyjä on hankkinut oleellisesti lähitulevaisuuden tarvettaan suuremman tai myös pienemmän liittymän. Tarpeeseen nähden liian suurien liittymien hankkimista käsitellään tarkemmin kohdassa 3.5.2.

3.5 Liityntäkapasiteetin varaaminen

- (39) Liityntäkapasiteetin varaamisperiaatteet ovat keskeinen asia liittymien hinnoittelun, liittymien kohtuullisten toimitusaikojen, tehokkaan verkon käytön ja sen kehittämisen sekä tasapuolisen ja syrjimättömien verkkopalvelujen tarjonnan kannalta. Aiemmin verkon kapasiteetin varaamisen suhteen ei ole ilmennyt juurikaan ongelmia, koska suurempitehoisten liittymien määrät ovat pysyneet suhteellisen pieninä.
- (40) Olosuhteet ovat muuttuneet ja verkkoon liittyy aiempaa enemmän huomattavan suuritehoisia ja erityyppisiä liittymiä. Jo yksittäinen suuritehoinen liittyjä tai tosiasiallista tarvetta suuremmaksi määritetty liittymisteho voi liittymistehollansa mahdollisesti aiheuttaa sen, että lähialueen verkkoon ei voida liittää muita ennen kuin verkkoa on vahvistettu. Huonoimmassa tilanteessa verkkoon ei pysty liittämään edes pienempiä liittymiä moneen vuoteen, jos koko verkon jäljellä oleva kapasiteetti on varattu verkon vahvistamisen ajaksi yksittäiselle suuritehoiselle liittyjälle.
- (41) Edellä mainittu tilanne ei ole toivottava eikä perusteltu tehokkaan verkon käytön sekä asiakkaiden kohtuullisten palvelutarpeiden sekä tasapuolisten ja syrjimättömien verkkopalvelujen tarjonnan kannalta. Virheellisesti tai virheellisin perustein määritetty liittymisteho voi hidastuttaa yleisesti liittymätoimituksia ja tämä voi heikentää myös yleisesti verkkoon pääsyä. Liityntäkapasiteetin varaamisperiaatteessa kyse on siis myös verkonhaltijan peruspalvelotteiden täyttämisestä, jolla turvataan liittyjille verkkoon pääsyä ja verkkopalvelujen normaalia ja kustannustehokasta toimintaa.
- (42) Olosuhteiden muutosten takia verkossa voi ilmetä aiempaa useammin niukkuutta kapasiteetissa. Tämä voi aiheuttaa osaltansa sitä, että liittyjät myös hankkivat todellista tarvettaan suurempia liittymiä tulevaisuuden varalle. Tämä periaate hankaloittaisi entisestään verkkopalvelujen tehokasta tuottamista ja heikentäisi verkon liitettävyyttä. Tämän takia on perusteltua, että verkonhaltija pyrkii mahdollisuuksiensa mukaan todentamaan ja sallimaan liittymistehoja liittyjille vain niiden tosiasiallista lähitulevaisuuden tarvetta varten.
- (43) Energiavirasto on kuvannut alle periaatteet, jotka koskevat uusien liittymien liittymistehon määrittämistä ja kapasiteetin varaamista liittymille verkon vahvistustoimenpiteiden ajaksi. Verkonhaltijan on noudatettava kyseisiä

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

periaatteita ja kuvattava soveltamansa periaatteet omissa julkisissa liittymien hinnoitteluperiaatteissaan riittävällä tarkkuudella. Kyseisillä periaatteilla ei saa perusteetta hidastaa ja hankaloittaa uusien liittyjien liittämistä eivätkä ne saa muutoinkaan olla luonteeltaan syrjiviä eri liittyjä kohtaan.

3.5.1 Periaatteet vapaan liittytäkapasiteetin tasapuoliselle jakamiselle

- (44) Verkonhaltijan tulee määrittää ja julkaista omiin liittymien hinnoitteluperiaatteisiinsa kapasiteetin jakoperiaatteet alla kuvattuja periaatteita ja tavoitteita noudattaen. Periaatteita on sovellettava vähintään suurjänniteverkossa ja keskijänniteverkon suuritehoisissa liittymissä. Perustelluin syin verkkonhaltija voi myös laatia vastaavat periaatteet teholtaan pienemmille liittymille ja pienjänniteverkkoon liittyville. Verkonhaltijan tulee soveltaa periaatetta vain niihin verkon osiin, joihin verkkonhaltija on arvioinut kapasiteetin olevan riittämätön täyttämään lähitulevaisuuden liittyjien tarpeet ja muutoinkin niihin tapauksiin, joissa yksittäinen suuritehoinen liittynä voisi jähdyttää verkonvahvistuksien ajaksi kokonaan ainakin muiden pienempitehoisten liittyjien liittämisen. Koska periaatteiden soveltaminen vaatii verkkonhaltijalta arviota ja periaatteen tarkemmat soveltamistapaukset jäävät verkkonhaltijan vastuulle, on verkkonhaltijan pyrittävä kuvaamaan periaatteensa mahdollisimman selkeästi omiin liittymien hinnoitteluperiaatteisiinsa.
- (45) Periaatteet eivät saa muodostaa perusteetonta haittaa liittyjille ja perusteetta heikentää edellytyksiä liittyä suuremmalla kiinteällä liittymisteholla verkkoon kohtuullisessa ajassa. Periaatetta ei ole perusteltua soveltaa, jos alueella ei ole muita potentiaalisia liittyjä tai voidaan perustellusti olettaa, että lähitulevaisuudessa (verkon vahvistusten aikana) alueelle ei ole todennäköisesti tulossa muita liittyjä. Periaatetta ei olisi muutoinkaan perusteltua käyttää, jos alueella on todennäköisesti riittävästi kapasiteettia kaikkien liittyjien palvelemiseen ilman verkon vahvistustoimenpiteitä. Periaatetta olisi kuitenkin aina perusteltua soveltaa, jos uuden jännitetasoon nähden suuritehoisen liittyjän täysimääräinen liittymisteho voisi aiheuttaa ongelmia olemassa oleville liittymille tai muille mahdollisesti tuleville normaali- tai pienitehoisille liittymille.
- (46) Periaatteet tulee pyrkiä muodostamaan siten, että yksittäinen tavanomaista suuritehoisempi liittynä ei saa liittymistehollansa tukkia verkkoa siten, että muita teholtaan tyypillisiä ja erityisesti alemman jännitetasoasiakkaita ei voitaisi enää liittää normaalissa ajassa liittymäoikeuden mukaisella teholla verkkoon. Kapasiteetin varaamisessa tulisi pyrkiä siihen, että mahdollisimman monen teholtaan tavanomaisen liittyjän kohtuulliset palvelutarpeet nopealle liittymän toimitusajalle täytetään sen sijaan, että pyritään varaamaan vain yksittäiselle jännitetaso liittymispisteeseen nähden suuritehoiselle liittyjälle suurempi kapasiteetti verkon vahvistusten ajaksi. Erityisesti suurjänniteverkossa mutta myös keskijänniteverkossa on perusteltua pyrkiä periaatteeseen, jossa verkon liitettävyyden pysyy alempien jännitetasojen tai saman jännitetaso tavanomaisten liittymien osalta mahdollisimman normaalilla tasolla myös sen aikaa, kun suurjännitteistä verkkoa, sähköasemia tai keskijänniteverkon lähtöjä vahvistetaan.
- (47) Toisin sanoen kapasiteettia tulisi jakaa verkon vahvistusten ajaksi esimerkiksi siten, että suurjänniteverkkoon tai keskijänniteverkon sähköasemille liittyvät

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

suuritehoiset liittyjät eivät vie koko kapasiteettia pois potentiaalisilta pienem-
pitehoisilta tai alempien jännitetasojen liittymiltä verkon vahvistustoimenpi-
teiden ajaksi. Jännitetasoon nähden suuritehoisille liittyjille olisi perusteltua
sallia vahvistusten ajaksi sen verran pienempi kiinteä kapasiteetti, että se ei
perusteetta heikennä alueella pienempitehoisempien liittymien liittymistehon
täysimääräistä liittämistä verkkoon niille normaaleissa toimitusajoissa. Vasta
kun verkko on vahvistettu, tavanomaista suuremmille liittymille tulisi sallia
liittymisteho täysimääräisesti kiinteänä.

- (48) Toisin sanoen, jos verkossa on rajallinen määrä kapasiteettia, niin tätä kapa-
siteettia ei tule jakaa vain yksittäiselle suurelle liittyjälle, vaan kiinteää kapa-
siteettia tulisi ennen tarvittavia verkostoimenpiteitä sallia suuritehoiselle liit-
tymälle vain sen verran, että jäljelle jäävällä kapasiteetilla voitaisiin palvella
vielä mahdollisuuksien mukaan useita teholtaan tavanomaisia liittyjiä nor-
maalisti. Periaate ei vaikuta suurempitehoisten liittyjien liittämisaikatauluun,
koska heillekin sallitaan edelleen kapasiteettia niissä rajoissa, kun se on pe-
rusteltua verkon vahvistusten ajaksi. Periaate kuitenkin rajoittaisi jänniteta-
soon tai liittymispisteeseen nähden suuritehoisille liittyjille varattavaa kiinteää
liityntäkapasiteetin määrää verkon vahvistusten ajaksi. Suuritehoisille liitty-
jille voisi kuitenkin hyödyntää joustavien liittymien kautta joustavaa kapa-
siteettia aina verkon rajoissa, jolloin kapasiteettia ei varata tarpeettomasti
muuta varten ja verkkoa käytetään tehokkaammin myös verkon vahvistuksien
aikana.
- (49) Periaatteissa ei saa olla eri liittymätyyppejä syrjiviä piirteitä, vaan tilapäiset
kiinteän liittymistehon rajoitukset suurempitehoisille liittymille vahvistuksien
ajaksi tulee olla perusteltuja ja lähtökohtaisesti liittymän sähkölaitteistosta ja
sen käyttötavasta riippumatta samalla alueella samansuuruiset, ellei liittyjän
kanssa muuten sovita. Verkon liityntäkapasiteetin tilanne voi kuitenkin riippua
siitä onko kyseessä esimerkiksi verkkoa syöttävä vai verkosta tehoa ottava
liittymä. Toisiin sanoen verkkoon pääsy ja verkkoon liittäminen tulee pyrkiä
mahdollistamaan perustellusti sekä tasapuolisin ja syrjimättömin periaattein
kaikille liittyjille, myös täysimääräisen kiinteän liittymistehon aikataulun
osalta.
- (50) Edellä kuvatulla periaatteella turvataan ennen kaikkea liittymäpalvelujen ta-
sapuolisuutta ja syrjimättömyyttä sekä liittymäpalvelujen toimintaa, koska
sen avulla pystytään takaamaan aiempaa paremmin verkon kapasiteettia kai-
kille eritehoisille liittyjille verkon vahvistusten ajaksi sen sijaan, että poikkeuk-
sellisen suuri määrä kapasiteettia olisi varattu vahvistustoimenpiteiden ajaksi
vain sille yksittäiselle suuritehoiselle liittyjälle, joka on ennättänyt solmia ver-
konhaltijan kanssa sopimuksen ennen muita.

Periaatteiden tasapuolinen soveltaminen

- (51) Verkonhaltijan on määritettävä alue- ja jännitetasokohtaisesti liittymisteho,
jonka ylittävältä osalta kapasiteetinjakoperiaatetta tulleen soveltamaan. Peri-
aatetta on sovellettava niillä verkonhaltijan verkkoalueilla, joissa verkonhalti-
jan arvion mukaan kapasiteetissa ilmenee mahdollisesti niukkuutta useam-
man liittyjän palvelemiseksi verkon vahvistuksien aikana. Jos liittymisteho
alittaa määritellyn tehon, verkonhaltija ei voi soveltaa periaatetta kapasiteetin

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

jakamisesta verkon vahvistuksien ajaksi, ellei sen soveltamatta jättäminen keskeisesti vaarantaisi alemman jännitetaso olemassa olevien ja uusien liittymien palveluita. Edellä olevaan viitaten verkonhaltija voisi esimerkiksi määrittää, että periaatetta sovelletaan kaikille keskijänniteliittymille, joiden teho ylittää 2 MVA ja kaikille suurjänniteverkon liittymille, joiden teho ylittää 20 MVA, niillä alueilla, joille periaatteen soveltaminen voidaan katsoa perustelluksi. Verkonhaltija voi määrittää aluekohtaisesti eri raja-arvoja, ottaen huomioon näin eri verkkoalueiden olosuhteet.

- (52) Jotta verkonhaltija pystyisi toimimaan kuvattujen periaatteiden ja tavoitteiden mukaisesti, määritetyn liittymistehon ylittyessä on verkonhaltijan pyrittävä arvioimaan viimeistään liittymäpyynnön yhteydessä, onko tarkasteltavalla alueella kapasiteetti riittävää liittyvien ja potentiaalisten liittymien palvelemiseen ilman verkon vahvistamista. Jos nykyinen kapasiteetti ei todennäköisesti riitä näiden kaikkien liittymien palvelemiseen lähitulevaisuudessa, on tämä rajallinen kapasiteetti jaettava tasapuolisesti periaattein kaikille verkonhaltijan arvion mukaan todennäköisesti lähitulevaisuuden sisällä verkkoon liittyville soveltaen kapasiteetinjakoperiaatteita.
- (53) Liityntäkapasiteettia voi jakaa tasapuolisesti siten, että ensin turvataan ennusteiden mukainen tehonkasvu olemassa olevien liittymien osalta liittymäoikeuden rajoissa sekä uusien alemmien jännitetaso liittymien liittämisen. Tämän jälkeen sallitaan kyseiselle uudelle suuritehoiselle liittymälle kiinteää kapasiteettia sen verran, että se vastaa verkonhaltijan määrittämää rajausta kapasiteetin jakoperiaatteen soveltamiselle alueella kyseiselle jännitteelle, jos tämä on mahdollista.
- (54) Tämän jälkeen vielä mahdollisesti vapaana olevaa kapasiteettia tulee pyrkiä varaamaan kaikkien potentiaalisten todennäköisesti lähiaikoina samaan jännitetasoon liittyville liittymille verkonhaltijan alueella soveltaman tehorajauksen verran liittymää kohti, jos tämä on mahdollista. Jos potentiaalisten liittymien ja niiden tarvitseman tehon estimointi on verkonhaltijan arvion mukaan liian epävarmalla pohjalla, verkonhaltija voi myös tehdä yksinkertaistetun oletuksen esimerkiksi siten, että verkkoon olisi liittymässä toinen saman tehoinen suuritehoinen liittymä ja varata tälle tehoa verkonhaltijan määrittämän tehorajauksen verran. Tärkeintä on, että kapasiteettia varataan, jollain selkeällä ja perusteltavissa olevalla periaatteella myös muiden liittymien liittämistä varten, mutta samaan aikaan olisi otettava huomioon, että kapasiteettia ei todennäköisesti varata liian pitkän aikaa tarpeettomasti ja että periaatetta sovelletaan muutoinkin vain kohteisiin, joissa sille on tarvetta ja hyötyjä voidaan saavuttaa. Esimerkiksi alueilla tai kohteissa, joissa verkon vahvistustoimenpiteet ovat suhteellisen nopeita ja niukkuutta kapasiteetissa ei ole kovin pitkään, periaatetta on perusteltua soveltaa lievemmin eikä kapasiteettia kannata varata muita liittymiä varten niin paljon, kuin kohteissa, joissa kapasiteetissa ilmenee rajoituksia pidempään.
- (55) Jos vapaata kapasiteettia on vielä jäljellä sen jälkeen, kun lähitulevaisuuden potentiaalisille liittymille sekä kyseiselle liittyvälle suuritehoiselle liittymälle on varattu kapasiteettia verkonhaltijan määrittämän tehorajauksen verran, jäljellä olevaa kapasiteetti voidaan jakaa kiinteänä liittymistehona tasapuolisesti kaikkien potentiaalisten liittymien ja kyseisen suuritehoisen liittymän kesken

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

tasaa. Tämä tarkoittaa sitä, että kiinteää liittymistehoa sallitaan lähtökohtaisesti saman verran kaikille tarkastelun piirissä oleville liittyjille. Jos osalla liittyjistä on huomattavasti pienemmät tehotarpeet ja nämä täytetään, niin tällöin luonnollisesti suurempitehoiselle liittyjälle voi sallia kiinteää liittymistehoa muita enemmän, koska muilla ei ole tälle tarvetta.

- (56) Esimerkiksi tapauksessa, jossa verkonhaltija arvioi muut potentiaaliset liittyjät yksinkertaistetulla olettamalla, että verkkoon liittyisi suuritehoisen liittyjän lisäksi toinen teholtaan vastaava liittyjä lähitulevaisuudessa, on alueen verkon vapaasta kapasiteetista ensin vähennettävä kaksi kertaa verkonhaltijan määrittämän tehorajauksen mukainen summa. Tämän jälkeen kyseiselle suuritehoiselle liittymälle voidaan jyvittää kiinteää liittymistehoa verkonhaltijan määrittämään tehorajaukseen nähden lisää puolet jäljellä olevasta vapaasta kapasiteetista. Kun seuraava verkonhaltijan määrittämän tehorajan ylittävä liittyjä liittyy verkkoon, tälle sallitaan edelleen kiinteää liittymistehoa tehorajauksen mukaisesti verkon rajoissa sekä enintään puolet tämän jälkeen jäljellä olevasta vapaasta kapasiteetista. Periaatetta toistetaan jokaisen liittyjän kohdalla kapasiteetin rajoissa.
- (57) Edellä esitetty esimerkki havainnollistaa, että yksinkertaistetuilla oletuksilla kiinteä kapasiteetti ei todennäköisesti jakaudu täysin tasapuolisesti kaikille tasaa liittyjämäärän kasvaessa. Sama ongelma on kuitenkin myös siinä, jos verkonhaltija perustaa periaatteen tarkempaan arviointiin potentiaalisista liittyjistä ja tämä arvio ei osu täysin oikeaan. Periaatteiden soveltaminen johtaa joka tapauksessa eri tavasta riippumatta tasapuolisempaan verkkopalvelujen tarjontaan kuin koko periaatteen soveltamatta jättäminen, koska kapasiteettia riittää useammalle ja liitettävyyttä verkkoon nopeutuu.
- (58) Varattua kapasiteettia voidaan mahdollisesti hyödyntää tehokkaasti tilapäisten joustavien liittymissopimusten kautta, kun muille potentiaalisille liittyjille mahdollisesti ennalta varattua kapasiteettia voidaan hyödyntää joustaviin liittymistehoihin vapaan kapasiteetin rajoissa. Näin ollen tapauksissa, joissa liittyjän laitteisto soveltuu hyvin joustavaan liittymään, hyväksyttävänä periaatteena voidaan pitää periaatetta, jossa kiinteää liittymistehoa verkon vahvistusten ajaksi sallitaan lähtökohtaisesti vain verkonhaltijan määrittämän rajauksen verran ja tämän ylittävältä osalta sallitaan joustavaa kapasiteettia joustavien liittymissopimusten kautta. Alueen vapaana olevaa joustoihin hyödynnettävää kapasiteettia tulee pyrkiä jakamaan verkon vahvistuksien aikana kyseisten joustavien liittymien kesken mahdollisuuksien mukaan tasapuolisesti ja syrjimättömästi siten, että kukin joustava liittymä saa lähtökohtaisesti samat mahdollisuudet joustavan kapasiteetin hyödyntämiseen riippumatta siitä, onko liittynyt aiemmin tai myöhemmin. Toisin sanoen aiemmin liittyneet joustavat liittymät eivät saisi lähtökohtaisesti olla etusijalla mahdollisen joustavan kapasiteetin hyödyntämiseen, vaan kapasiteetin niukentuessa ja uusien liittyjien liittyessä verkkoon, hyödynnettävissä olevan joustokapasiteetin määrä tai ainakin sen täysimääräisen käyttömahdollisuuden todennäköisyys voisi pienentyä kaikille tarkasteltavan alueen joustaville liittymille.
- (59) Edellä kuvattu periaate tilapäisiin joustaviin liittymiin tarkoittaa myös sitä, että tilapäisille joustaville liittymille ei voi käytännössä varata joustavaa kapasiteettia siten, että se olisi pois muilta normaaleilta liittyjiltä tai muilta

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

myöhemmin liittyviltä tilapäisiltä joustavilta liittymiltä. Periaate voidaan katsoa perustelluksi, koska tilapäisessä joustavassa liittymässä on käytännössä kyse normaaliin liittyjään nähden paremmasta palvelusta, jossa liittyjälle mahdollisesta normaaliin liittyjän nähden nopeammassa ajassa verkon rajoissa ylimääräistä kapasiteettia tilapäisenä ratkaisuna. Jos jollain tasolla tilapäisille joustaville liittyjille luvattaisiin tai taattaisiin joustavaa kapasiteettia, niin kyse olisi lähtökohtaisesti jo kiinteää kapasiteettia vastaavasta käytännöstä, jossa tilapäisille joustaville liittymille mahdollistetaan parempaa palvelua osin muiden tulevien liittyjien kustannuksella, koska joustava kapasiteetti olisi muilta liittyjiltä pois huonontaan verkon liitettävyyttä verkon vahvistuksien ajaksi. Jos verkonhaltijalla on kuitenkin riittävän tarkka tilannekuva alueesta ja liittyjistä, niin tietyissä tapauksissa voi olla mahdollista, että verkonhaltija pystyy tietyissä rajoissa takaamaan tarkemmin joustavaa kapasiteettia tilapäisille joustaville liittymille ja verkonhaltija voi koettaa sovittaa useamman tilapäisen joustavan liittymänkin tapauksessa mahdollisia joustoja esimerkiksi eri aikoihin mutta tasapuolisin periaattein, jos tällä saavutetaan paremmin asiakkaiden tarpeet ja verkon tehokas käyttö.

- (60) Vapaan liityntäkapasiteetin määrittämisessä voidaan ottaa huomioon ennusteet olemassa olevien liittymien tehonkasvusta niiden liittymäoikeuksien rajoissa ja pienjänniteverkon uusien potentiaalisten liittyjien vaikutus ylempien jännitetasojen kapasiteettiin. Varattava vapaa kapasiteetti voi perustua alueen historiallisiin tietoihin, asiakastiedusteluihin, kaavoitukseen ja verkkoyhtiön ennusteisiin asiakkaiden kapasiteettitarpeen kehittymisestä verkon vahvistustoimenpiteiden aikana. Tarkoituksena ei ole varata kapasiteettia kuitenkaan hyvin epävarmoille hankkeille tai hankkeille, jotka eivät valmistu lähitulevaisuudessa ja valmistuvat todennäköisesti vasta verkon vahvistustoimenpiteiden jälkeen. Varattava kapasiteetti voi vaihdella alueittain, koska myös sekä olemassa olevien että uusien asiakkaiden tarpeet vaihtelevat alueittain. Lisäksi vapaan liityntäkapasiteetin määrittämisessä huomioidaan tarvittaessa keski- ja suurjänniteverkon potentiaaliset liittyjät, sillä oletuksella, että näiden voidaan olettaa liittyvän lähiaikoina sähköverkkoon.
- (61) Kapasiteetin jakamisen tavoitteena on, että kapasiteettia riittää usealle asiakkaalle verkon vahvistustoimenpiteiden aikana. Kapasiteetin jaon tavoitteena on, että pienjänniteverkon asiakkaat ja useampi teholtaan tavanomainen keskijänniteverkon tai suurjänniteverkon asiakas olisi liitettävissä ennen yksittäisen suuren liittyjän aiheuttamien verkon vahvistustoimenpiteiden valmistumista. Jos alueella ei ole muita potentiaalisia liittyjiä, joiden voidaan olettaa liittyvän pian verkkoon ja edellä kuvatulla tavalla nykyisten liittymien liittymäoikeus ja pienjänniteverkon liittymien liittäminen pystytään turvaamaan, niin verkonhaltijalla ei ole perustetta rajoittaa suurempitehoiselle liittyjälle kapasiteettia verkon vahvistuksien ajaksi pienemmäksi kuin mitä kapasiteettia on saatavilla.
- (62) Vapaan liityntäkapasiteetin määrittämisessä kapasiteettia ei tule kuitenkaan varata liikaa muita saman jännitetaso potentiaalisia liittyjiä varten, koska riskinä on, että kiinteää kapasiteettia varataan tällöin perusteetta. Kapasiteettivarauksen tulee olla kohtuullinen suhteessa muihin saman jännitetaso olemassa oleviin ja potentiaalsiin liittyjiin. Tavoitteena on pyrkiä turvaamaan

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

mahdollisimman hyvin verkon vahvistustoimenpiteiden ajaksi normaalit liittymien toimitusajat useammalle liittymälle. Näin esimerkiksi suurjänniteverkon suuritehoisen liittymänkin tapauksessa tulisi yhtä lailla pyrkiä varaamaan alueella kapasiteettia myös muille potentiaalisille suurjänniteverkon liittyjille verkon vahvistuksien ajaksi, mutta ei kuitenkaan perusteetta.

- (63) Verkonhaltijan laatimista kapasiteetinjakoperiaatteista ja sen määräyksistä ja arvioista huolimatta, verkonhaltijan tulee aina tarkastella tilannetta tarvittaessa tapauskohtaisesti, jotta voidaan varmistua siitä, että ratkaisu on perusteltu ja sillä saavutetaan sen tavoitteet. Periaatteella on tarkoitus varmistaa, että kapasiteettia riittää tasapuolisesti useammalle kuin vain yksittäiselle liittyjälle verkon vahvistuksienkin aikana ja pyrkiä vähentämään mahdollisuuksien rajoissa yksittäisten suuritehoisten liittymien mahdollisesti aiheuttamaa viivästystä muiden liittymien toimittamiseen.

3.5.2 Kypsyyskriteerit ja liittymistehon määrittäminen suuritehoisille liittyjille

- (64) On mahdollista, ettei liittyjä todellisuudessa tarvitse niin paljon tai niin nopeasti tehonsiirtokapasiteettia kuin mitä liittymissopimuksessa on sovittu. Liittyjä voi pyytää tarkoituksella tai tahattomasti tosiasiallista lähitulevaisuuden tarvettaan suurempaa liittymistehoa. On myös mahdollista, että liittymä hankitaan etukäteen ennen kuin on edes varmuutta siitä, tuleeko kohteeseen edes tosiasiallista tarvetta liittymälle. On siis mahdollista, että liittymillä varataan kapasiteettia varmuuden vuoksi ja hyvin etupainotteisesti mahdollisesti tulevia hankkeita varten. Lisäksi voi olla myös mahdollista, että liittymien varaamalla kapasiteetilla harjoitettaisiin liiketoimintaa, jossa jälleenmyydään varattua liittymäkapasiteettia eteenpäin.
- (65) Kapasiteetin varaaminen ilman lähitulevaisuuden tosiasiallista tarvetta sekä muutoinkin tosiasialliseen tarpeeseen nähden ylisuurten liittymien hankkiminen aiheuttaa verkolle ylimääräisiä kustannuksia ja on haitallista verkon kehittämiseksi ja tätä kautta kaikille asiakkaille sekä erityisesti muille uusille liittyjille. Verkkopalvelujen tasapuolisuuden ja tehokkuuden näkökulmasta kapasiteetin varaamista ennakoon tulisi pyrkiä estämään. Muutoinkin olisi pyrittävä estämään, että liittyjät eivät solmi tosiasialliseen tarpeeseensa nähden liittymisteholtaan liian suuria liittymissopimuksia.
- (66) Edellä esitettyihin ongelmiin viitaten, verkonhaltijan on kuvattava omissa liittymisperiaatteissaan kypsyyskriteerit, joiden pohjalta liityntäkapasiteettia varataan verkosta vain riittävällä varmuudella valmistuville hankkeille ja vain liittyjän tosiasiallista tarvetta varten. Kriteereissä tulee pyrkiä huomioimaan se, että liittyjät eivät pystyisi varaamaan kapasiteettia liian varhaisessa vaiheessa oleville epävarmoille hankkeille tai muutoinkaan nykyhetken tarvetta huomattavasti enemmän ja samalla pois muilta varmemmin ja nopeammin valmistuvilta hankkeilta.
- (67) Periaatteen tarkoituksena on turvata verkkopalvelujen tasapuolinen ja tehokas tarjonta kaikille asiakkaille. Kun liityntäkapasiteettia sallitaan vain tosiasialliseen tarpeeseen perustuen ja vain riittävällä varmuudella valmistuville hankkeille todenmukaisessa aikataulussa, olemassa olevaa verkkoa voidaan hyödyntää kustannustehokkaammin ja liittymien toimitusaika nopeutuu.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

Periaatteella voidaan vähentää tarpeetonta verkon ylитоittamista ja ylimääräisiä kustannuksia, joten sillä on myös verkkopalvelumaksuja alentava vaikutus.

(68) Edellä kuvattujen tavoitteiden saavuttamiseksi verkonhaltijan olisi noudatettava alla kuvattuja menetelmiä ainakin suurjänniteverkon liittymissä, mutta myös suuritehoisissa keskijänniteverkon liittymissä periaatteiden soveltaminen on suositeltavaa:

- 1) Verkonhaltijan on määritettävä liittymätyyppien ja tehojen perusteella, minkälaisia uusia liittymiä tai liittymämuutoksia asetetut periaatteet koskevat.
 - a) Periaatteiden on koskettava kuitenkin vähintään kaikkia suurjännitteiseen verkkoon liittyviä uusia liittymiä ja suurjänniteverkon liittymämuutoksia.
- 2) Verkonhaltija voi antaa virallisen sitovan liittymätarjouksen lähtökohtaisesti vain sellaiselle liittyjälle, jonka hanke on edennyt riittävän pitkälle, jotta sen voidaan olettaa todennäköisesti myös valmistuvan ja tarvitsevan kapasiteettia verkosta lähiaikoina.
 - a) Lainvoimaista rakennuslupaa ja kaavaa sekä mahdollista liittymisjohdon hankeluvan ja rakentamiseen liittyvän lunnastuslupahakemuksen jättämistä voidaan pitää lähtötilanteessa riittävänä kriteerinä sille, että hanke tulee myös todennäköisesti valmistumaan. Oleellista kuitenkin on, että liittyjä pystyy todentamaan verkonhaltijalle, että hanke todella toteutuu eikä verkonhaltija varaa liittyjälle kapasiteettia turhaan.
 - b) Liittymissopimus on mahdollista solmia ennen lainvoimaista rakennuslupaa ja kaavaa tietyissä verkonhaltijan julkaiseman rajauksen mukaisissa tilanteissa, joissa hankkeen voidaan luotettavasti olettaa valmistuvan suunnitellussa ajassa. Tällä mahdollistetaan tasapuolisempi liittäminen ja kapasiteetti myös sellaisille hankkeille, joiden valmistuminen on muita hitaampaa hankkeen luonteen takia. Liittymissopimuksella on aina kuitenkin varmistettava, että sopimus purkautuu heti, jos kaavan tai rakennusluvan tai jonkun muun perustellun syyn perusteella näyttää siltä, että hanke ei tule toteutumaan suunnitellusti. Verkonhaltijan rajauksen tulee olla perusteltu sekä tasapuolinen ja syrjimätön.
 - c) Jos liittyjän ei perustelluin syin ole mahdollista hankkia rakennuslupaa tai kaavaa ennen liittymissopimuksen solmistamista tai jos kohteeseen rakentaminen ei edellytä kumpakaan näistä, tulee hankkeen kypsyttää pyrkiä arvioimaan muilla tavoin.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

- 3) Tarjouksen voimassaoloaika ei saa olla liian pitkä.
 - a) Tarjouksien antamisessa tulisi suosia lyhyitä voimassaoloaikoja, jotta prosessi ei viivästyä perusteetta muiden liittyjien palvelua ja niihin liittyviä suunnitelmia.
- 4) Tarjouksella tai liittymissopimuksella tulee varmistaa, että liittymissopimus purkautuu eikä jää voimaan, jos hanke ei valmistu suunnitellusti kohtuullisessa ajassa tai jos sen toteutuminen ylipäänsä alkaa näyttää epävarmalta.
 - a) Tarjoukseen/liittymissopimukseen tulee asettaa määräaika liittymän käyttöönotolle. Määräajan tulee olla perusteltavissa ja siinä pitää ottaa huomioon asiakkaan kohtuulliset palvelutarpeet. Se ei saa kuitenkaan olla liian pitkä. Lähtökohtana enimmäisajalle suurjännitteisille liittymille voidaan pitää kantaverkonhaltijan soveltamaa aikamäärettä.
 - b) Jos hanke viivästyy olennaisesti eikä liittyjä pysty näyttämään, että hanke etenee ja viivästys on pientä tai viivästys on täysin liittyjästä riippumatonta, liittymissopimus tulisi purkaa, jotta varattu kapasiteetti vapautuisi muiden käyttöön. Jos kuitenkin liittyjä pystyy näyttämään, että hanke on vain viivästynyt ymmärrettävien liittyjästä riippumattomien seikkojen takia, niin sopimus pysyisi kuitenkin voimassa, jos kyse ei ole merkittävästä viivästyksestä.
 - c) Liittyjästä johtuvalla viivästyksellä on vaikutusta liittymälle varatun kapasiteetin toimitusaikatauluun. Jos hanke viivästyy, tulee kapasiteettia varata ensi sijassa niille liittyjille, joiden kapasiteetin tarve on viivästynyt hanketta nopeampi. Tällöin viivästyneen hankkeen liittyjä voi joutua odottamaan kapasiteettia pidempään kuin sopimuksessa on alun perin sovittu. Toisin sanoen, jos hanke viivästyy liittyjän osalta, ei tarjoukseen alun perin annettu toimitusaika ole enää sitova ja toimitusaika sovitaan uudelleen.
- 5) Verkonhaltijan on pyrittävä määrittämään liittymisteho liittymistarjoukseen liittyjän todellista lähitulevaisuuden tarvetta vastavaksi liittymän hinnoittelua varten.
 - a) Liittymisteho tulee pyrkiä määrittämään tarjoukseen tai sopimukseen käyttöönottohetken mukaisen tosiasiallisen tehontarpeen perusteella. Jos suunnitelmista käy kuitenkin ilmi, että liittyjä tarvitsee suurempaa liittymistehoa vasta myöhemmin, niin suurempi liittymisteho voidaan määrittää liittymissopimukseen suoraan vain, jos sen tarve on ensinäkin liittyjän toimittamien perusteluiden osalta uskottavalla pohjalla ja riittävän lähellä käyttöönottohetkeä eikä näin ollen häiritse niin paljon ja tarpeettomasti muiden liittyjien liittämistä. Muussa tapauksessa verkonhaltija

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

käsittelee liittyjän lisätehontarpeen normaalisti tulevaisuudessa erillisenä liittymistehon korotuksena, jossa edelleen tulee pyrkiä todentamaan todellista tarvetta vastaava teho ja todenmukainen aikataulu tehon korotuksen tarpeelle.

- 6) Verkonhaltijan tulee varmistaa liittymissopimusta tehdessään, että sillä on oikeus pienentää liittymistehoa ja vapauttaa liittyjän varaamaa perusteetonta liityntäkapasiteettia muiden tosiasialliseen tarpeeseen, jos hankkeen toteutuksen aikana tai liittymän käyttöönoton jälkeen käy ilmi, ettei liittyjä tule tarvitsemaan alkuperäisten tietojen mukaista suurempaa liityntäkapasiteettia ollenkaan tai ainakaan lähitulevaisuudessa.
- a) Verkonhaltijan on seurattava liittymissopimuksen allekirjoituksen jälkeen liittyjän hankkeen etenemistä ja liittyjän todellista tehontarvetta sekä varmistettava, että sillä on tarvittaessa oikeus korjata liittymissopimusta vastaamaan todellista tilannetta.
 - b) Jos ennen liittymän käyttöönottoa käy ilmi, että liittyjän aiemmin antamat tiedot tehontarpeesta ja sen aikataulusta eivät pidä enää paikkaansa, verkkonhaltijan tulee päivittää liittymissopimuksen liittymistehoa sekä tarvittaessa myös toimitusaikaa vastaamaan todellista tarvetta.
 - c) Jos liittymän käyttöönotto pitkittyy huomattavasti, verkkonhaltijan on tarvittaessa korjattava liittymissopimukseen liittymän toimitusaikaa sellaiseksi, että se hidastuttaisi mahdollisimman vähän muiden liittyjien liittymistä verkkoon. Toisin sanoen kyseiselle liittyjälle taataan vielä verkosta liittymissopimuksen mukainen kapasiteetti, mutta kyseisen liittyjän hankkeen pitkittymisen vuoksi kapasiteettia sallitaan olemassa olevan verkon rajoissa ensisijaisesti muille nopeammin liittyville ja kyseiselle liittyjälle vasta kun mahdolliset verkonvahvistustoimenpiteet on tehty.
 - d) Jos varmuutta tarkemmasta aikataulusta liittymän käyttöönotolle ei enää ole tai muutoinkaan ei ole uskottavaa perustetta liittymän käyttöönotolle lähitulevaisuudessa, verkkonhaltijan tulee varmistaa, että sillä on oikeus purkaa tehty liittymissopimus.
 - e) Jos liittymissopimuksen solmimisen jälkeen ennen liittymän käyttöönottoa käy perustellusti ilmi, että liittymissopimuksen mukainen liittymisteho on liian suuri suhteessa todenmukaiseen tarpeeseen, on verkkonhaltijan korjattava liittymissopimuksen liittymistehoa vastaamaan lähemmäksi todenmukaista tilannetta. Verkonhaltija voi pyrkiä selvittämään tätä liittyjän laitehankinnoista tai muutoinkin liittyjän

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

hanketta seuraamalla pyytämällä liittyjältä tarpeellisia tietoja seurantaan varten.

- f) Jos liittymän käyttöönoton jälkeen käy selvästi ilmi, että liittyjä on hankkinut liian suuren liittymän suhteessa todenmukaiseen tehontarpeeseen eikä liittyjällä ole tähän kunnollisia perusteita, verkonhaltijan on korjattava liittymissopimuksen liittymistehoa vastaamaan paremmin todellista tehontarvetta. Esimerkiksi, jos vuoden sisällä liittymän käyttöönotosta liittyjän huipputeho on olennaisesti alle liittymissopimuksen mukaisesta tehosta, verkonhaltija voi pyytää liittyjältä selvitystä mistä tämä johtuu. Jos kunnollisia perusteita ei löydy ja esimerkiksi seuraavan vuoden sisään liittyjän huipputeho ei edelleenkään ole lähellä liittymissopimuksen mukaista tehoa, voidaan tätä pitää perusteena pienentää liittymistehoa liittymissopimukseen lähemmäksi todenmukaista tilannetta.
- 7) Verkonhaltijan ei tule palauttaa liittyjälle sen maksamaa liittymismaksua, jos edellä kuvatuista syistä johtuen liittymissopimuksen liittymistehoa korjataan tai liittymä puretaan.
 - a) Jotta liittyjälle jäisi ohjausvaikutus selvittää oma tehontarve tarkemmin ja hankkia liittymä todellisen kapasiteettitarpeen ja aikataulun mukaisesti, on liittyjän kannettava vastuunsa myös aiheuttamistaan kustannuksista ja vaikutuksista verkolle. Näin ollen verkonhaltijan ei tule palauttaa liittyjän aiemmin maksamaa kapasiteettivarausmaksua todellista kapasiteettitarvetta ylittävältä osalta, jos liittymistehoa joudutaan korjaamaan pienemmäksi tai jos koko liittymissopimus joudutaan purkamaan.
 - b) Jos liittyjä pystyy osoittamaan, että kyse on vain tahattomasta ja kohtuullisen pienestä tai täysin liittyjästä riippumattomasta seikasta johtuvasta viivästyksestä suuremmalle kapasiteettitarpeelle, ei liittymistehoa ole tarve muuttaa. Tarkoitushakuisesti hankittujen tai tahattomasti liian ylimitoitettujen ylisuurien liittymien osalta liittyjä joutuu kuitenkin maksamaan kapasiteettivarausmaksua alkuperäisen pyytämänsä eikä lopullisen tosiasiallisen kapasiteettitarpeen perusteella. Tämä on perusteltua ohjausvaikutusten lisäksi myös siitä syystä, että verkonhaltija on mahdollisesti tässä vaiheessa jo lähtenyt suunnittelemaan ja rakentamaan verkkoa suuremmalla mitoituksella.
- (69) Energiavirasto voi tarpeen vaatiessa julkaista asiaan liittyen tarkentavaa ohjeistusta ja muuttaa edellä kuvattuja periaatteita tarkoituksenmukaisemmiksi, jotta edellä kuvatut tavoitteet saavutettaisiin paremmin.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

3.6 Liittymispisteen määrittäminen ja liittämiselvöllisuus

- (70) Liittymispisteen määrittämisessä on otettava huomioon sähkömarkkinalain säännökset ja tavoitteet, kuten liittyjien tosiasiallinen oikeus kilpailuttaa liittymisjohto sekä verkonhaltijan yksinoikeus rakentaa sähköjakeluverkkoa vastuualueellaan. Liittymispisteen määrittämisperusteissa on otettava huomioon, mihin asti verkonhaltijan liittämiselvöllisuuden ja säännellyn sähköverkkotoiminnan voidaan katsoa lähtökohtaisesti ulottuvan ja toisaalta, mitä liittymisjohton vapaalla kilpailuttamisella on tavoiteltu. Liittymispisteen määrittämisellä on oleellinen vaikutus liittyjän liittymiskustannuksiin ja liittymän kohtuulliseen hinnoitteluun sekä myös liittyjän ja verkonhaltijan välisiin vastuisiin ja velvoitteisiin.
- (71) Virheellisesti määritetty liittymispiste voi johtaa suoraan tilanteeseen, jossa verkkopalvelujen tarjonta ei ole kohtuullista ja tasapuolista. Väärin perustein määritetty liittymispiste voi olla myös ristiriidassa asiakkaan kohtuullisten palvelutarpeiden kanssa. Ennen kaikkea virheellisesti määritetty ja vaadittu liittymispiste voidaan tulkita perusteettomaksi ehdoksi liittämiselvölle.
- (72) Jakeluverkossa liittämiselvöllisuus ja verkonhaltijan yksinoikeus rakentaa sähköverkkoa koskee verkonhaltijan vastuualueutta. Vastuualueellaan, varsinkin liittyjien hallinnoimien alueiden ulkopuolella, verkonhaltija on lähtökohtaisesti velvoitettu laajentamaan liittämisen kannalta tarpeellista jakeluverkkoa.
- (73) Liittymispisteen määrittämisperusteiden tulee olla tasapuolisia sekä syrjimättömiä ja niissä on otettava huomioon sähköjärjestelmän toimivuus ja tehokkuus. Tehokkuudella tarkoitetaan asiakkaan haluaman palvelun aikaansaamista mahdollisimman alhaisin kustannuksin. Tehokkuus tarkoittaa myös sitä, että vältetään rinnakkaisten tai muuten epätehokkaiden sähköverkkojen rakentamista.
- (74) Tavanomaisten jakeluverkon liittyjien liittymispistettä ei ole tarkoituksenmukaista ja perusteltua sopia kovin kauaksi varsinaisesta käyttöpaikasta tai tuotantopaikasta, tai muutoinkaan sellaiseen pisteeseen, joka voisi johtaa rinnakkaisten sähköverkkojen rakentamiseen tai liittymisjohton rakennuttamiseen liittyjän hallinnoiman alueen ulkopuolella. Liittymispiste tulee määrittää asiakkaan kannalta edullisella tavalla ottaen kuitenkin huomioon tekniset reunaehdot.
- (75) Liittymisjohton pituutta ei ole voimassa olevassa laissa rajattu, joten liittyjällä on halutessaan oikeus sopia liittymispiste kauemmaksikin sähkönkäyttö- tai sähköntuotantopaikasta. Jakeluverkossa verkonhaltija ei voi itse vaatia liittymispistettä kauemmaksi käyttö- tai tuotantopaikasta ilman asianmukaisia teknisiä perusteita.
- (76) Teknisten vaatimusten mahdollistaessa erilaisten liittymisratkaisujen toteuttamisen, liittyjällä säilyy mahdollisuus toteuttaa liittyminen kustannustehokkaimmalla tavalla ilman, että koko sähköjärjestelmän hallinta heikkenisi. Tekniset reunaehdot määrittävät viime kädessä vaihtoehdot asianmukaiselle liittymispisteen määrittämiselle.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

3.6.1 Jakeluverkko

- (77) Jakeluverkossa, erityisesti pienjänniteliittymissä, liittymispiste tulee lähtökohtaisesti määrittää liittymismaksua vastaan liittyjän hallinnoiman alueen, kuten tontin rajalle. Mikäli kyse on suuresta kiinteistöstä tai alueesta, liittymispiste tulee määrittää sähköistettävän kohteen läheisyyteen, ellei liittyjä pyydä muuta ratkaisua. Lähtökohtaisesti liittymispiste tulee pyrkiä sopimaan sellaiseen kohtaan tontin tai kiinteistön rajaa tai suurempien kiinteistöjen tapauksessa sellaiseen kohtaan kiinteistöä, josta liittyjän liittymisjohdolle tulisi mahdollisimman lyhyt matka syöttävään verkkoon päin. Toisin sanoen, jos syöttö voidaan toteuttaa tontille tai kiinteistölle järkevästi eri suunnista, on liittymispiste perusteltua lähtökohtaisesti sopia siihen pisteeseen, josta liittymisjohdon pituus muodostuu mahdollisimman lyhyeksi. Etenkin suurempien kiinteistöjen tapauksessa liittymispisteen määrittämisessä on otettava huomioon myös liittyjän vastuulle kuuluvan liittymisjohdon rakentamisen maasto-olosuhteet, millä tarkoitetaan sitä, ettei liittyjä joutuisi rakentamaan liittymisjohtoa hankalissa maasto-olosuhteissa, jos liittymispiste olisi mahdollista sopia toisaalle.
- (78) Liittyjän hallinnoiman alueen ulkopuolella, kuten esimerkiksi yleisellä alueella, jossa kulkee muita verkostoja, kyse on lähtökohtaisesti aina verkonhaltijan vastuulle ja säänneltyyn sähköverkkotoimintaan kuuluvasta rakentamisesta eikä vapaan kilpailun piiriin ja liittyjän vastuulle kuuluvasta liittymisjohdon rakentamisesta.
- (79) Liittyjän hallinnoimalla alueella liittyjälle tulee lähtökohtaisesti jättää vastuu lyhyen liittymisjohdon kilpailuttamisesta ja rakennuttamisesta, koska tältä osin kyse ei ole säännellyn sähköverkkotoiminnan ja verkonhaltijan yksinoikeuden piiriin kuuluvasta sähköverkon rakentamisesta, vaan kyse on vapaan kilpailun piiriin kuuluvasta toimenpiteestä, josta liittyjän voi olla mahdollista saada hyötyjä. Näin ollen hyvänä lähtökohtana pienjänniteverkon pienitehoisen liittyjän liittymispisteen määrittämiselle voidaan pitää lähtökohtaisesti esimerkiksi pihapiirin rajaa, joka esimerkiksi tavanomaisissa tapauksissa voisi olla noin 30–50 metrin etäisyydellä varsinaiselta käyttökohteelta, ellei muutoin sovita tai ellei pidempi liittymisjohto olisi perusteltu olosuhteet huomioon ottaen.
- (80) Keskijänniteverkossa liittymispiste voidaan kuitenkin määrittää suoraan liittyjän muuntamolle tai kytkinasemalle. Verkonhaltijoiden on siis mahdollista rakentaa sähköverkkonsa liittyjän kytkemölle asti ja jatkaa liittyjän kytkemöltä verkkoa eteenpäin kustannustehokkaasti. Liittyjän on kuitenkin halutessaan edelleen mahdollista sopia liittymispiste kauemmaksi käyttökohteesta ja rakentaa halutessaan käyttökohteestaan liittymisjohto määritettyyn liittymispisteeseen.
- (81) Teholtaan suurissa keskijänniteliittymissä verkonhaltijan voi olla lähtökohtaisesti perusteltua määrittää liittymispiste suoraan esimerkiksi verkonhaltijan hallinnoiman sähköaseman kenttään. Viime kädessä liittymisteho, verkkoalueen toimintaympäristö sekä edellytykset tehokkaalle verkon kehittämistoimenpiteille ja liittyjän kohtuulliset palvelutarpeet määrittävät, mihin pisteeseen ja jännitetasoon liittymispiste on perusteltua määrittää.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

- (82) Esimerkiksi, jos kyseessä olisi niin suuri liittymisteho, että sähköaseman ja liittyjän kiinteistön välistä liittymisen kannalta tarpeellista verkkoa ei olisi perustellusti mahdollista hyödyntää muita potentiaalisia liittymiä varten ja kyseinen verkko voisi palvella nyt ja tulevaisuudessa vain kyseistä yksittäistä liittymää, voisi liittymispisteen määrittäminen suoraan sähköasemalle tai ylempiin jännitetasoihin olla perusteltua, koska liittämisen kannalta tarpeellinen verkko tulisi täyttämään aina liittymisjohdon tunnusmerkit. Yhtä lailla tapauksessa, jossa suuritehoinen keskijänniteliittymä haluaisi liittyä olemassa olevaan keskijännitelinjaan tai korottaa olemassa olevassa keskijänniteverkon varrella olevassa liittymässä suuresti tehoa ja tämä johtaisi tilanteeseen, jossa järkevistä ja normaaleiksi katsottavista verkon kehittämistoimenpiteistä huolimatta kyseisellä lähdöllä ei voitaisi enää liittämisen jälkeen enää palvella olemassa olevien asiakkaiden tai pienempien uusien liittymien lähitulevaisuuden tarpeita tai jos muutoinkin tilanne johtaisi poikkeuksellisten ja tehottomien rakenteiden tai ratkaisujen käyttöön, voisi liittymispisteen määrittäminen suoraan sähköasemalle olla perusteltua. Tarkoituksena on edistää tehokkaita ja järkeviä ratkaisuja, joilla kuitenkin edelleen täytetään kyseisen liittymän kohtuulliseksi katsottavat palvelutarpeet, mutta kuitenkin samaan aikaan turvataisiin myös tehokas verkkopalvelujen tuottaminen ja normaali liitettävyyden alueen muille normaalitehoisille asiakkaille.
- (83) Edellä olevaan viitaten, esimerkiksi vähintään 5 MVA suuruisia liittymiä voidaan pitää lähtökohtaisesti niin suurina, että liittymispisteen määrittämistä suoraan sähköaseman kenttään voidaan pitää useimmiten perusteltuna. Tilanteet ovat kuitenkin aina tapauskohtaisia ja syrjäisillä haja-asutusalueilla vastaava raja voisi perustellusti olla pienempi ja tehoiltaan tiheimmillä suurempien sähköasemien alueilla voisi vastaava perusteltu raja olla suurempi.
- (84) Liian suuret liittymistehot liityttävään jännitetasoon ja pyydettyyn liittymispisteeseen nähden voivat aiheuttaa epätavallisia ja tehottomia verkostotoimenpiteitä. On perusteltua, että epätavallisia ja tehottomia verkon kehitysratkaisuja pyritään välttämään mahdollisuuksien mukaan, jos tälle on riittävät perusteet eikä toiminnan voida katsoa olevan liittämisen ja kehittämisvelvollisuuden vastaista. Ei ole esimerkiksi välttämättä perusteltua verkkopalvelujen tehokkaan palvelun tuottamisen kannalta, että verkonhaltija joutuu hankkimaan asemalle rinnakkaisen päämuuntajan yksittäistä liittymää varten tai uusimaan koko sähköaseman tai uusimaan koko kahden sähköaseman välisen keskijänniteyhteyden poikkeuksellisen vahvalla verkolla siten, että sillä ei siltikään voida palvella enää juurikaan muita tavanomaisia pienempiä alueen liittymiä vain yksittäisen liittymispisteeseen tai sen jännitetasoon nähden poikkeuksellisen suuritehoisen liittymän takia.
- (85) Ei ole siis toivottavaa ja perusteltua, että jännitetasoon tai liittymispisteeseen nähden liian suurien liittymistehojen liittäminen aiheuttaisi ongelmia teholtaan tavanomaisien tai pienempien liittymien palvelulle alueella ja voisi johtaa rinnakkaisten verkkojen tai muutoin poikkeavaan tehottomaan rakentamiseen, jos liittymä kohtuulliseksi katsottavat palvelutarpeet voidaan täyttää perustellumalla liittymispisteen määrittämisellä. Liittymispistepyyntöä ei välttämättä voitaisi pitää enää asiakkaan kohtuullisena palvelutarpeena, jos sen toteutus nostaisi perusteetta verkkotoiminnan kustannuksia vain siitä syystä,

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

että asiakas haluaisi liittyä tavanomaista suuremmalla teholla keskijänniteverkkoon suurjänniteverkon sijaan, vaikka tavanomaisesti kyseisen tehoisilla liittymillä liittyttäisiin suurjänniteverkkoon tai jos asiakas haluaisi keskijänniteverkon liittymispisteen omalle kiinteistölle sähköaseman kentän sijaan, vaikka tavallisesti vastaavissa tapauksissa kyseisen tehoisilla liittymillä liitytään tai voitaisiin liittyä yhtä perustellusti suoraan sähköaseman kenttään.

- (86) Edellä olevaan viitaten, lähtökohtaisesti poikkeuksellisen suuret keskijänniteliittyjät olisi perusteltua pyrkiä liittämään aina suoraan suurjännitteiseen verkkoon. Esimerkiksi yli 10 MVA voidaan pitää lähtökohtaisesti jo liian suurena liittymistehona keskijänniteverkkoon. Tilanne riippuu kuitenkin alueen verkostorakenteesta ja ympäristöstä. Pienemmillä sähköasemilla jo 10 MVA pienemmätkin tehot voi olla perusteltua liittää suurjännitteisen verkon puolelle, kun taas hyvin suuritehoisilla sähköasemilla jonkun verran 10 MVA suurempienkin liittäminen voisi olla perusteltua. Oleellista liittymispisteen määrittämisessä kyseisissä tapauksissa on verkkoalueen ympäristöolosuhteet ja niiden määrittämä olemassa olevan sähköaseman muuntokapasiteetti sekä sähköaseman rakenne ja koko.

3.6.2 Suurjännitteinen jakeluverkko

- (87) Suurjännitteisessä jakeluverkossa liittymispisteen määrittäminen poikkeaa jakeluverkon periaatteesta. Suurjännitteisessä jakeluverkossa verkon rakentamisen lähtökohtana on verkon kehittäminen siirtoyhteyksien parantamiseksi ja sen uusien sähköasemien rakentamiseksi asiakkaiden kohtuullisten tarpeiden täyttämiseksi verkonhaltijan toiminta-alueella. Liittyjän tehtävä on ensisijaisesti rakentaa oma liittymisjohto verkonhaltijan määrittämään liittymispisteeseen olemassa olevaan tai suunniteltuun suurjännitteiseen jakeluverkkoon. Verkonhaltijan velvoitteena ei ole siis rakentaa suurjännitteistä jakeluverkkoa vain yksittäisten liittyjien tarpeisiin ja laajentaa verkkoa näiden yksittäisten liittyjien välittömään läheisyyteen ja korvata liittymisjohdon rakentamista säännellyn sähköverkkotoiminnan piiriin kuuluvalla sähköverkolla.
- (88) Verkonhaltijan vastuulle kuuluu kuitenkin uuden sähkömarkkinalain päivityksen myötä sellainen suurjännitteisen jakeluverkon säteittäinenkin laajennus, jolla voidaan kustannustehokkaasti kerätä voimalaitoskokonaisuuksia mahdollisuuksien mukaan samaa verkkoa hyödyntäen sen sijaan, että olemassa olevaan suurjänniteverkkoon liittyttäisiin erillisillä rinnakkaisilla liittymisjohdoilla. Toisin sanoen useampien voimalaitoskokonaisuuksien liittyessä verkkoon samalla alueella, verkonhaltijan vastuulla voi olla laajentaa sen olemassa olevaa suurjännitteistä jakeluverkkoa, jos se on kustannustehokkuusnäkökulmat huomioiden perusteltua.
- (89) Jos voimalaitoskokonaisuuksien liityntäjohtojen kokoamista varten rakennetulla verkonhaltijan verkolla voidaan välttää rinnakkaista ja ylimääräistä verkon rakentamista verrattuna erillisillä liittymisjohdoilla toteutettuun ratkaisuun, voi verkonhaltijan olla perusteltua laajentaa suurjännitteistä jakeluverkkoa. Näissäkin tapauksissa liittymispiste määritetään kuitenkin verkonhaltijan mahdollisimman kustannustehokkaasti toteutettavan keräilyverkon osaan eikä verkonhaltijan ole lähtökohtaisesti perusteltua mutkitella verkollaan eri

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

voimalaitoskokonaisuuksien kautta, koska kyseinen toiminta voi johtaa tehotomaan toimintaan.

- (90) Edellä olevan perusteella suurjännitteisellä jakeluverkonhaltijalla on sen toiminta-alueella viime kädessä velvollisuus laajentaa suurjännitteistä jakeluverkkoa voimalaitoskokonaisuuksien muodostamiin keskittymiin siten, että liitynnät saataisiin liitettyä verkkoon kokonaisuus huomioiden mahdollisimman tehokkaasti. Verkonhaltijan tehtävänä on siis tarvittaessa rakentaa esimerkiksi säteittäinen runkojohto, johon voidaan liittää ja kerätä alueella olevat tuotantolaitokset niiden omilla liittymisjohdoilla sen sijaan, että tuotantoliittymät liittyisivät pitkillä rinnakkaisilla liittymisjohdoilla nykyiseen olemassa olevaan suurjännitteiseen jakeluverkkoon.
- (91) Olemassa olevaan suurjännitteiseen jakeluverkkoon liittymisen kannalta tarpeellinen johtoyhteys kuuluu lähtökohtaisesti siis edelleen liittyjän vastuulle ja kyse on liittymisjohdon rakentamisesta. Verkonhaltija voi kuitenkin joutua aiemmasta poiketen jonkun verran laajentamaan omistamaansa suurjännitteistä jakeluverkkoa voimalaitoskokonaisuuksien liittämistä varten, jos tällä voidaan vähentää rinnakkaisten liittymisjohtojen rakentamista samalla alueella eivätkä kyseiset liittyjät ole valmiita rakentamaan omaa liityntäverkkoa.
- (92) Suurjännitteisen jakeluverkon liittymissä liittymispiste määritetään lähtökohtaisesti verkonhaltijan olemassa olevalle tai suunnitellulle kytkinlaitokselle tai sähköasemalle tai mahdollisesti myös suoraan johdon varteen, jos tämä on mahdollista. Lähellä sähköasemaa tai kytkinlaitosta sijaitseva liittyjä on lähtökohtaisesti perusteltua liittää aina suoraan sähköasemalle tai kytkinlaitokselle johdonvarsiliitynnän sijaan. Liian lähekkäin olevien, niin sanottujen rinnakkaisten sähköasemien tai kytkinlaitoksien rakentamista tulisi välttää.
- (93) Jos verkonhaltija joutuu siirtotarpeiden kehittämisen tai voimalaitoskokonaisuuksien tehokkaan liittämisen takia suunnittelemaan alueelle uusia suurjännitteisiä johtoyhteyksiä ja vahvistamaan siirtoyhteyksiä, liittymispiste voidaan määrittää lähimpään mahdolliseen pisteeseen suunnitellussa verkossa. Suunnitelman perusteena tulee kuitenkin edelleen olla sähköjärjestelmän tehokas kehittäminen kaikkien verkonhaltijan asiakkaiden edun mukaisesti eikä yksittäisen liittyjän palveleminen. Tämä tarkoittaa myös sitä, että jouduttaessa vahvistamaan suurjännitteistä jakeluverkkoa verkonhaltijalla tulee lähtökohtaisesti olla perustelluin syin oikeus sopia uusien erittäin suuritehoisten liittymien liittymispiste sellaiseen suunnitellun suurjännitteisen jakeluverkon kohtaan, joka on suurjännitteisen jakeluverkon kehittämisen ja ylläpidon kannalta tehokasta ja perusteltua.
- (94) Perustelluin syin verkonhaltija voi evätä suuritehoiselta liittymältä mahdollisuuden johdonvarsiliitymälle ja vaatia liityntää olemassa olevalle sähköasemalle, jos liittämisen takia ja pääosin liittyjän tarpeisiin jouduttaisiin rakentamaan kokonaan uusi rinnakkainen siirtoyhteys tai vahvistamaan verkkoa siten, ettei se olisi verkonhaltijan siirtoyhteyksien ja sähköjärjestelmän tehokkaan kehittämisen kannalta perusteltavissa. Näissä tilanteissa verkonhaltija voi määrittää liittymispisteen jollekin lähimmistä sähköasemista, joka on suurjännitteisen jakeluverkon siirtoyhteyksien tehokkaan kehittämisen ja ylläpidon kannalta perusteltua. Suuritehoisten liittymien tapauksessa voi olla

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

perusteltua liittyä muuhun kuin lähimpään suurjänniteverkkoon, jos liittyjä muuten varaisi pääosan lähimmän suurjännitteisen verkon siirtoyhteyden kapasiteetista eikä verkkoa voisi hyödyntää verkonhaltijan omiin siirtotarpeisiin ja muita liittyjiä varten.

- (95) Verkonhaltijan on mahdollista hyödyntää myös 400 kV verkon rakentamista, jos tämä on verkon kehittämistarpeiden näkökulmasta perusteltua ja kustannustehokasta ottaen huomioon myös verkonhaltijan edellytykset 400 kV rakentamiselle ja hallinnoimiselle. Toisin sanoen suurjännitteisellä jakeluverkonhaltijalla ei ole lähtökohtaisesti velvollisuutta rakentaa säteittäisiä 400 kV johtoja palvellakseen 400 kV liittymiä tai palvellakseen todella suuritehoisia liittymiä. Näiden suuritehoisten liittyyjen tulisi liittyä ensisijaisesti aina omalla liittymisjohdolla suoraan kantaverkkoon. Jos kuitenkin verkonhaltija on rakentanut 400 kV verkkoa, niin tätä koskee yhtä lailla samat edellä kuvatut periaatteet liittymispisteen määrittämiselle.

3.7 Liittämistä koskevat vaatimukset

- (96) Sähkömarkkinalain perusteella verkonhaltijan tulee julkaista liittämistä koskevat tekniset vaatimukset. Näiden valvonta on jälkikäteistä.
- (97) Verkonhaltijan tulee tarjota liittämispalvelujaan tasapuolisesti ja syrjimättömästi kaikille liittyjille, eikä palvelujen tarjonnassa ja niihin liittyvissä teknisissä vaatimuksissa tai ehdoissa saa olla perusteettomia ehtoja. Liittämistä koskevien ehtojen ja teknisten vaatimusten tulee olla kohtuullisia ja tasapuolisia sekä syrjimättömiä, ja niissä on otettava huomioon sähköjärjestelmän toimintavarmuus ja tehokkuus sekä asiakkaiden kohtuulliset palvelutarpeet.
- (98) Liittämistä koskevien vaatimusten tulee olla riittävästi perusteltuja. Verkonhaltijan tulee perustella läpinäkyvästi asettamansa vaatimukset julkaistuun dokumenttiin. Mikäli verkonhaltija ei kykene riittävässä määrin osoittamaan ja todentamaan asianmukaista perustetta asettamalleen vaatimukselle, kyseinen vaatimus voidaan katsoa perusteettomaksi, eikä sitä voi näin ollen soveltaa. Myös vaatimus, jonka perusteet eivät ole riittävät, on perusteeton.
- (99) Esimerkiksi vaatimus, jolla pyritään vain yksinkertaistamaan ja helpottamaan verkonhaltijan vastuulle kuuluvia toimenpiteitä tai prosesseja, mutta joka samaan aikaan aiheuttaa liittyjälle ylimääräisiä kustannuksia tai haittaa, voi olla perusteeton.
- (100) Liittyjälle ja liittyjän laitteistolle voi asettaa liittymän toteuttamisen kannalta tarpeellisia teknisiä vaatimuksia. Liittämiseksi ei voi asettaa sellaisia vaatimuksia, joilla siirretään vastuuta ja kustannuksia normaalista verkon kehittämisestä tai laajentamisesta perusteetta liittyjälle tai muutoinkaan sellaisia vaatimuksia, jotka eivät lähtökohtaisesti ole liittymän toteuttamisen kannalta tarpeellisia. Tarkoituksena on, että liittyjille asetetaan vain sellaisia perusteltuja lähinnä liittyjän laitteistoja koskevia vaatimuksia, joilla varmistetaan liittymän asianmukainen ja turvallinen sekä tehokas liittäminen sähköverkkoon. Jos esimerkiksi liittymä voidaan toteuttaa jollain toisella kuin verkonhaltijan vaatimalla tavalla, mutta edelleen asianmukaisesti ja sähköturvallisuusmääräysten mukaisesti, voi kyseessä olla perusteeton ehto.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

- (101) Edellä olevaan viitaten, verkonhaltijan tulee kiinnittää erityistä huomioita julkaisemiinsa liittymistä koskeviin ehtoihin ja teknisiin vaatimuksiin sekä niiden sanamuotoihin. Vaatimukset on hyvä muotoilla siten, että niihin jää tarvittavaa joustoa, jottei niillä perusteetta estetä vaihtoehtoisia ratkaisuja, joiden kieltämiselle ei ole riittäviä perusteita. Lisäksi jokaisen vaatimuksen takana tulee olla kunnolliset perusteet.
- (102) Epäselvissä tapauksissa verkonhaltija voi olla yhteydessä Energiavirastoon ja selvittää etukäteen, onko sen suunnittelema vaatimus liittämislle asianmukaisesti perusteltu.
- (103) Energiavirasto tulee tarvittaessa antamaan asiaan liittyen tarkempia ohjeita.

3.8 Liittymistehon jakaminen useampaan liittymään

- (104) Verkonhaltija ei ole velvollinen tarjoamaan liittyjälle useaa erillistä pienempitehoista liittymää yhden suurempitehoisen liittymän sijaan, jos tälle ei löydy liittymän puolesta kunnollisia perusteita asiakkaan kohtuullisten palvelutarpeiden täyttämiseksi.
- (105) Jos liittyjä pyrkii kiertämään verkonhaltijan asettamia teknisiä vaatimuksia tai järjestelmätekniisiä vaatimuksia sekä mahdollisesti myös vaikuttamaan verkko- ja palveluhinnoitteluun sitä alentavasti liittymistehoja paloittelemalla useampaan liittymään useamman käyttöpaikan sijaan, kyse ei ole asiakkaan kohtuullisesta palvelutarpeesta. Vastaavissa tapauksissa verkonhaltijalla on velvollisuus tarjota vain yksi suurempitehoinen liittäminen, jonka alle liittymän on mahdollista kohtuulliset palvelutarpeet huomioiden järjestää omat laitteistonsa.
- (106) Esimerkiksi tilanne, jossa toimija haluaa liittää samanlaisia laitteistoja useamman eri liittymän kautta yhden suuremman liittymän sijaan samalla alueella ilman kunnollisia perusteita, voidaan tulkita tilanteeksi, jossa verkkoon pääsy olisi voitu turvata asiakkaan kohtuulliset palvelutarpeet huomioiden lähtökohtaisesti myös yhden suurempitehoisen liittymän kautta. Tarkoitushakuinen liittymien pilkkominen pienempiin osiin ilman kunnollista perustetta johtaa lähtökohtaisesti tehottomaan verkkotoimintaan ja nostaa kaikkien asiakkaiden kustannuksia sekä hankaloittaa verkon käyttöä ja tarkoituksenmukaisten teknisten vaatimusten ylläpitoa.
- (107) Liittymistehon pilkkomisen tunnusmerkkinä on, että liittyjä tai liittäjät selvästi jakavat sähkölaitteistonsa moneen eri osaan samalla toiminta-alueella ja ha-luavat näille alueella jokaiselle oman liittymän sen sijaan, että ratkaisu voitai-siin toteuttaa normaalisti yhden liittymän kautta kootusti tai yhden liittymän kautta suuremmalla vastaavalla sähkölaitteistolla. Kyseessä voisi olla esimer-kiksi tilanne, jossa samaa käyttötarkoitusta varten hankitaan saman tahon toimesta vierekkäisiä ja käyttötarkoitukseltaan sekä laitteistoiltaan samanlai-sia liittymiä samalle kiinteistölle tai kiinteistöryhmälle, vaikka vastaava asiak-kaan tarve olisi voitu täyttää yhtä lailla järkevästi myös yhden teholtan suu-remman liittymän kautta ilman perusteltua estettä. Kyseessä voisi olla myös tilanne, jossa esimerkiksi aluehinnoittelun sisällä, liittyjä on hankkinut

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

rakennusluvan eri kohteisiin, vaikka näihin ei tosiasiallisesti tultaisi rakentamaan mitään ja pyrkii hankkimaan näille kohteille erilliset liittymistarjouksen.

- (108) Tapauksissa, joissa verkonhaltijalla voi olla syytä olettaa, että liittymistehoa yritetään pilkkoa perusteetta ja tarkoitushakuisesti useampaan liittymään voi verkonhaltija pyytää liittyjältä tarkempia perusteita miksi liittymää ei voisi toteuttaa yhden liittymän kautta. Mikäli liittyjä ei suostuisi toteuttamaan liittymistä yhden suuremman liittymän kautta ja verkonhaltija epäilee edelleen liittymän perusteita toteutukselle, verkonhaltijan on suositeltavaa tarkastaa asiassa Energiaviraston kanta, että täytetäänkö tapauksessa asiakkaan kohtuulliset palvelutarpeet yhden liittymän kautta. Tällä käytännöllä verkonhaltija voi varmistaa, ettei se muodosta perusteetonta estettä verkkoon liittämiseksi ja laiminlyö velvoitteitaan esimerkiksi asiakkaan kohtuullisten palvelutarpeiden täyttämiseksi.
- (109) Energiavirasto tulee antamaan asiaan liittyen tarvittaessa tarkempaa ohjeistusta, jos käy ilmi, että liittymien liittämiskäytännöt aiheuttavat laajemmin ongelmia suhteessa tavoitteisiin verkon tehokkaalle hyödyntämiselle, tasapuoliselle ja kustannusvastaavalle hinnoittelulle sekä tarkoituksenmukaisille teknisten vaatimusten asettamiselle.

4. Liittymien hinnoittelu

- (110) Liittymien hinnoittelun tulee olla kohtuullista ja kustannusvastaavaa siltä osin kuin kustannukset kuuluvat liittymien maksettavaksi. Liittymiselle asetettujen vaatimusten ja ehtojen sekä hinnoittelun määräytymisperusteiden tulee olla kohtuullisia sekä tasapuolisia ja läpinäkyvästi perusteltuja. Liittymien hinnoittelussa ja liittymistä koskevissa vaatimuksissa ei saa olla perusteettomia ehtoja ja niissä on otettava huomioon tehokkuus sekä kustannukset ja mahdolliset hyödyt, jotka aiheutuvat voimallituksen liittämistä verkkoon, joustosta ja kysynnän ohjaustoimenpiteistä.
- (111) Tehokkuudella tarkoitetaan asiakkaan haluaman palvelun aikaansaamista mahdollisimman alhaisin kustannuksin. Tämä tarkoittaa muun muassa sitä, että liittymismaksuun ei voida sisällyttää liittymän toteuttamisen kannalta ylimääräisten toimenpiteiden kustannuksia tai muutoinkaan kustannuksia, jotka on mahdollista välttää. Liittymismaksun tulee perustua aina vain niiden sähköverkon rakenteiden laajennuskustannuksiin, jotka ovat välttämättömiä liittämisen takia. Toisaalta liittämisen ja sen hinnoittelussa tulee ottaa toisinaan huomioon myös tilanne kaikkien asiakkaiden kannalta siten, että yksittäisen asiakkaan etu ei voi ajaa kaikkien muiden asiakkaiden ja yleisen edun edelle.

4.1 Liittymismaksuun sisältyvät kustannukset

- (112) Liittymismaksun tulee perustua liittämisen kannalta tarpeellisen uuden sähköverkon laajentamisesta aiheutuviin rakentamiskustannuksiin sekä kapasiteettivarausmaksuun. Kapasiteettivarausmaksua käsitellään tarkemmin luvussa 4.8. Liittymismaksu ei saa sisältää verkon kehittämisvelvollisuuden piiriin kuuluvien toimenpiteiden kustannuksia tai tapauskohtaisia verkon vahvistuskustannuksia.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

- (113) Toimenpiteet, jotka palvelevat verkon tai sen osan käyttäjiä yleisesti, kuuluvat kehittämisvelvollisuuden piiriin. Tältä osin aiheutuneet kustannukset tulee kohdistaa yleisesti verkonhaltijan palveluistaan perimiin maksuihin eikä yksittäisille verkon käyttäjille. Kehittämisvelvollisuuden piiriin kuuluvia kustannuksia ovat aina verkon kehittämiseen liittyvien toimenpiteiden kustannukset sekä jälleenrakentamiseksi katsottava kustannusosuus, kun vanhaa verkkoa korvataan uudella verkolla.
- (114) Mikäli olemassa oleva verkko ei ole siirtokyvyltään riittävän vahva uusien liittyjien liittämiseksi, ei näitä yksittäisten liittyjien laukaisemia verkonvahvistustoimenpiteiden kustannuksia voida periä kyseessä olevilta yksittäisiltä liittyjiltä. Verkon vahvistustoimenpiteiden aiheuttamat kokonaiskustannukset muodostuvat verkon jälleenrakentamisesta sekä siirtokyvyn kasvattamisesta. Kapasiteettivarausmaksulla huomioidaan vain liittymätehon aiheuttama keskimääräinen tarve olemassa olevan verkon vahvemmalle siirtokyvylle ja mahdolliselle siirtokyvyn kasvattamiselle.
- (115) Hinnoittelumenetelmissä sähköverkon rakennuskustannuksilla tai laajennuskustannuksilla tarkoitetaan lähtökohtaisesti vain niitä kustannuksia, jotka syntyvät liittämisen kannalta tarpeellisista ja yksinomaan liittymää palvelevasta säänneltyyn sähköverkkotoimintaan kuuluvasta sähköverkon laajennusrakentamisesta. Laajennuskustannuksiin ei tule sisällyttää sellaisia ylimääräisiä rakennuskustannuksia, jotka ovat liittyjän ja liittymän toteuttamisen kannalta tarpeettomia tai muutoinkaan sellaisen toimenpiteen kustannuksia, jotka yksittäinen liittyjä laukaisee, jos kyseinen toimenpide olisi tullut toteuttaa joka tapauksessa ennemmin tai myöhemmin.
- (116) Siltä osin, kun liittymän laukaiseman toimenpiteen voidaan katsoa olevan jälleenrakentamista, verkon kehittämistä tai verkon vahvistamista tulee tämä osuus eliminoida pois liittymismaksuihin sisällytettävistä liittymien rakennuskustannuksista. Lähtökohtaisesti kaikki toimenpiteet, jotka tehdään olemassa olevalle verkolle, ovat verkon kehittämistä tai vahvistamista. Myös liittämisen kannalta ylimääräiset tai tarpeettomat toimenpiteet ovat lähtökohtaisesti verkon kehittämistä, pois lukien liittyjän mahdollisesti pyytämät lisäpalvelut liittymän toteuttamiselle.
- (117) Kehittämisvelvollisuuden verkon kehittämisen piiriin kuuluvat lähtökohtaisesti esimerkiksi suojausalueiden muuttaminen tai pienentäminen, suojauksen parantaminen, toimitusvarmuuden ja sähkönlaadun parantaminen, verkon mitoittaminen ja rakentaminen tulevaisuutta varten sekä muutoinkin kaikki investoinnit, jotka eivät palvele yksinomaan liittymässä olevaa tai liittymässä olevia liittymiä.
- (118) Liittymismaksuun ei saa myöskään sisältyä sellaisten toimenpiteiden tai palveluiden kustannuksia, jotka eivät kuulu verkonhaltijan jakeluverkon rakentamisen yksinoikeuden piiriin ja jotka liittyjä voi vapaasti kilpailuttaa. Tämä ei kuitenkaan estä verkonhaltijaa erikseen tarjoamasta tällaisia palveluita, mutta tällaiset toiminnot eivät ole säänneltyä sähköverkkotoimintaa, eikä niitä siten saa sisällyttää liittymismaksuun. Edellä olevaan viitaten liittymismaksu ei saa sisältää vapaan kilpailun piirissä olevien toimenpiteiden ja lisäpalveluiden kustannuksia, kuten esimerkiksi asiakkaan liittymisjohdon tai

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

varasyöttöyhteyden rakentamisesta aiheutuvia kustannuksia. Myös liittyjää palveleva kytkinlaitos, katkaisijat tai muut mahdolliset liittyjälle asetettujen teknisten vaatimusten täyttämisen sekä liittämisen kannalta tarpeelliset ja vaaditut laitteistot ovat lähtökohtaisesti rinnastettavissa liittymisjohtoon, jos liittyjän on mahdollista rakennuttaa ne ja kyseiset laitteistot on suunniteltu palvelemaan vain yksinomaan yhtä liittyjää tai useampaa tuotantolaitosta.

4.2 Hinnoitteluperiaatteet

- (119) Jakeluverkossa noudatettavia hinnoitteluperiaatteita ovat vyöhykehinnoittelu, aluehinnoittelu sekä tapauskohtainen hinnoittelu. Olemassa olevan pienjänniteverkon alueella pääsääntöisenä hinnoittelumenetelmänä käytetään vyöhykehinnoittelua. Vyöhykehinnoittelun alueen ulkopuolella käytetään ensisijaisesti aluehinnoittelua. Tapauskohtaista hinnoittelua voidaan käyttää, jos aluehinnoittelun toteutumiselle ei ole edellytyksiä ja tapauskohtainen hinnoittelu johtaa asiakkaan kannalta halvempaan liittymismaksuun. Tapauskohtaista hinnoittelua käytetään siis lähtökohtaisesti tilanteissa, joissa ei ole liittymistarjousta pyytävän liittyjän lisäksi muita potentiaalisia liittyjiä.
- (120) Keskijänniteverkossa sekä suurjännitteisessä jakeluverkossa hinnoittelu perustuu lähtökohtaisesti vain tapauskohtaiseen hinnoitteluun.

4.3 Vyöhykehinnoittelu

- (121) Vyöhykehinnoittelulla tarkoitetaan pienjänniteliittyjien jakamista yhdenmu-
kaisesti ja tasapuolisesti maantieteellisen sijaintinsa perusteella keskimääräi-
siin vakiohintaisiin hintavyöhykkeisiin. Verkonhaltijalla on mahdollisuus mää-
rittää liittymismaksuvyöhykkeiden määrä ja ulottuvuus huomioiden alla esite-
tyt periaatteet.

4.3.1 Vyöhykkeiden määrittäminen

- (122) Vyöhykkeiden määrittämisen tulee perustua etäisyyteen. Verkonhaltijan on määritettävä jokaiselle vyöhykkeelle ulko- ja sisäraja perustuen etäisyyteen lähimmästä muuntamosta. Verkonhaltija voi mitata etäisyyttä muuntamon lisäksi myös olemassa olevasta keskijänniteverkosta ja nimellisjännitteeltään yhden kilovoltin verkosta. Vyöhykkeitä tulee olla määriteltynä vähintään kaksi. Vyöhykkeitä tulee muodostaa vähintään 600 metriin asti.
- (123) Poikkeustapauksissa verkonhaltijan on mahdollista käyttää vain yhtä vyöhykettä, jos tälle löytyy riittävät perusteet. Riittäväksi perusteeksi katsotaan se, että verkonhaltijan vastuualueella liittymät ovat laajennuskustannuksiltaan keskimäärin lähes yhtä suuria kauempana muuntamosta kuin muuntamon lähellä siten, että varsinaisia kustannuseroja eri vyöhykkeille ei syntyisi.
- (124) Vyöhykkeeseen 1, eli halvimpaan hintavyöhykkeeseen, tulee sisällyttää rajoi-
tuksetta kaikki asemakaava-alueella sijaitsevat sulakekooltaan enintään
3x160 A liittymät etäisyydestä riippumatta. Verkonhaltijan tulee edelleen kui-
tenkin määrittää vyöhykkeelle 1 oma etäisyys, jonka sisäpuolella kaikki liitty-
jät kuuluvat vyöhykkeen 1 hinnoittelun piiriin, vaikka liittyjät sijaitisivat ase-
makaava-alueen ulkopuolella.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

- (125) Vyöhykkeen 1 ulkopuolella kaikki liittyjät on otettava rajoituksetta vyöhykehinnoinnittelun piiriin vähintään siltä osin kuin ne sijoittuvat linnuntietä mitaten enintään 600 metrin etäisyydelle olemassa olevista muuntamoista liittymän sulakekoon ollessa enintään 3x63 A. Vyöhykkeen 1 ulkopuolisen alueen saavuttaessa asemakaava-alueen statuksen muuttuvat ne automaattisesti vyöhykkeen 1 hinta-alueeksi. Energiavirasto suosittelee ulottamaan vyöhykkeet mahdollisuuksien mukaan mahdollisimman laajalle ja suuritehoisiin liittymiin asti.
- (126) Verkonhaltija voi halutessaan rajata vyöhykkeiden sisälle oman erillisen yleisiä alueita ja katualueita koskevan vyöhykkeen. Tällöin kyseistä yleisen alueen vyöhykettä tulee käyttää kaikille niille liittymille, jotka sijaitsevat kiinteistörekisterin mukaan katualueiksi tai yleisiksi alueiksi luokitelluilla alueilla.
- (127) Vyöhykkeiden sisäpuolella kaikki ne liittyjät, jotka kuuluvat liittymätehon ja etäisyyden perusteella vyöhykkeelle, on saatettava vyöhykehinnoinnittelun piiriin. Kuitenkin saarikohteiden osalta verkonhaltija voi vyöhykkeitä määrittäessään päättää, rajataanko kaikki saaret, joissa ei ole ennestään verkonhaltijan sähköverkkoa vyöhykehinnoinnittelun ulkopuolelle. Tämän tulee käydä ilmi verkonhaltijan liittymien hinnoitteluperiaatteista. Saarikohteissa, joissa ei ole ennestään sähköverkkoa, on siis perustellusti mahdollista soveltaa aluehinnoinnittelua tai perustelluin syin myös tapauskohtaista hinnoittelua, vaikka saarikohde olisi etäisyyden perusteella vyöhykkeen sisäpuolella, koska niiden osalta kustannukset poikkeavat usein suuresti muista vyöhykehinnoinnittelun piirissä olevista liittymistä. Vastaavaan poikkeuksen soveltaminen on myös perusteltua saarikohteita vastaavissa suuremman vesistön tai joen ylitystä edellyttävissä kohteissa, joissa liittymän puolella vesistöä ei ole ennestään lähellä olemassa olevaa sähköverkkoa ja vesistön ylitys edellyttää poikkeavia ja huomattavan kalliita ratkaisuja liittymän toteuttamiseksi.
- (128) Verkonhaltija voi määrittää vyöhykkeet kattamaan kaikki pienjänniteverkon liittymät. Verkonhaltija voi määrittää sulakekooltaan suuremmille liittymille keskimääräisen ampeeri- tai kilowattikohtaisen hinnan, jolloin jokaiselle eri kokoiselle liittymälle ei tarvitse olla julkaistuna erillistä listahintaa. Mitä laajemmat ja kattavammat vyöhykkeet verkonhaltijalla on, sitä vähemmän verkonhaltijan tarvitsee käyttää tapauskohtaista hinnoittelua tai aluehinnoinnittelua ja liittymätehojen korotuksien hinnoittelu on helpompaa.

4.3.2 Vyöhykehinnan määrittäminen

- (129) Verkonhaltijan on vastuualueellaan määritettävä vyöhykkeiden liittymismaksun suuruus eri kokoisille liittymille vyöhykkeillä syntyvien liittymien aiheuttamien keskimääräisten verkon laajennuskustannusten ja laskennallisen kapasiteettivarausmaksun perusteella. Hinnat tulee julkaista vähintään yleisten käytössä olevien sulakekokojen tarkkuudella (3x25 A, 3x35 A, 3x50 A, 3x63 A, 3x80 A, 3x100 A, 3x125 A, 3x160 A jne.). Vyöhykehinnat tulee määrittää tai hinnastosta tulee käydä ilmi hinnan määräytyminen tuotanto- ja kulutusliittymille sekä sähkövarastoliittymille. Hybridiliittymissä, joissa syötetään sähköä verkkoon sekä otetaan verkosta sähköä, hinta määrittyy oton tai syötön huipputehon mukaisesti siten, että näistä kalliimpi hinta määrittää liittymälle vyöhykehinnan.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

- (130) Tuotannon vyöhykehinta ei saa sisältää kapasiteettivarausmaksua, jos voimassa oleva lainsäädäntö ei salli vahvistuskustannuksien perimistä liittymistehon mukaiselta tuotantoliittymältä. Tuotannon hinnassa voi kuitenkin ottaa perustellusti huomioon sen mahdollisesti vaatiman kulutusta suuremman verkonlaajennuksen verkostomitoituksen, jolla voi olla jonkun verran keskimääräisiä tuotannon vyöhykehintoja nostava vaikutus. Toisin sanoen tuotannon vyöhykehinta voi olla suurempi kuin kulutuksen vyöhykehinnan ja sen sisältämän kapasiteettivarausmaksun erotus.
- (131) Sähkövarastojen osalta liittymä käsitellään hybridiliittymänä, jossa on sekä tuotantoa että kulutusta. Liittymismaksu muodostuu joko tuotannon tai kulutuksen tehon mukaisesti sen perusteella, kumpi johtaa kalliimpaan hintaan. Sähkövaraston osalta vyöhykemaksu saa kuitenkin sisältää kapasiteettivarausmaksun, jos se ei kuulu voimalaitoskokonaisuuteen.
- (132) Vyöhykehinnat tulee muodostaa siten, että ne kuvaavat mahdollisimman hyvin keskimääräisiä liittymätehokohtaisia laajennuskustannuksia, joita kyseisen vyöhykkeen tarkasteltavat liittymät aiheuttavat liittyessään. Kuten edellä tässä luvussa jo on todettu, verkonlaajennuskustannuksiin ei tule sisällyttää verkon vahvistamisen tai kehittämisen piiriin kuuluvien toimenpiteiden kustannuksia. Kapasiteettivarausmaksulla huomioidaan liittymien aiheuttama keskimääräinen tarve tehonsiirtokyvylle sekä mahdollinen tehonsiirtokyvyn kasvattaminen sähköverkossa.
- (133) Vyöhykehintojen määrittämisessä verkonhaltijan tulee soveltaa kyseisen vyöhykkeen vyöhykehinnan määrittämisperiaatteesta riippuen sopivaa kapasiteettivarausmaksua. Esimerkiksi keskijänniteverkon kapasiteettivarausmaksu on perusteltua sisällyttää vyöhykehintoihin silloin, jos vyöhykkeen laajennuskustannukset on laskettu ja jyvitetty pääosin täysin uusien muuntopiirien laajennuskustannuksista. Vastaavasti pienjänniteverkon kapasiteettivarausmaksun käyttö vyöhykehintojen määrittämisessä on perusteltua silloin, jos vyöhykkeen laajennuskustannukset on laskettu pääosin tapauksista, jossa liittymät liittyvät olemassa olevaan pienjänniteverkkoon.
- (134) Verkonhaltijan on mahdollista käyttää Energiaviraston laskentatyökalua apuna määrittäessään vyöhykehintoja liittymäteholtaan eri kokoisille liittymille. Energiavirasto antaa muutoinkin tarvittaessa täsmentäviä ohjeita vyöhykehinnan määrittämiseen.

4.4 Aluehinnoittelu

- (135) Aluehinnoittelua käytetään lähtökohtaisesti vain pienjänniteverkossa. Aluehinnoittelulla tarkoitetaan tietyn ennalta rajatun, vyöhykehinnoittelun ulkopuolelle jäävän, alueen liittymien liittymismaksujen määrittelyä. Aluehinnoittelu voidaan määrittää joko yhden tai useamman muuntopiirin alueelle. Aluehinnoittelu perustuu määritellyn alueen suunniteltuihin verkonrakennuskustannuksiin (laajennuskustannukset) sekä kapasiteettivarausmaksuun.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

4.4.1 Aluehinnan määrittäminen

- (136) Aluehinta muodostuu jakamalla hinnoittelun kohteena olevalle rajatulle alueelle arvioitujen liittymien rakennuskustannukset sekä olemassa olevasta verkosta varatusta kapasiteetista aiheutuneet laskennalliset mitoitukseen vaikuttavat kustannukset (kapasiteettivarausmaksu) alueen potentiaalisten liittyjien määrällä liittymistehojen suhteessa. Lähtökohtaisesti aluehinnan määrittämisessä tulee käyttää vain keskijänniteverkon kapasiteettivarausmaksua, koska pääsääntöisesti aluehinnoittelutapauksissa on kyse kokonaan uuden muuntopiirin rakentamisesta, jossa on huomioitu jo kaikki potentiaaliset liittyjät ja potentiaalisten liittyjien todennäköisten liittymistehojen vaikutus verkon tarpeelliseen mitoitukseen verkon laajentamisen osalta.
- (137) Pienjänniteverkon kapasiteettivarausmaksun käyttö on aluehinnoittelussa mahdollista poikkeustapauksissa. Tällaisissa tapauksissa potentiaaliset liittyjät sijaitsevat olemassa olevan pienjänniteverkon lähellä ja potentiaalisten liittyjien tulee liittyä olemassa olevaan muuntopiiriin tai uuteen muuntopiiriin, joka tehdään osin korvaamaan vanhaa muuntopiiriä. Pienjänniteverkon kapasiteettivarausmaksun käyttö on siis perusteltua vain silloin, kun pienjänniteverkkoa joudutaan vahvistamaan sen lähellä olevien potentiaalisten liittyjien liittämiseksi.
- (138) Aluehinnoitellulla alueella pientuotannon liittymismaksu ei saa sisältää kapasiteettivarausmaksua. Kapasiteettivarausmaksua voidaan periä kuitenkin vähintään kyseisen liittymän kulutuksen liittymistehon mukaisesti.
- (139) Muodostettaessa aluehintaa olemassa olevan verkon läheisyydessä siten, että yksi tai useampi alueen potentiaalisista liittyjistä sijoittuu vyöhykehinnoittelun piiriin, peritään näiltä liittyjiltä vyöhykehinnoittelun mukainen liittymismaksu. Muiden alueen potentiaalisten liittyjien liittymismaksu määräytyy jakamalla koko alueen toteutuskustannukset alueelle sijoittuvien kaikkien potentiaalisten liittyjien määrällä.
- (140) Verkonhaltija voi kehittää aluehinnan määrittämistä varten myös aluehinnan laskentatyökalun, joka määrittää aluehinnan automaattisesti tarvittavilla laskentaparametreilla tasapuolisesti kaikille rajatun alueen potentiaalisille liittyjille. Laskentatyökalun tulee kuitenkin noudattaa aluehinnan hinnoitteluperiaatteita ja verkonhaltijan tulee varmistaa, että laskentatyökalun käyttäminen ei johda missään tapauksissa liittyjien kannalta korkeampaan hintaan kuin manuaalisesti määrittämällä. Hinnoittelun kohtuullisuutta arvioidaan aluehinnoittelussa aina tapauskohtaisesti ja verkonhaltija on vastuussa siitä, että työkalulla määritettyä aluehintaa ei tarjota liittyjille, jos se syystä tai toisesta johtaa korkeampaan liittymismaksuun kuin tarkemman suunnitelman pohjalta manuaalisesti määritetty aluehinta.

4.4.2 Hinnoittelualueen määrittäminen

- (141) Oleellisia asioita hinnoittelualueen määrittämisessä ovat alueen rajaaminen, rajatun alueen potentiaalisten liittyjien lukumäärä ja sähköverkon toteutusratkaisu. Aluehinnoittelun asianmukaisen toteuttamisen ja kohtuullisen hinnoittelun kannalta on tärkeää, että alue rajataan ja verkko suunnitellaan

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

mahdollisimman järkevästi ja edullisesti niiden liittyjien kannalta, jotka ovat tosiasiallisesti liittymässä verkkoon. Aluehinnoittelua muodostaessa on tärkeää, että alueen kokonaiskustannuksia ei kasvateta perusteetta niiden liittyjien kannalta, jotka ovat tosiasiallisesti liittymässä verkkoon lähitulevaisuudessa.

- (142) Hinnoittelualuetta ei ole esimerkiksi perusteltua ulottaa tarkoituksenmukaista laajemmalle sellaisille alueille, joissa potentiaaliset liittyjät eivät todennäköisesti tulisi liittymään verkkoon aluehinnoittelun voimassaoloaikana. Hinnoittelualueen suunnittelu sellaisia liittyjiä varten, jotka eivät ole tosiasiallisesti liittymässä verkkoon lähitulevaisuudessa, johtaa hinnoitteluun, jossa liittymässä olevat aluehinnoittelun piiriin kuuluvat liittyjät maksavat liittymismaksussaan kustannuksia sellaisesta suunnitellusta verkotorakentamisesta, jota ei todennäköisesti tulla edes tekemään. Lisäksi vastaava periaate johtaa jo itsessään kalliimpiin liittymismaksuihin ja saattaa näin ollen vähentää potentiaalisten liittyjien kiinnostusta entisestään liittymän toteuttamiseen. Tämä taas johtaa edelleen entistä kalliimpiin liittymismaksuihin ja voi lopulta johtaa hinnoitteluun, jossa hanke ei toteudu, kun yksikään liittyjä ei hanki liittymää.
- (143) Edellä olevaan viitaten, verkonhaltijan tulee varsinkin kalliimmissa aluehinnoittelun tapauksissa tarkastaa oma suunnitelmansa siltä varalta, jos aluetta on järkevää ja mahdollista rajata suppeammaksi ja optimaalisemmin nykyisten liittymässä olevien liittyjien kannalta. Edellä olevaan viitaten aluehintaa muodostaessa verkonhaltijan tulee minimoida ne kustannukset, joita ei ole välttämättä tarve edes tehdä sekä etsiä liittymässä olevien liittyjien sekä niiden lähellä olevien potentiaalisten liittyjien kannalta edullinen vaihtoehto aluehinnan toteuttamiselle.
- (144) Verkonhaltijalla on mahdollisuus kieltäytyä sellaisista suunnitelmista, joissa suurehkon kiinteistön ollessa kyseessä asiakas vaatii liittymispistettä käyttökohteeseen nähden vastakkaiselle puolelle suunnitellusta syöttösuunnasta kiinteistön rajaa, jotta liittymä saataisiin aluehinnoittelun sijaan vyöhykehinnoittelun piiriin. Toisin sanoen, jos liittyjä vaatii liittymispistettä kauemmaksi suunnitellusta syöttävästä verkosta ja omasta käyttökohteesta, jotta liittymä kuuluisi vyöhykehinnoittelun piiriin, niin tähän ei tarvitse suostua.

4.4.3 Aluehinnan voimassaolo

- (145) Energiavirasto ei aseta aikarajoja siirtymiselle aluehinnoittelusta vyöhykehinnoittelun piiriin. Aluehinnoittelun on oltava voimassa kuitenkin vähintään kymmenen vuotta tai niin pitkään, että alueella siirrytään soveltamaan vyöhykehinnoittelua. Voimassaoloajasta eri alueiden välillä on yhtiön sisällä oltava yhtenäinen käytäntö, joka on kirjattu ylös verkonhaltijan hinnoitteluperiaatteisiin. Pidemmän voimassaoloajan käyttö lähtökohtaisesti parantaa aluehinnoittelun piiriin kuuluvien liittymien asemaa ja lisää potentiaalisten liittyjien kiinnostusta liittymien hankintaan.

4.4.4 Potentiaaliset liittyjät

- (146) Potentiaalisilla liittyjillä tarkoitetaan sellaisia liittyjiä tai sähkönkäyttöpaikkoja, joiden voidaan olettaa liittyvän kohtuullisen ajan kuluessa sähköverkkoon.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

Potentiaalisten liittyjien määrittelyn lähtökohtana on pidettävä kaikkia olemassa olevia rakennuksia tai kaavoitettuja rakennuspaikkoja huomioiden myös mahdolliset poikkeuslupakohteet. Potentiaalisten liittyjien huomioinnissa ei saa käyttää liittyjämäärään kohdistuvia vähimmäisrajoituksia. Verkonhaltijan käyttämät perusteet potentiaalisten liittyjien määrittämisestä on kirjattava hinnoitteluperiaatteisiin.

4.4.5 Rakennuskynnys

- (147) Rakennuskynnyksellä tarkoitetaan koko alueen sähköistyskustannuksien prosentuaalista osuutta, jolla verkonhaltijan on viimeistään käynnistettävä liittymien rakentaminen alueella. Verkonhaltija voi itse määrittää rakennuskynnyksen, mutta se saa olla enintään 60 %. Verkonhaltijan käyttämä rakennuskynnys on myös kirjattava hinnoitteluperiaatteisiin.
- (148) Verkonhaltija voi käynnistää liittymien rakentamisen myös hinnoitteluperiaatteisiinsa kirjaamaa rakennuskynnystä pienemmällä kynnyksellä sillä edellytyksellä, että tätä pienempää rakennuskynnystä käytetään tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä läpinäkyvästi.

4.4.6 Korotettu aluehinta

- (149) Mikäli alueelta ei löydy riittävästi halukkaita liittyjiä ja halukkaiden liittymien liittymismaksujen summa muodostuisi pienemmäksi kuin rakennuskynnyksen määrittämä osuus alueen kokonaiskustannuksista, on halukkuutensa ilmoittaneille liittyjille tarjottava mahdollisuutta liittyä sähköverkkoon korotetulla aluehinnalla.
- (150) Korotetun aluehinnan liittymismaksun suuruus määritetään siten, että alueen rakennuskynnystä vastaava prosentuaalinen osuus alueen kokonaiskustannuksista jaetaan liittymishalukkuutensa ilmoittaneiden liittyjien kesken liittymistehojen suhteessa. Toisin sanoen, jos kaikki liittymät ovat teholtaan samansuuruisia, korotetun aluehinnan liittymismaksu muodostuu jakamalla rakennuskynnyksellä määritetty kustannusosuus halukkaiden liittyjien määrällä.
- (151) Verkonhaltija voi myös soveltaa periaatetta, jossa korotettu aluehinta muodostuu alkuun tai pääsääntöisesti alhaisemmaksi suhteessa todellisuudessa verkkoon liittyvien määrään kuin yllä kuvatulla periaatteella. Toisin sanoen, korotettu aluehinta voidaan muodostaa esimerkiksi isommissa portaissa sen sijaan, että korotettu aluehinta määritettäisiin aina täsmälleen verkkoon liittyvien ja liittyneiden määrän sekä näiden liittymistehojen muodostaman liittymismaksukertymän perusteella jokaisen yksittäisenkin liittyjän kohdalla. Verkonhaltija voi esimerkiksi määrittää, että korotettu aluehinta muodostetaan olettamalla, jossa useampi potentiaalinen liittyjä olisi liittymässä verkkoon samaan aikaan, vaikka tästä ei olisi varmuutta.
- (152) Vastaavalla periaatteella voidaan mahdollisesti kasvattaa alueella liittyjien määrää, jolloin myös verkonhaltijan kustannusosuus ja liittyjien liittymismaksut voivat lopulta muodostua pienemmäksi, jos alueen potentiaalisista liittyjistä useampi lähtee jo alkuvaiheessa liittymään verkkoon. Lisäksi periaatteella voidaan vähentää liittymismaksupalautusten määrää

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

jälkiliittyjälausekkeen mukaisesti aiemmille liittyneille liittyjille. Periaatteen tulee kuitenkin olla tasapuolinen ja sen tulee olla kuvattuna verkonhaltijan liittymien hinnoitteluperiaatteissa eikä se saa johtaa liittymäkohtaisesti korkeampaan hintaan kuin yllä kuvattu perusperiaate korotetulle aluehinnalle.

- (153) Esimerkiksi jos alueella on 20 teholtan samansuuruista potentiaalista liittyjää ja näistä olisi alkuun liittymässä vain yksi rakennuskynnyksen ollessa 60 % ja alueen kokonaiskustannuksien ollessa 100 000 euroa, voi verkonhaltija toimia seuraavasti, kunhan se on kuvannut periaatteet tarkemmin liittymismaksuperiaatteisiinsa:

- Ensimmäisen liittyjän liittyessä oletetaan, että verkkoon liittyy samaan aikaan 6 liittyjää, jolloin liittymäkohtainen korotettu aluehinta olisi 10 000 €. Tätä samaa hintaa sovellettaisiin, kunnes yhteensä 6 liittyjää on liittynyt eikä kenelläkään tarvitse tällöin palauttaa vielä tässä vaiheessa liittymismaksuja.
- Tämän jälkeen voitaisiin menetellä taas esimerkiksi normaalisti korotetun aluehinnan liittymismaksun periaatteita noudattaen ja laskea yksittäiselle liittymälle hinta ja palauttaa aiemmin liittyneille liittyjille liittymismaksuja siten, että liittymän hinta olisi kaikille aina sama, kunnes saavutetaan rakennuskynnyksen mukainen tilanne.

- (154) Verkonhaltija voi muodostaa hinnoittelun kaikille korotetun aluehinnan piirissä oleville liittyjille edellä kuvatun esimerkkejä vastaavin periaattein, kunhan se ei johda kalliimpiin liittymismaksuihin, voidaan tulkita tasapuoliseksi ja johtaa tilanteeseen, jossa jokaisen samantyyppisen liittyneen liittymismaksu muodostuu aina samansuuruiseksi. Edelleen kuitenkin yksinkertaisin tapa alentaa liittymismaksuja ja lisätä potentiaalisten liittyjien liittymistä on alentaa rakennuskynnystä.

4.4.7 Jälkiliittyjälauseke korotetussa aluehinnassa

- (155) Sovellettaessa korotettua aluehintaa liittymissopimuksessa on oltava jälkiliittyjälauseke. Jälkiliittyjälausekkeella tarkoitetaan hyvitysehtoa, jonka perusteella liittyjälle tai useammalle liittyjälle palautetaan heidän aiemmin maksamiaan liittymismaksuja siinä vaiheessa, kun heidän rahoittamaansa verkkoonsaan liittyy uusia liittyjiä.
- (156) Jälkiliittyjälausekkeen tulee toimia siten, että uuden liittyjän liittyessä verkkoon, aiemmille liittyjille tulee palauttaa liittymismaksuja siten, että heidän liittymismaksunsa suhteessa liittymistehoon vastaa uusimman liittyjän liittymismaksua aluehinnoittelun periaatteita noudattaen. Lopulta, kun tarpeeksi moni liittyjä on liittynyt verkkoon ja rakennuskynnys täyttynyt, jokainen liittyjä on maksanut sähköliittymästään aluehinnan riippumatta siitä, milloin liittyjä on liittynyt verkkoon.
- (157) Jälkiliittyjälausekkeen on oltava voimassa vähintään niin kauan kuin aluehinnoittelu on voimassa. Palautuksia ei kuitenkaan tehdä silloin, jos verkonhaltijan asettama rakennuskynnys alueella täyttyy.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

4.5 Tapauskohtainen hinnoittelu

- (158) Tapauskohtaista hinnoittelua käytetään keski- ja suurjänniteverkon liittymien hinnoitteluun sekä niihin pienjänniteverkon liittymiin, jotka sijoittuvat vyöhyke- ja aluehinnoittelun ulkopuolelle. Tapauskohtaista hinnoittelua tulee käyttää pienjänniteverkossa aluehinnoittelun sijaan, jos se johtaa liittyjän kannalta edullisempaan hinnoitteluun. Tapauskohtaista hinnoittelua voidaan joutua käyttämään pienjänniteverkossa silloin, jos alueella ei ole tarkasteluhetkellä muita potentiaalisia liittyjä, joita varten rakennettua verkkoa voitaisiin kunnolla hyödyntää.
- (159) Tapauskohtaisella hinnoittelulla tarkoitetaan liittymäkohtaisesti määritettyä liittymismaksua, jonka tulee perustua kyseisen liittymän rakentamisesta aiheutuviin jakeluverkon välittömiin laajennuskustannuksiin sekä kapasiteettivarausmaksuun. Laajennuskustannuksiin voi sisällyttää kustannuksia, jotka ovat tosiasiallisesti liittymän toteuttamisen kannalta tarpeellisia ja perusteltuja sekä palvelevat yksinomaan kyseistä liittyjää. Hinnoitteluperusteena tulee olla verkonhaltijan kohtuullisten teknisten vaatimusten täyttyminen verkoon liittämiseksi, kun liittymä suunnitellaan edullisimmalla mahdollisella tavalla. Verkonhaltija valitsee lopullisen verkon toteutustavan ja tämä voi poiketa tarjouksen laskentaperusteena olevasta suunnitelmasta, mutta sen ei tule vaikuttaa liittymismaksun suuruuteen.
- (160) Tapauskohtaisen hinnoittelun tulee noudattaa seuraavaa muotoa:
- $$a + b \times P \quad (1)$$
- missä
- a* on kustannus, joka sisältää välittömät verkkoon liittämiseen aiheutuvat verkon laajennuskustannukset; ei sisällä verkon vahvistamisesta ja kehittämisestä aiheutuvia kustannuksia [€]
- b* on kapasiteettivarausmaksu, jolla huomioidaan olemassa olevan verkon keskimääräisiä vahvistuskustannuksia [€/kVA] tai [€/MVA]
- P* on liittyjän liittymisteho [kVA] tai [MVA]
- (161) Laajennuskustannukset käsittävät uuden liittämisen kannalta tarpeellisen verkon laajennusrakentamisen olemassa olevasta verkosta sovittuun ja asianmukaisesti määritettyyn liittymispisteeseen. Edellä tässä asiakirjassa todetun mukaisesti, verkonhaltijan tulee ottaa huomioon, että laajennuskustannuksiin ei sisällytetä verkon kehittämisen tai vahvistamisen kustannuksia.
- (162) Laajennuskustannuksia ei synny tilanteissa, joissa vanhaa verkkoa korvataan uudella verkolla. Myöskään maakaapelin tai ilmajohdon viereen rakennettava uusi linja ei lähtökohtaisesti ole verkon laajentamista, vaan tällöin kyse on yleensä verkon vahvistamisesta. Laajennuskustannukset käsittävät toiminnaltaan täysin uusien ja yksinomaan liittyjää palvelevien verkkokomponenttien rakentamisen olemassa olevan verkon ja tosiasiallisen liittymispisteen välille

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

siten, että verkko toteutetaan mahdollisimman edullisesti ja siten, että sillä ei korvata olemassa olevaa verkkoa.

4.5.1 Pienjänniteverkko

- (163) Pienjänniteverkon tapauskohtaisessa hinnoittelussa liittyjän liittyessä suoraan muuntamolle verkonhaltija voi käyttää kaikille kyseisille liittyjille tasapuolisesti kapasiteettivarausmaksua, joka huomioi keskimääräisen laskennallisen verkon vahvistuksen vain jakelumuuntamolle asti.
- (164) Muualle pienjänniteverkkoon liittyville liittymille voidaan käyttää joko samaa kapasiteettivarausmaksua kuin muuntamoon liittyville tai keskimääräistä pienjänniteverkon kapasiteettivarausmaksua, jossa huomioidaan myös keskimääräinen pienjänniteverkon vahvistaminen.

4.5.2 Keskijänniteverkko

- (165) Kuten edellä on todettu, liittymien hinnoittelussa laajennuskustannuksiin ei tule sisällyttää sellaisia rakennuskustannuksia, jotka ovat liittymän toteuttamisen kannalta tarpeettomia. Keskijänniteverkon liittymien osalta tämä tarkoittaa sitä, että hinnoittelussa laajennuskustannuksiin ei tule sisällyttää kustannuksia, jotka aiheutuvat esimerkiksi siitä, että verkonhaltija päättää rakentaa keskijänniteverkkoa rengasmaiseksi. Liittymismaksuun ei voi myöskään lähtökohtaisesti sisällyttää verkonhaltijan rakentaman katkaisija-aseman tai erotinaseman kustannuksia, koska tekniset vaatimukset täyttävä liittyjä on pääsääntöisesti mahdollista liittää keskijänniteverkkoon ilman verkonhaltijan rakentamaa katkaisija- tai erotinasemaa. Liityttäessä kuitenkin verkonhaltijan olemassa olevalle sähköasemalle tai kytkinlaitokselle laajennuskustannukset käsittävät pääsääntöisesti sähköaseman keskijännitekojeiston liityntäkentän kustannukset.
- (166) Kytkinasema tai -laitos, joka rakennetaan yksittäisen liittyjän tarpeisiin ja täyttämään liittyjälle asetettuja teknisiä vaatimuksia, on lähtökohtaisesti liittymisjohdon osa, joka ei kuulu liittymismaksuun ja on liittyjän vastuulla rakentaa. Vastaavasti, jos kytkinasema tai -laitos rakennetaan palvelemaan yleisesti verkon toimintaa ja on tehty verkonhaltijan omasta tarpeesta, tällöin kyse on verkon kehittämisestä, jonka kustannuksia ei tule edelleenkään sisällyttää laajennuskustannuksiin.
- (167) Keskijänniteverkkoon liittyville liittymille verkonhaltijan tulee määrittää keskimääräinen keskijänniteverkon huomioiva kapasiteettivarausmaksu erikseen sekä kulutukselle että tuotannolle ottaen kuitenkin huomioon voimassa oleva lainsäädäntö. Niin kauan kuin lainsäädäntö vaatii, vahvistuskuluja eli kapasiteettivarausmaksua ei saa sisältyä alle 1 MVA:n voimalaitoskokonaisuuden sähköverkkoon liittämisestä veloittettavaan liittymismaksuun. Keskijänniteverkossa suoraan sähköasemalle liittyville liittymille verkonhaltija voi käyttää omaa erillistä kapasiteettivarausmaksua, jossa ei huomioida keskijänniteverkon keskimääräisiä vahvistuskustannuksia.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

- (168) Verkonhaltija voi määrittää 10 kV ja 20 kV verkolle omat jännitetasokohtaiset kapasiteettivarausmaksut tai soveltaa molemmille jännitetasoille 20 kV jännitteellä laskettua kapasiteettivarausmaksua.
- (169) Jos verkonhaltijalla on 45 kV verkkoa, tulee sille määrittää oma kapasiteettivarausmaksu. Määritys tulee tehdä samoin laskentaperiaattein kuin muillekin jännitetasoille ottaen huomioon 45 kV verkon laskentaparametrit.

4.5.3 Suurjännitteinen jakeluverkko

- (170) Suurjännitteisessä jakeluverkossa laajennuskustannukset muodostuvat yleensä vain liittymispisteessä tehtävästä tarpeellisesta sähköverkon laajennuksesta, koska lähtökohtaisesti 110 kV verkkoa on rakennettava verkonhaltijan siirtoyhteyksien kehittämisen tarpeiden näkökulmasta. Tällaisia tilanteita ovat esimerkiksi rengasyhteyksien rakentaminen tai johtoyhteyden rakentaminen uudelle muuntoasemalle, jos nykyisillä asemilla ei pystytä riittävästi takaamaan riittävää siirtoyhteyttä alemmille jännitetasoille verkkoon liittämistä varten. 110 kV liittyjän liittyessä olemassa olevaan tai suunniteltuun verkkoon, joka on toteutettu tai toteutetaan verkon kehittämisen takia ja palvelee verkonhaltijan omia siirtoyhteyksiä ja alempien jännitetasojen asiakkaita, liittymispisteiden laajennuskustannukset muodostuvat lähtökohtaisesti sähköaseman tai kytkinlaitoksen liityntäkentästä, johon liittyjä liittyy omalla liittymisjohdollansa. Tällöin liittymismaksun laajennuskustannuksien tulee perustua liityntäkentän kustannuksiin yksikköhinnoilla laskien. Myös mahdollisissa johdonvarsiliitymissä tulee noudattaa vastaavaa hinnoittelua, vaikka verkonhaltija ei tällöin kohteeseen heti aikoisikaan kytkinlaitosta tehdä.
- (171) Verkonhaltija on kuitenkin siirtoyhteyksien kehittämisen tarpeiden ohella velvoitettu rakentamaan myös niin sanottuja voimalaitoskokonaisuuksia palvelevia keräilyverkkoja, jos tämän voidaan katsoa olevan tehokas ratkaisu ja sillä pystyttäisiin välttämään rinnakkaisia liittymisjohtoja. Verkonhaltijan mahdollisesti joutuessa rakentamaan yksinomaan useampaa suurjänniteverkon liittyjää varten säteittäistä keräilyverkkoa, laajennuskustannuksiin tulee sisällyttää liityntäkenttien lisäksi myös rakennettavan keräilyverkkoyhteyden kustannukset yksikköhintojen perusteella. Toisin sanoen vastaavassa tilanteessa verkon laajennuskustannukseksi katsotaan yksinomaan suurjännitteisiä liittyjiä palvelevan säteittäisen verkon rakentamiskustannukset kokonaisuudessaan yksikköhinnoilla laskien siltä osin, kun se on tarpeellinen liittyvien keräämiseksi verkkoon. Laajennuskustannukset tulee jyvittää liittyvien liittymistehojen suhteessa keräilyverkkoon liittyvien liittymismaksuun.
- (172) Jos verkonhaltija varautuu ja rakentaa alueelle esimerkiksi ylimääräisiä kenttiä suhteessa potentiaalisten liittyvien määrään tai muuta ylimääräistä, joka ei ole tarpeellinen nykyisten potentiaalisten liittyvien liittämiseksi, niin tältä osin kustannuksia ei tule laskea mukaan laajennuskustannuksiin.
- (173) Jos keräilyverkkohankkeessa verkonhaltija päättää samalla tai joskus myöhemmin oman verkon siirtotarpeiden kehittämisen näkökulmasta rakentaa keräilyverkosta rengasyhteyden muualle omaan verkkoon, niin tältä osin kyse ei ole liittymismaksuun sisältyvästä laajennuskustannuksesta. Jos kyseessä on tilanne, jossa joka tapauksessa verkonhaltijalla olisi ollut tarve kehittää

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

sen siirtoyhteyksiä eri asemien tai rajapisteiden välillä tai yhteys uudelle asemalle, niin tällöin kyseessä ei olisi ollut enää useita voimalaitoksia palvelevasta keräilyverkosta, vaan normaalista suurjännitteisen verkon siirtoyhteyksien kehittämisestä. Tällöin koko yhteyden osalta ei synny laajennuskustannuksia, vaikka yhteyden varteen liittyisi vähintään kaksi voimalaitoskokonaisuutta ja mahdollisesti muitakin liittyjiä.

- (174) Jotta rengasyhteyden tapauksessa keräilyverkon muodostaman osuuden, joka on liittämisen kannalta tarpeellinen, voisi laskea osin laajennuskustannukseksi, olisi renkaan muodostaman johto- tai kaapeliosan rakentamisen osalta oltava kunnolliset perusteet sille, että keräilyverkkoon liittyneet liittyjät tosiasiallisesti laukaisevat tämän tarpeen siirtoyhteyksien kehittämiselle. Toisin sanoen verkonhaltijalla tulisi olla kunnolliset perusteet, että rengasyhteys on tarpeellinen, mutta samaan aikaan myös kunnolliset perusteet sille, että rengasyhteys ei olisi ollut siirtoyhteyksien kehittämisen kannalta perusteltua ilman keräilyverkkoon liittyneitä liittyjiä. Keräilyverkkoon liittyville liittyjille taattava toinen mahdollinen syöttösuunta toiselle sähköasemalle ei ole yksistään riittävä peruste sille, että siirtoyhteyksiä olisi ollut tarve kehittää liittyjien liittämisen takia.
- (175) Niissä harvinaisissa tapauksissa, joissa suurjännitteistä jakeluverkkoa käytetään rengasverkkona yhdessä kantaverkon kanssa, suuritehoisen liittymän liittäminen voi edellyttää johtokatkaisijallisen kytkinlaitoksen rakentamista. Näissä tapauksissa johtokatkaisijoiden osalta kyse on liittymän toteuttamisen kannalta tarpeellisesta laajennuskustannuksesta, jotka voi sisällyttää kokonaisuudessaan liittymismaksuun. Normaaleissa tapauksissa kyseiset johtokatkaisijat tai kentät varusteineen kytkinlaitokselta verkonhaltijan verkkoon päin katsotaan kuuluvaksi verkonhaltijan kehittämistoimenpiteisiin, eikä niitä voida sisällyttää osaksi laajennuskustannuksia. Kiskokatkaisijoiden osalta kyse on aina verkon kehittämistoimenpiteestä, koska kiskokatkaisijoita ei tehdä liittymän tarpeisiin ja liittäminen ei niitä suoraan edellytä.
- (176) Jos verkonhaltijalla on tai sillä on suunnitteilla omaa 400 kV verkkoa, johon voidaan liittyä, tulee verkonhaltijan määrittää kyseiselle jännitetasolla oma kapasiteettivarausmaksu liittämisen hinnoittelua varten.

4.5.4 Jälkiliittyjälauseke tapauskohtaisessa hinnoittelussa

- (177) Sovellettaessa tapauskohtaista hinnoittelua pienjänniteverkon liittymiin, on liittymissopimuksessa oltava määritettynä jälkiliittyjälauseke, mikäli liittymismaksu on korkeampi kuin liittymätehoa vastaava uloimman vyöhykkeen maksu. Jälkiliittyjälausekkeen voimassaoloajan on oltava jakeluverkossa vähintään 10 vuotta.
- (178) Jälkiliittyjälauseketta on käytettävä myös keskijänniteverkon ja suurjänniteverkon liittymissä, jos laajennettu verkko saattaa tulevaisuudessa palvella myös muita liittyjiä. Suurjänniteverkon liittymissä jälkiliittyjälausekkeen on oltava voimassa vähintään 15 vuotta.
- (179) Jälkiliittyjälausekkeella tapauskohtaisen hinnoittelun yhteydessä tarkoitetaan liittymismaksujen palautusta aiemmin liittyneille liittyjille siten, että jokainen

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

liittyjä osallistuu suhteessa liittymistehoon tasapuolisesti samansuuruisella osuudella laajennuskustannuksiin siltä osin, kun laajennettu verkko palvelee kyseisiä liittyjiä. Toisin sanoen siltä osin, kun verkon laajennus palvelee kaikkia liittyjiä, myös kustannukset jyvitetään kaikille liittyjille jälkiliittymälausekkeen kautta. Kuitenkin sellaiset aiemmin muita liittyjiä varten tehdyt verkon laajennukset, jotka eivät palvele uutta liittyjää, tulee jättää kokonaan pois uuden liittyjän liittymismaksusta eikä tältä osin synny palautettavaa aiemmin liittyneille liittyjille.

4.6 Liittymän muutokset

- (180) Verkonhaltijalla tulee olla sen omissa liittymien hinnoitteluperiaatteissaan julkaistuna periaatteet liittymän muutostöille ja hinnastosta tulee käydä ilmi laskentaperiaate liittymätehon korotukselle. Muutostilanteessa vanhaa liittymissopimusta päivitetään tarpeellisilta osin vastaamaan uutta sopimusta.

4.6.1 Liittymistehon suurentaminen

- (181) Liittymän liityntätehoa suurennettaessa tai liittymätyypin vaihtuessa verkonhaltija on oikeutettu perimään asiakkaalta lisäliittymismaksun. Liittymistehon korotuksessa kyse on liittyjän tehonsiirto-oikeuden kasvattamisesta. Liittyjällä on jo yhteys sähköverkkoon, joten lähtökohtaisesti liittymistehon korotuksesta tai liittymätyypin muutoksesta voi aiheutua verkonhaltijalle vain verkon vahvistuskustannuksia, jotka verkonhaltijan on mahdollista periä vain keskimääräisellä kapasiteettivarausmaksulla.
- (182) Lisäliittymismaksun tarkoituksena on johtaa tilanteeseen, jossa liittyjän kannalta liittymiskustannukset muodostuvat yhtä suureksi riippumatta siitä, onko liittyjä päätenyt nykyiseen liittymistehoon ja liittymätyyppiin korottamalla liittymistehoja ja liittymää muuttamalla vai suoraan täysin uuden liittymän kautta. Tarkoituksena siis esimerkiksi on, että jos asiakas hankkii ensin pienen tuotantoliittymän ja myöhemmin muuttaa liittymää myös kulutusliittymäksi ja korottaa samalla tehoa, niin lisäliittymismaksun ja olemassa olevan liittymän arvon summan tulisi vastata tilannetta, jossa olisi hankittu suoraan suurempi tehoinen kulutusliittymä, jonka ohella on myös tuotantoa.
- (183) Lisäliittymismaksun määrittäminen riippuu aina siitä, kuuluuko liittyjä vyöhykehinnoinnin piiriin vai sen ulkopuolelle. Vyöhykehinnoinnin piirissä lisäliittymismaksu on hinnaston uutta ja olemassa olevaa liittymän sulakekokoa vastaavien liittymismaksujen erotus. Jos liittymää kasvatetaan niin suureksi, että vyöhykehintoja ei enää hinnastoon ole määritetty, lisäliittymismaksu määritetään hyödyntämällä sekä vyöhykehinnastoa että kapasiteettivarausmaksua. Lisäliittymismaksun vyöhykehinnaston muodostama osuus määritetään siihen tehoon asti kuin se on vyöhykehinnaston mukaan mahdollista ja kapasiteettivarausmaksun muodostama osuus lasketaan mukaan lisäliittymismaksuun vain siltä osin, kun liittymän teho ylittää vyöhykehinnaston mukaisen suurimman tehon. Vyöhykehinnoinnin ulkopuolella olevan liittyjän lisäliittymismaksu perustuu kapasiteettivarausmaksuun sekä liittymätehon muutokseen.
- (184) Liittymän tyyppin muuttuessa liityntätehojen kasvattamisen yhteydessä, eli jos liittymään tulee tuotannon ohella lisää kulutusta tai kulutuksen ohella lisää

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

tuotantoa, verkonhaltijan tulee soveltaa lisäliittymismaksun määrittämisessä aina sen liittymätyyppin hinnoittelua, joka johtaa korkeampaan lopputulemaan, jotta liittyjä osallistuu kapasiteettivarausmaksulla yhtäläisesti muiden suoraan vastaavien uusien liittyjien tavoin aiheuttamiinsa kustannuksiin olemassa olevan verkon vahvistamiselle.

- (185) Jos liittymätehon suurentamisen yhteydessä liittymän liittymispistettä joudutaan perustellusta syystä muuttamaan eikä liittymä ole vyöhykehinnoittelun piirissä, on verkonhaltijalla oikeus periä tältä osin verkon laajennuskustannukset tapauskohtaisesti.
- (186) Verkonhaltijan hinnoitteluperiaatteista ja liittyjän liittymistehon korotuksesta riippuen tietyissä tapauksissa saattaa olla mahdollista, että liittyjän voisi olla edullisempaa hankkia ensin teholtaan tarvettaan pienempi liittymä ja myöhemmin korottaa liittymää todellista tarvetta vastaavaksi. Vastaavia tilanteita voisi esiintyä lähinnä liittymissä, joihin ei voitaisi normaalisti periaatteiden mukaan soveltaa kapasiteettivarausmaksua.
- (187) Vastaavat tilanteet ovat kuitenkin harvinaisia ja sitä harvinaisempia, mitä laajemmin ja suurempitehoisille liittymille verkonhaltija soveltaa keskimääräistä vyöhykehinnoittelua. Koska lisäliittymismaksun perimmäinen tarkoitus on tasapuolinen hinnoittelu, verkonhaltijan on mahdollista pyytää Energiavirastolta arviota, voiko kyseisessä tapauksessa lisäliittymismaksun muodostaa yleisistä periaatteista poikkeavasti siten, että hinnoittelussa päästään asianmukaisesti lisäliittymismaksun tavoitteisiin.
- (188) Energiavirasto tulee antamaan asiaan liittyen tarvittaessa tarkempaa ohjeistusta, jos käy ilmi, että liittyjien liittämiskäytännöt aiheuttavat laajemmin ongelmia suhteessa lisäliittymismaksun tavoitteisiin.

4.6.2 Liittymän kolmivaiheistaminen

- (189) Liittymän kolmivaiheistamisella tarkoitetaan vanhan yksivaiheisen liittymän muuttamista kolmivaiheiseksi liittymäksi. Verkonhaltijalla on oltava liittymismaksuhinnastossaan määriteltynä liittymän kolmivaiheistamiselle erilliset hinnat kaikille käytössä oleville vyöhykkeille sekä vyöhykkeen ulkopuolelle.
- (190) Liittymän kolmivaiheistamisessa kyse on liittymistehon suurentamisesta, joka voi aiheuttaa verkonhaltijalle vahvistuskustannuksia. Kolmivaiheistamisesta perittävä keskimääräinen liittymismaksu voi perustua kapasiteettivarausmaksun ohella myös keskimääräisiin tämän asiakirjan mukaisesti määritettyihin vahvistuskustannuksiin, joita kolmivaiheistamiset aiheuttavat kyseisellä vyöhykkeellä tai suoraan vyöhykehinnoista pienimmästä kolmivaiheluottimuksesta määritettyihin ampeerihintoihin.
- (191) Koska liittymän kolmivaiheistamisessa on kyse liittymistehon korottamisesta, tavoitteena on, että kolmivaiheistamisesta perittävä maksu ja yksivaiheisesta liittymästä aikoinaan peritty liittymismaksu eivät saisi yhdessä johtaa uutta kolmivaiheista liittymää kalliimpaan liittymismaksuun. Kolmivaiheistamisen hinnan tulee olla kohtuullinen suhteessa verkonhaltijan määrittämään

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

vyöhykehintaan ja enimmäishintana voidaan pitää maksua, joka on kaksi kolmasosaa vyöhykkeen mukaisesta 3x25 ampeerisen liittymän liittymismaksusta.

4.6.3 Liittymän koon pienentäminen

- (192) Liittymätehon pienentämisestä ei voida periä asiakkaalta maksua. Verkonhaltija voi kuitenkin periä normaalisti palvelumaksuhinnaston mukaisen maksun toimenpiteistä, jotka ovat tarpeellisia esimerkiksi mittauksen tai sulakkeiden vaihtamiseen.

4.6.4 Liittymispisteen muuttaminen ja liittymän jännitetason vaihtaminen

- (193) Verkonhaltijalla on oikeus periä liittymispisteen muutoksesta aiheutuvat kustannukset vain silloin, jos liittymispisteen muutos tehdään asiakkaan oman tarpeen takia. Tältä osin verkonhaltijan hinnoittelun tulee olla kustannusvastaavaa ja kohtuullista. Liittymispisteen muutoksen kustannuksia ei tule periä asiakkaalta liittymismaksulla, ellei asiakkaan liittymisteho samalla muutu. Muuttunut liittymispiste tulee päivittää liittymissopimukseen todellista tilannetta vastaavaksi.
- (194) Verkonhaltijalla tulee olla liittymismaksuperiaatteissaan määritettynä hinnoittelumenetelmä liittymän jännitetason vaihtamista varten. Vastaavassa muutostilanteessa irtisanotaan vanha liittymissopimus ja tehdään uutta liittymistehoa ja liittymispistettä vastaava uusi liittymissopimus.
- (195) Liittymän jännitetason vaihtamisen osalta verkonhaltijalla on oikeus periä liittymispisteen muutoksesta aiheutuvat laajennuskustannukset sekä lisäksi mahdollinen kapasiteettivarausmaksun muutos, jos uusi kapasiteettivarausmaksu on liittymän vanhan jännitetason kapasiteettivarausmaksua suurempi.

4.6.5 Liittymien yhdistäminen

- (196) Jos asiakas haluaa yhdistää samalla alueella omistamistaan vierekkäisistä liittymistä liittymistehoja yhden liittymän alle, niin verkonhaltija voi periä muutoksesta aiheutuvat kustannukset suoraan toteuman mukaan. Muutostulokset käsittävät mahdollisesti aiheutuvan välittömän laajennuskustannuksen kyseiselle liittymälle todellisten rakennuskustannuksien perusteella, jos muutos edellyttää uuden haarajohdon tai -kaapelin tekemistä liittymispisteeseen. Kapasiteettivarausmaksua voi periä vain, jos liittymien yhdistämisen yhteydessä liittymistehoa kasvatetaan suuremmaksi kuin yhdistettävien liittymistehojen summa. Tällöin kapasiteettivarausmaksu voidaan periä vain muutoksen yhteydessä kasvavan liittymistehon osalta.

4.7 Liittämisen lisäpalvelut

- (197) Liittämiseen liittyviä lisäpalveluja on asiakkaan pyytäessä tarjottava vähintään niissä rajoissa, jotta asiakkaan kohtuulliset palvelutarpeet täytetään. Lisäksi liittymisen lisäpalveluja on tarjottava liittyjille tasapuolisesti eikä niiden tarjoamisen saa liittyä perusteettomia ehtoja tai vaatimuksia. Verkonhaltija voi kuitenkin kieltäytyä liittämisen lisäpalvelun toteuttamisesta, jos tälle on asianmukaiset perusteet kustannustehokkaan ja toimitusvarman verkon

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

rakentamisen näkökulmasta. Lisäpalvelun toteuttaminen ei saisi siis aiheuttaa lähtökohtaisesti haittaa tai ylimääräisiä kustannuksia muille asiakkaille.

- (198) Liittymään liittyvien lisäpalveluiden hinnoittelussa tulee noudattaa kustannusvastaavuutta. Liittyjän pyytämät liittymän toteuttamiseen liittyvät lisäpalvelut ja tästä aiheutuvat ylimääräiset kustannukset voidaan sisällyttää liittymismaksuun eritellyllä lisämaksulla.

4.7.1 Liittyjän pyytämä poikkeava toteutus

- (199) Jos liittymä ja sitä syöttävä verkko toteutetaan asiakkaan toiveesta toisin kuin normaalisti ja toisin kuin verkonhaltija oli suunnitellut, verkonhaltija voi soveltaa hinnoitteluperiaatetta, jossa pyynnöstä aiheutuvat ylimääräiset kustannukset voidaan lisätä liittymismaksuun todellisten aiheutuvien rakennuskustannuksien mukaan yksikköhintojen sijaan.
- (200) Tarkempi laskentaperiaate riippuu aina tapauksesta. Esimerkiksi, jos kyseessä on tapauskohtainen hinnoittelu ja asiakas pyytää suurella kiinteistöllänsä tonttiosuuden rakentamista maakaapelilla ilmajohdon sijaan, muodostuu liittymismaksun laajennuskustannukset ilmajohdon osuudelta edelleen yksikköhinnoilla, mutta maakaapeliosuuden kustannukset voidaan sisällyttää liittymismaksuun suoraan todellisen rakennuskustannuksen perusteella.
- (201) Jos vastaava tilanne olisi vyöhykehinnoittelun piirissä, verkonhaltija voi lisätä vyöhykehintaan lisämaksun asiakkaan pyytämältä maakaapeliosuuden osalta toteutuneiden kustannusten ja yksikköhinnoilla lasketun vastaavan pituisen ilmajohtoverkon erotuksen mukaisesti.
- (202) Aluehinnoittelussa tulee menetellä samoin periaattein eli lisämaksun tulee perustua asiakkaan pyytämän toteutuksen osuudelta toteutuneiden kustannuksien ja alkuperäisen verkonhaltijan suunnitteleman yksikköhinnoilla lasketun toteutuksen väliseen erotukseen.

4.7.2 Varasyöttöyhteyden rakentaminen ja varaliittymä

- (203) Varasyöttöyhteyden rakentaminen, jolla liittyjä liitetään vastuualueen jakeluverkkoon, kuuluu lähtökohtaisesti kokonaisuudessaan vapaan kilpailun piiriin. Toisin sanoen, mikäli varasyöttöä varten tulee rakentaa erillinen yhteys, jolla liittyjän laitteisto liitetään verkonhaltijan sähköverkkoon, on kyseessä liittymisjohdon rakentamista vastaava toimenpide. Liittyjän tulee olla aina yhteydessä vastuualueen verkonhaltijaan ja sopia varasyötön toteutuksesta yhteistyössä verkonhaltijan kanssa, jotta verkonhaltija voi varmistua siitä, että liittyjän varasyöttöjärjestelmä toteutetaan turvallisesti ja asianmukaisesti yhdessä sähköverkon kanssa.
- (204) Liittyjä voi toteuttaa oman varasyöttönsä esimerkiksi hankkimalla muualta erillisen liittymän, jonne liittyjä rakennuttaa oman varasyöttöyhteyden. Tällöin kyseinen liittymä tulee hinnoitella normaalisti muiden liittymien tavoin tämän asiakirjan periaatteita noudattaen lukuun ottamatta kapasiteettivarausta. Kapasiteettivaraustuksen saa periä varaliittymän osalta vain, jos sen voidaan osoittaa varaavan verkosta ylimääräistä kapasiteettia. Jos

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

varasyöttöyhteyden liittymä on samalla alueella ja liittyjä varaa kapasiteettia vain pääliittymän ollessa poissa käytöstä, varaliittymällä ei todennäköisesti varata verkosta ylimääräistä kapasiteettia. Varaliittymän liittymispiste ja verkon topologia määrittävät sen, että varataanko sillä ylimääräistä kapasiteettia vai ei. Jos varaliittymän syöttö tulee esimerkiksi eri sähköasemalta kuin pääliittymän syöttö, verkosta voidaan mahdollisesti varata kaksin verroin kapasiteettia.

- (205) Liittymään liittyvien lisäpalveluiden, kuten liittäjän pyytämän toisen syöttösuunnan toteuttaminen varalle, voi vaatia tietyissä tapauksissa toimenpiteitä myös verkonhaltijan olemassa olevaan sähköverkkoon. Tällöin kyseiset jakeluverkolle tehtävät toimenpiteet ovat lähtökohtaisesti säänneltyä sähköverkkotoimintaa. Jos varasyöttöyhteyden toteuttamisessa verkonhaltijan olemassa olevaan verkkoon joudutaan rakentamaan esimerkiksi johtokatkaisijat, luetaan nämä osaksi verkonhaltijan säänneltyä verkkotoimintaa. Mikäli johtokatkaisijat rakennetaan liittymän toimituksen yhteydessä, voidaan nämä sekä muut varasyöttöyhteyden liittämistä verkonhaltijan verkkoon aiheutuneet ylimääräiset investointikustannukset sisällyttää liittymismaksuun eriteltynä kustannuseränä ja periä liittyjältä liittymismaksun yhteydessä aiheutuneiden kustannusten perusteella.
- (206) Koska verkkoon asennettavat ylimääräiset kytkin- ja suojauslaitteet parantavat lähtökohtaisesti myös verkonhaltijan verkon toimitusvarmuutta, tulee edellä kuvatun tilanteen olla sellainen, että vastaavia toimenpiteitä ei olisi tehty ilman liittäjän pyyntöä. Jos kohteeseen olisi muutoinkin teknistaloudellisesti järkevää rakentaa kytkinlaitos johtokatkaisijoihin toimitusvarmuuden tai suojauksen parantamisen takia, kyseessä on aina verkonhaltijan vastuulle kuuluva verkon kehittämisen toimenpide, jonka kustannuksia ei tule periä yksittäiseltä liittyjältä, vaikka liittyjä olisi samaan aikaan toivonutkin kohteeseen kahden syöttösuunnan mahdollisuutta liittymän toimitusvarmuuden parantamiseksi.

4.7.3 Toisen liittymän tarjoaminen samassa kohteessa jo liittyneelle

- (207) Verkonhaltijan on liittäjän pyytäessä tarjottava kohteessa jo liittyneelle liittyjälle toista tai useampaakin liittijää, jos asiakkaan kohtuulliset palvelutarpeet tätä edellyttävät. Vastaavissa tapauksissa verkonhaltijan on kuitenkin mahdollista noudattaa aina tapauskohtaista hinnoittelua. Periaatetta voidaan soveltaa myös tapauksiin, joissa liittymänhaltijana toimii jokin muu kuin aiemmin kohteeseen liittynyt liittyjä, jos kyseisen uuden liittymän tarkoituksena on kuitenkin palvella kiinteistöllä aiemman toteutetun liittymän asiakasta tai asiakkaita. Toisin sanoen, jos kyseessä on tilanne, jossa olemassa olevan liittymän tehon kasvattamisen sijaan olemassa olevien asiakkaiden kohtuullisten palvelutarpeiden takia hankitaan toinen liittymä samalla kiinteistölle lähelle aiemmin hankittua liittymää, on kyse tilanteesta, jossa vyöhykehinnoittelusta voidaan poiketa.
- (208) Kyse voi olla esimerkiksi taloyhtiöstä tai huoltoasemasta, joka haluaa perustelluin syin erillisen sähköliittymän kiinteistölleen esimerkiksi sähköautojen latausta varten. Jos latauskohde on suhteellisen lähellä nykyistä aiemmin hankittua liittymää sekä palvelee tämän liittymän takana olevia asiakkaita

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

muodostaen yhtenäisen kokonaisuuden käyttötarpeille, tilanne kuuluu edellä kuvatun poikkeuksen piiriin ja verkonhaltijalla on mahdollisuus hinnoitella liittymä tapauskohtaisen hinnoittelun periaatteita noudattaen, vaikka uusi liittymä olisi vyöhykehinnoittelun piirissä.

- (209) Jos kyse on suuresta kiinteistöstä, jossa käyttökohteet eivät ole lähellä toisiansa eikä uuden liittymän voida katsoa palvelevan kiinteistöllä olevan vanhemman liittymän takaisten asiakkaiden muodostaman käyttökohteen tarpeita, hinnoittelussa ei saa soveltaa poikkeusta, vaan kohde on hinnoiteltava vyöhykehinnoittelun mukaisesti, jos se kuuluu vyöhykehinnoittelun piiriin. Tällainen tilanne olisi esimerkiksi silloin, jos kyseessä on todella suuri kiinteistö, jossa on useampia erillisiä oman kokonaisuuden muodostamia asuinrakennuksia kaukana toisistaan. Vastaavassa kohteessa voisi yhtä lailla jokaisella asuinrakennuksella olla oma rajattu pienempi kiinteistö, jonka takia tilanne pitää myös hinnoitella normaalisti sen mukaisesti.

4.7.4 Joustavan sähköliittymän laitteistot

- (210) Mikäli joustavan sähköliittymän toteuttaminen edellyttää normaaleihin liittymiin verrattuna ylimääräistä säännellyn verkkotoiminnan piiriin kuuluvaa yksinomaan kyseistä liittyjää varten toteutettavaa laitteistoa, verkonhaltija voi sisällyttää tästä aiheutuvat ylimääräiset kustannukset eriteltynä liittymismaksuun. Käytännössä kyse voisi olla esimerkiksi ylimääräisestä automaatioon ja suojaukseen tai tiedonsiirtoon liittyvistä joustavan liittymän toteuttamisen kannalta perustelluista ja tarpeellisista yksinomaan kyseistä liittyjää palvelevista laitteistoista, jotta liittymää kyetään käyttämään tarkoituksenmukaisesti ja sähköverkon kannalta turvallisesti. Tehonohjauslaitteisto ja sen asentaminen kuuluu kuitenkin aina liittymän vastuulle, eikä kyse ole säännellyn verkkotoiminnan piiriin ja verkonhaltijan vastuulle kuuluvasta investoinnista.

4.8 Kapasiteettivarausmaksu

- (211) Liittymismaksulla sähköliittymänhaltija saa oikeuden varata sähköverkon jakelu- ja siirtokapasiteetista liittymätehon suuruutta vastaavan määrän liittymissopimuksessa sovitulla tavalla. Liittymien varaama kapasiteetti voi aiheuttaa tarpeen olemassa olevan verkon kehittämiselle sisältäen myös verkon vahvistamisen. Verkonhaltija voi pyrkiä varautumaan verkonvahvistustarpeeseen etukäteen tai vahvistaa verkkoaan tapauskohtaisesti tarpeen mukaan viimeistään uusien liittymien liittyessä verkkoon.
- (212) Kapasiteettivarausmaksulla katetaan sähköliittymien aiheuttama keskimääräinen verkonvahvistustarve alempana kuvattujen periaatteiden mukaisesti. Verkonhaltija voi periä liittymismaksuissa verkonvahvistuksesta aiheutuvia kustannuksia vain keskimääräisellä kapasiteettivarausmaksulla. Kapasiteettivarausmaksu kuvaa keskimääräistä kustannusta, jonka yhden tehoyksikön liisääminen olemassa olevaan verkkoon keskimäärin aiheuttaa, kun verkko mitoitetaan siten, että se kestää aiempaa suuremman tehonsiirron. Toisin sanoen kapasiteettivarausmaksu kuvaa keskimääräistä laskennallista mitoituskustannuksen muutosta suhteessa tehonsiirtokyvyn muutokseen.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

- (213) Kapasiteettivarausmaksu tulee kerätä kaikilta liittyjiltä tasapuolisesti, eikä sitä voida kohdistaa tapauskohtaisesti tarkastellen vain yksittäiseen liittyjään, jonka liittyminen edellyttää kyseisen hetken kapasiteettitilanteessa investointeja sähköverkon vahvistamiseen.
- (214) Kapasiteettivarausmaksulla ei ole tarkoitus kattaa kaikkia kustannuksia, jotka syntyvät liittyjien laukaisemien verkon kehitys- ja vahvistamishankkeiden yhteydessä, koska verkon kehittäminen ja jälleenrakentaminen tulisi rahoittaa aina jakelu- ja siirtomaksuilla, vaikka investointitarpeen laukaisisikin yksittäinen liittyjä. Kapasiteettivarausmaksulla on tarkoitus kattaa vain ne liittyjien liittymistehojen aiheuttamat ylimääräiset kustannukset, jotka syntyvät vahvemmassa verkon mitoituksista.
- (215) Toisin sanoen kapasiteettivarausmaksu ei sisällä kustannuksia verkon kehittämisestä jälleenrakentamiskustannuksen osuudelta vaan tältä osin kustannukset kuuluvat aina jakelu- ja siirtomaksujen kautta perittäväksi. Hinnoittelun näkökulmasta osa verkonvahvistushankkeen kustannuksista on siis aina puhdasta yleisen verkon kehittämisvelvollisuuden piiriin kuuluvaa saneerausta ja jälleenrakentamista, joka olisi tullut tehdä ja rahoittaa jakelu- ja siirtomaksujen kautta ennemmin tai myöhemmin. Kapasiteettivarausmaksulla huomioidaan siis vain verkon saneerauksen yhteydessä syntyvä ylimääräinen laskennallinen kustannus siltä osin, kun kustannus aiheutuu verkkokomponenttien tehonsiirtokyvyn vahvemmassa mitoittamisesta.
- (216) Oikein määritellyllä kapasiteettivarausmaksulla liittyjät kattavat keskimäärin ne kustannukset, jotka syntyvät siitä, kun olemassa olevaa verkkoa joudutaan tai on jouduttu rakentamaan vahvemmaksi liittyjän liittymistehon takia. Liittyjät eivät kuitenkaan joudu osallistumaan kustannuksiin, jotka olisivat syntyneet ennemmin tai myöhemmin siitä, jos verkkoa olisi saneerattu tehonsiirtokyvyltään vanhaa verkkoa vastaavaksi. Liittyjät eivät myöskään joudu liittymismaksullansa osallistumaan olemassa olevan verkon muihin kehityskustannuksiin, joilla parannetaan esimerkiksi verkon käytettävyyttä tai toimitusvarmuutta. Vain komponenttien mitoituksen muutoksesta syntyvät keskimääräiset kustannukset voidaan määrittää liittymähinnoittelussa liittyjien aiheuttamaksi vahvistuskustannukseksi ja liittyjiltä perittäväksi keskimääräisen kapasiteettivarauskautta.
- (217) Kapasiteettivarausmaksu tulee määrittää sille kuvattuja periaatteita noudattaen joko Energiaviraston laskentatyökalua soveltaen tai verkonhaltijan omalla laskennalla. Kapasiteettivarauskautta perustuessa Energiaviraston laskentatyökalun sijaan verkonhaltijan omaan laskentaan, on verkonhaltijan julkaistava ja kuvattava laskentaperiaate täsmällisesti sen hinnoitteluperiaatteissa ja varmistettava, että määrittäminen noudattaa menetelmissä kuvattuja periaatteita kapasiteettivarauskautta ja on perusteltu. Vastaavissa tilanteissa verkonhaltijan tulee tarkistuttaa laskentaperiaatteiden oikeellisuus virastolta ennen niiden julkaisemista ja käyttöönottoa.
- (218) Energiavirasto käyttää kapasiteettivarauskautta kohtuullisuuden sekä tasapuolisuuden arvioinnissa ja mahdollisissa vertailulaskelmissa lähtökohtaisesti julkaisemaansa laskentatyökalua ja sen laskentaperiaatteita. Jos verkonhaltija on määrittänyt kapasiteettivarauskautta perustellusti tarkemmin omalla

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

laskennalla Energiaviraston laskentatyökalun sijaan mutta edelleen menetelmissä kuvattuja kapasiteettivarausmaksun määrittäisperiaatteita noudattaen, verkonhaltijan kapasiteettivarausmaksu voi olla edelleen kohtuullinen, vaikka se olisi korkeampi kuin suoraan Energiaviraston laskentatyökalulla määritetty tulos.

- (219) Kapasiteettivarausmaksu määritetään erikseen kullekin käytössä olevalle jännitetasolle. Verkonhaltijan on kuitenkin mahdollista määrittää keskimääräiset kapasiteettivarausmaksut myös erikseen sähköasema- ja jakelumuuntamoliitynnöille. Verkonhaltijan tulee julkaista sen omissa hinnoitteluperiaatteissaan kapasiteettivarausmaksun määrittäisperiaatteet ja laskentaparametrit.

4.8.1 Kapasiteettivarausmaksun määrittäminen jakeluverkossa

- (220) Jakeluverkon keskimääräisen kapasiteettivarausmaksun määrittämisessä sovelletaan lähtökohtaisesti Energiaviraston julkaisemaa laskentatyökalua. Laskentatyökalu määrittää kapasiteettivarausmaksun enimmäishinnan kulutusliittymille. Verkonhaltija on mahdollista käyttää myös pienempää kuin laskentatyökalulla määritettyä kapasiteettivarausmaksua.
- (221) Kapasiteettivarausmaksun määrittämisessä verkonvahvistuskustannukseksi katsotaan vain tehonsiirtokapasiteetin muutostarpeesta syntyvät keskimääräiset laskennalliset kustannukset. Vahvistuskustannusta on vain se mitoituskustannuksen osuus, joka ylittää tavanomaisen jälleenrakentamisen kustannukset. Toisin sanoen vahvistuskustannusta on vain yksikköhintojen erotus, kun olemassa oleva komponentti korvataan vastaavalla mutta tehonsiirtokyvyltään paremmalla komponentilla. Näin huomioidaan vain tehonsiirtokapasiteetin vaikutus kustannuksiin, jolloin esimerkiksi jakelumaksuilla rahoitettavaksi kuuluvia verkon kehittämisen ja ylläpidon kustannusosuuksia ei rahoiteta kapasiteettivarausmaksuilla.

Energiaviraston laskentatyökalu

- (222) Laskentatyökalu on toimintaperiaatteeltaan sama kuin edellisessä hinnoittelumenetelmässä. Laskentatyökalu sisältää edelleen myös aputyökalun, jota on mahdollista käyttää apuna pienjänniteverkon vyöhykehintojen muodostamisessa sekä liittymien painotuksen huomioidnissa pienjänniteverkon keskimääräistä kapasiteettivarausmaksua määritettäessä.
- (223) Laskentatyökalu määrittää keskimääräisen laskennallisen vahvistuskustannuksen olemassa olevalle sähköverkolle kulutusliittymän tapauksessa. Laskentatyökalu laskee, kuinka paljon yhden tehoyksikön liittäminen verkkoon laskennallisesti vaikuttaa keskimääräisen olemassa olevan verkon mahdolliseen vahvistustarpeeseen ja mitoituskustannukseen.
- (224) Energiaviraston laskentatyökalussa kapasiteettivarausmaksun määrittäminen perustuu keskimääräisen sähkönsiirtoyhteyden keskimääräisiin laskennallisiin vahvistuskustannuksiin. Laskentatyökalu olettaa, että liittäjät jakautuvat tasaisesti lähdöille tai runkojohdoille niin keski- kuin pienjänniteverkossa. Laskentatyökalu määrittää keskimääräisen lähdön tai siirtoyhteyden jokaiseen eripisteeseen kapasiteettivarausmaksun ja laskee näistä keskiarvon.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

Laskentatyökalu ei oletuksena huomioi verkonhaltijan mahdollisesti hallinnoiman suurjänniteverkon vaikutusta.

Pienjänniteverkon liittymien painotuksien huomiointi

- (225) Pienjänniteverkossa liittyjät painottuvat oletusarvoisesti enemmän muuntamoiden lähelle, jolloin todellisen keskimääräisen kapasiteettivarausk maksun tulisi olla laskentatyökalulla määritettyä kapasiteettivarausk maksua pienempi. Verkonhaltijan tulee ottaa tämä huomioon määrittäessä kapasiteettivarausk maksua pienjänniteverkolle. Toisin sanoen laskentatyökalun antamaa tulosta pienjänniteverkolle ei voi suoraan soveltaa sellaisenaan, vaan kapasiteettivarausk maksun määrittäminen vaatii lisävaiheita.
- (226) Pienjänniteverkon liittymien painottumisen vaikutus voidaan ottaa huomioon esimerkiksi laskemalla painotettu keskiarvo eri alueille määritetyistä kapasiteettivarausk maksuista. Laskennassa voi käyttää hyödyksi laskentatyökalusta löytyvää aputyökalua. Esimerkiksi, jos 70 % liittymistä sijoittuu melko tasaisesti 200 metrin sisälle muuntamosta lähtevälle pienjänniteverkon runkojohdolle ja loput 30 % sijoittuvat melko tasaisesti pienjännitteiseen runkojohtoverkkoon 200 metrin jälkeen, niin kapasiteettivarausk maksu voidaan laskea näiden eri tapausten painotettuna keskiarvona. Ensin laskentatyökalulla määritetään kapasiteettivarausk maksu olettamalla, että olemassa olevan runkojohtoverkon keskimääräinen pituus on 200 metriä. Tämän jälkeen määritetään kapasiteettivarausk maksu aputyökalulla alueelle, joka kattaa yli 200 metriä todelliseen keskimääräiseen runkojohton pituuteen asti. Lopullinen pienjänniteverkon kapasiteettivarausk maksu saadaan laskemalla näiden kapasiteettivarausk maksujen perusteella painotettu keskiarvo, jossa 200 metrin perusteella laskettua tulosta painotetaan 70 %:lla ja yli 200 metrille määritettyä kapasiteettivarausk maksua 30 %:lla.

Verkonhaltijan oman suurjänniteverkon mahdollinen huomiointi

- (227) Jos verkonhaltijan keski-jänniteverkkoa syöttää sen hallinnoima suurjänniteverkko, voi verkonhaltija halutessaan huomioida tämän vaikutuksen kapasiteettivarausk maksun laskennassa alemmille jännitetasoille tiettyjä perusteltuja periaatteita noudattaen. Koska pienjänniteverkon liittymien todellinen vaikutus suurjänniteverkon vahvistukseen on oletusarvoisesti pieni suhteessa liittymistehtoon, voi tämän jättää huomiotta. Verkonhaltijan on kuitenkin otettava päätöstä tehdessään huomioon hinnoittelun ohjausvaikutukset, kustannusvastavuus ja hinnoittelun tasapuolisuus.
- (228) Jos verkonhaltija aikoo huomioida jakeluverkon kapasiteettivarausk maksun määrittämisessä hallinnoimansa suurjänniteverkon vaikutuksen, tulee sen määrittää ja julkaista omissa liittymien hinnoitteluperiaatteissaan läpinäkyvästi laskentaperiaatteet, joissa on huomioitu myös tarkemmin alempien jännitetasojen tosiasiallisesti pienempi vaikutus ylempiin jännitetasoihin tehoristeilyjen takia. Toisin sanoen tarkempi tehoristeilyjen huomiointi on edellytys periaatteen soveltamiselle.
- (229) Laskentaperiaatteissa tulisi määrittää kullekin sovellettavalle alemmalle jännitetason kapasiteettivarausk maksulle oma kerroin. Kertoimella määritetään,

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

kuinka paljon pienempi vaikutus jännitetason liittyjällä on verkonhaltijan suurjänniteverkon kapasiteettiin verrattuna suoraan suurjänniteverkkoon liittyvään liittyjään. Tällä kertomella jyvitetään suurjänniteverkolle määritetystä kapasiteettivarausmaksusta alemmalle jännitetasolle kuuluva osuus.

- (230) Kertoimen määrittämisessä perusteltuna lähtökohtana voidaan keskijänniteverkolle pitää esimerkiksi huippukuorman mukaisessa tilanteessa jännitetaso liittyjien aiheuttamaa tehojen summaa rajapisteissä suurjänniteverkkoon suhteutettuna keskijänniteliittymien liittymäoikeuksiin. Tulos kertoisi, että kuinka paljon vähemmän suhteessa liittymäoikeuksiin tehoa siirretään enimmillään päämuuntajien läpi keskijänniteverkon liittymien osalta siten, että tämä vaikuttaa myös suurjänniteverkon mitoittamiseen.
- (231) Pienjänniteverkolle kerroin voisi muodostua vastaavasti jakelumuuntajien huippukuormituksen mukaisten tehojen summasta suhteessa pienjänniteverkon liittymätehojen summaan, joka vielä kerrotaisiin keskijänniteverkolle määritetyllä kertomella.
- (232) Energiavirasto suosittelee, että verkonhaltija tarkastaa virastolta etukäteen periaatteen hyväksyttävyyden ennen periaatteiden julkaisemista. Energiavirasto tulee tarvittaessa antamaan asiasta tarkempia ohjeita ja päivittämään jakeluverkon kapasiteettivarausmaksun laskentatyökalu.

4.8.2 Kapasiteettivarausmaksun määrittäminen suurjännitteisessä jakeluverkossa

- (233) Suurjännitteisessä jakeluverkossa kapasiteettivarausmaksun määrittäminen perustuu samoihin peruseriaatteisiin kuin keskijänniteverkossa. Verkonhaltijan tulee käyttää keskimääräistä kapasiteettivarausmaksua, johon voi sisällyttää kustannuksia vain laskennallisesta keskimääräisestä tehonsiirtokyvyn muutoksesta. Toisin sanoen kapasiteettivarausmaksu ei saa sisältää verkon jälleenrakentamiseksi katsottavaa kustannusosuutta tai muutoinkaan sellaisia kustannuksia, jotka eivät liity suoraan komponentin siirtokykyyn ja sen muutokseen.
- (234) Alla on kuvattu suurjänniteverkon kapasiteettivarausmaksun laskentaperiaatteet. Energiavirasto täsmentää ohjeistusta ja alla olevia periaatteita tarpeen mukaan. Tarkemmat ohjeet löytyvät Energiaviraston julkaisemasta suurjänniteverkon kapasiteettivarausmaksun laskentatyökalusta.

Energiaviraston laskentatyökalu

- (235) Energiavirasto on julkaissut erillisen laskentatyökalun suurjännitteisen jakeluverkon kapasiteettivarausmaksun määrittämistä varten. Energiavirasto käyttää laskentatyökalua arvioidessaan kapasiteettivarausmaksun kohtuullisuutta. Laskentatyökalu määrittää lähtökohtaisesti enimmäishinnan suurjännitteisen jakeluverkon kapasiteettivarausmaksulle. Verkonhaltija voi kuitenkin määrittää kapasiteettivarausmaksun myös tarkemmilla periaatteilla, kunhan laskentaperusteet noudattavat vain samoja pääperiaatteita laskennassa.
- (236) Suurjänniteverkon kapasiteettivarausmaksun laskentatyökalu vastaa periaatteiltaan keski- ja pienjänniteverkon kapasiteettivarausmaksun

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

laskentatyökalua. Laskentatyökaluun on lisätty myös laskentaperiaate tuotannon hyötyjen arvioimiseksi sekä muutoinkin laskentaa tuotannon kapasiteettivarausmaksun määrittämiseksi.

- (237) Kapasiteettivarausmaksun laskenta perustuu verkonhaltijan siirtolinjojen pituuteen. Siirtokyky heikkenee ja kapasiteettivarausmaksu nousee verkonhaltijan keskimääräisen siirtopituuden funktiona. Työkalu määrittää siirtolinjan jokaiselle eri etäisyydelle kapasiteettivarausmaksun ja laskee näistä keskiarvon, joka vastaa kyseisen siirtolinjan keskimääräistä kapasiteettivarausmaksua.
- (238) Verkonhaltija voi määrittää keskimääräisen kapasiteettivarausmaksun määrittämällä kapasiteettivarausmaksun ensin eri jakorajoille verkon syötön rajapisteestä linjan päähän tai jakorajalle ja ottamalla näistä eri tuloksista painotettu keskiarvo verkkopituuden perusteella.

Aluekohtainen kapasiteettivarausmaksu

- (239) Kapasiteettivarausmaksun tarkempi aluekohtainen määrittäminen yhden keskimääräisen kapasiteettivarausmaksun sijaan voi olla mahdollista ja perusteltua verkonhaltijalla, jonka suurjännitteinen jakeluverkko muodostuu erityyppisistä ja maantieteellisesti toisistaan selkeästi erillään olevista kokonaisuuksista. Kyseisen verkonhaltijan on mahdollista käyttää alueellista keskimääräistä kapasiteettivarausmaksua siten, että jokaiselle selkeästi erilliselle verkkoalueelle määritetään oma keskimääräinen kulutuksen ja tuotannon kapasiteettivarausmaksu. Aluekohtaisia kapasiteettivarausmaksuja ei ole perusteltua soveltaa suhteellisen pienille alueille, jotta kapasiteettivarausmaksun voitaisiin katsoa edelleen olevan riittävän tasapuolinen.

4.8.3 Kapasiteettivarausmaksu verkkoa syöttävissä liittymissä

- (240) Verkonhaltijan tulee määrittää ja julkaista kapasiteettivarausmaksu erikseen tuotannolle ja kulutukselle.
- (241) Tuotannon kapasiteettivarausmaksua sovelletaan liittymille, jotka syöttävät verkkoa ja kulutuksen kapasiteettivarausmaksua liittymille, jotka ottavat verkosta tehoa. Määrittäessä kapasiteettivarausmaksua tuotannolle verkonhaltijan on mahdollista huomioida tarkemmin käytännön siirtokyvyn lasku etäisyyden kasvaessa. Tämä on huomioitu suurjänniteverkon kapasiteettivarausmaksun laskentatyökalussa oletuksena.
- (242) Liittymissä, joissa tehoa siirtyy liittymispisteessä molempiin suuntiin, kapasiteettivarausmaksu muodostuu aina sen perusteella kumpi, kulutuksen siirtoteho ja kulutuksen kapasiteettivarausmaksu vai verkkoon syötön siirtoteho ja tuotannon kapasiteettivarausmaksu, muodostuu kalliimmaksi. Toisin sanoen tavoitteena on, että kapasiteettivarausmaksu muodostuu verkkoa mitoittavan tehon perusteella.
- (243) Esimerkiksi sähkövaraston osalta, kapasiteettivarausmaksu riippuu siitä, muodostuuko kapasiteettivarausmaksu suuremmaksi määritetyn verkkoon syötettävän sallitun huipputehon ja tuotannon kapasiteettivarausmaksun vai

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

määritetyn verkosta otettavan sallitun huipputehon ja kulutuksen kapasiteettivarausksumun perusteella. Sähkövarastonkin tapauksessa kulutuksen liittymisteho voi olla huomattavasti pienempi kuin verkkoon syötölle määritetty liittymisteho eikä verkonhaltija voi määrittää liittymistehoja suoraan asiakkaan laitteiston nimellistehojen perusteella, jos asiakas itse pyytää ja tarvitsee tosiasiallisesti pienempiä tehoja.

- (244) Niin kauan kuin voimassa oleva lainsäädäntö edellyttää, että vahvistuskuluja ei saa sisällyttää alle 1 MVA voimalaitoskokonaisuuden liittämistä verkkoon, ei verkonhaltija voi periä tältä pienimuotoiselta sähköntuotannolta kapasiteettivarausksumaa. Verkonhaltijalla on kuitenkin oikeus periä edelleen kulutuksen osalta kapasiteettivarausksumaa, jos samassa liittymässä on kulutusta ja muutoinkin sähkövarastolta tuotannon tai kulutuksen kapasiteettivarausksumaa. Mikäli verkonhaltija ei julkaise pienjänniteverkkoon tuotannolle omaa kapasiteettivarausksumaa, tulee pienjänniteverkkoon liittyneisiin varastoihin ja mahdollisesti tuotannon vyöhykehintojen määrittämisen apuna soveltaa kulutuksen kapasiteettivarausksumaa.
- (245) Verkonhaltijan tulee määrittää tuotannon kapasiteettivarausksumaa vähintään suurjännite- ja keskijänniteverkkoon. Hinnastosta tulee käydä ilmi kapasiteettivarausksumaa ilman hyötyjä ja hyötyjen kanssa. Mikäli hyötyjä ei ole, ei tämän osalta tarvitse julkaista omaa erillistä hintaa.

4.8.4 Hyötyjen huomiointi kapasiteettivarausksumassa

- (246) Sähkömarkkinalain mukaan verkkopalvelujen hinnoittelussa on huomioitava hyödyt, jotka aiheutuvat voimalaitoksen liittamisesta ja joustosta sekä kysynnän ohjaustoimenpiteistä. Tämä tarkoittaa, että tuotannon kapasiteettivarausksumassa on otettava keskimäärin huomioon mahdollinen hyöty verkon mitoitukselle.
- (247) Tämä myös tarkoittaa sitä, että liittymältä, joka toteutetaan pääasiassa verkonhaltijan joustopalveluita varten, on perusteltua periä kapasiteettivarausksumaa vain siinä suhteessa kuin liittymä todellisuudessa edellyttää olemassa olevalta verkolta suurempaa mitoittamista. Lähtökohtaisesti tällaisten liittymien ei pitäisi vaikuttaa heikentävästi olemassa olevan verkon siirtokapasiteettiin, jolloin liittymältä ei tulisi periä kapasiteettivarausksumaa laisinkaan. Tilanteen mahdollisesti muuttuessa myöhemmin ja liittymän lopettaessa joustojen pääasiallisen tarjoamisen verkonhaltijan tarpeisiin, liittymältä tulee periä kapasiteettivarausksumaa, jos sitä ei ole aiemmin peritty.
- (248) Tuotantolaitoksen liittamisesta aiheutuva ja liittymismaksuissa huomioitava mahdollinen hyöty syntyy siitä, että tuotantolaitoksen liittäminen kulutusta sisältävään verkkoon voi vaatia keskimäärin vähemmän kapasiteettia siirtoyhteyksiltä tehonsiirtomatkan tai siirtotehon osalta sekä vähentää tarvetta verkon vahvistukselle varsinaisiin verkon syöttöpisteisiin asti verrattuna puhtaaseen kulutuspainotteisessa verkossa kulutuksen liittämiseen. Niin kauan, kuin uusi liitettävä tuotanto ei aiheuta täysimääräistä siirtotarvetta verkon syötön rajapisteisiin ja keskimääräiset hyödyt huomioiden tuotannon kapasiteettivarausksumaa muodostuu kulutuksen kapasiteettivarausksumaa pienemmäksi, voidaan perustella, että tuotanto tuo hyötyjä.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

- (249) Toisin sanoen, mikäli verkonhaltijan verkon rajapisteessä sähköjärjestelmään päin netotettu antoteho yläpuoliseen verkkoon on suurempaa kuin ottoteho niin kyseisessä verkonosassa tuotantotehon määrä määrittelee mitoitus-tehoa ja kapasiteettimielessä lisätuotanto ei tuo hyötyä eli hyöty on nolla. Jos otto-teho yläpuolisesta verkosta on suurempaa kuin antoteho tuotanto tuo hyötyjä. Koska tuotannolla on keskimäärin heikompi siirtokyky ja näin ollen myös korkeampi kapasiteettivarauskmaksu ilman hyötyjen huomiointia, tulee todellinen hyödyn rajapiste kuitenkin vastaan jonkun verran tätä aiemmin.
- (250) Suurjänniteverkon kapasiteettivarauskmaksun laskentatyökalusta löytyy edellä mainittua periaatetta vastaava laskenta. Laskentatyökalu kertoo, että kuinka paljon tuotantoa voidaan vielä liittää suoraan 110 kV verkkoon, jotta sen voisi katsoa tuovan laskennallisesti hyötyä verkonhaltijan verkon mitoitukseen ja sitä kautta varata verkosta kulutusta vähemmän siirtokapasiteettia.
- (251) Suurjänniteverkon kapasiteettivarauskmaksun laskentatyökalu määrittää myös keskimääräisen hyödyn, jonka tuotanto aiheuttaa. Keskimääräinen hyödyn määrittäminen perustuu ajankohtaan, jolloin verkonhaltija ottaa uudet periaatteet käyttöönsä tai ajankohtaan, jolloin viimeistään periaatteiden olisi tullut olla jo käytössä. Kyseiselle ajankohdalle selvitetään kulutuksen ja tuotannon huipputehot sekä verkossa esiintyvä kulutuksen minimiteho eli niin sanottu peruskuorma. Tämän pohjalta määritetään niin sanottu hyötykerroin, joka kertoo, että kuinka paljon verkossa ilmenee vielä hyötyjä tuotannon liittämistä.
- (252) Hyötykertoinen avulla on tarkoitus jakaa tuotannon mahdolliset hyödyt tasan kaikkien tuotantoliittyjien kesken. Todellisuudessa siinä vaiheessa, kun tuotantoa on liittynyt sen verran verkkoon, että tuotantoa siirretään verkkoa syöttävissä rajapisteissä ajoittain edes jonkun verran sähköjärjestelmään päin, niin hyöty lähtee pienenemään koko ajan tuotannon liittymistehojen kasvaessa ja saavuttaa lopulta tilanteen, jossa lisätuotannon liittäminen on todennäköisesti kulutusta kalliimpaa verkon mitoituskustannusten kannalta. Hyötykertoinella turvataan siis sitä, että liittyyjällä, joka liittyy aikaisessa vaiheessa ja tuo paljon hyötyä sekä liittyyjällä, jonka hyöty on hyvin vähäinen, sovellettaisiin molemmilla samaa keskimääräistä kapasiteettivarauskmaksua, jossa olisi huomioitu hyödyt keskimäärin.
- (253) Liittymätehon ylittäessä rajan, jolloin hyötyjä ei enää ole, lopulle liittymisteholle kapasiteettivarauskmaksu määräytyy normaalisti suoraan tuotannon kapasiteettivarauskmaksun perusteella, jossa hyötyjä ei ole huomioitu. Energiavirasto tulee käyttämään tuotannon kapasiteettivarauskmaksun kohtuullisuutta ja periaatteita arvioidessaan suurjänniteverkon kapasiteettivarauskmaksun laskentatyökalua ja edellä kuvattuja periaatteita. Verkonhaltija voi kuitenkin määrittää kapasiteettivarauskmaksun tarkemmilla periaatteilla, kunhan se on laskentaperusteiltaan perusteltu ja noudattaa edellä kuvattuja ja laskentatyökalun perusperiaatteita eikä ole niiden kanssa ristiriidassa. Verkonhaltijan tulee esittää hinnoitteluperiaatteissaan, miten se on määrittänyt ja laskenut tuotannon kapasiteettivarauskmaksun ilman hyötyjä ja hyötyjen kanssa.

3122/040302/2025-
3209/040302/2025

15.12.2025

- (254) Mikäli verkonhaltijan suurjänniteverkko sijaitsee alueella, jossa sitä syöttävä kantaverkko tai toinen suurjännitteinen verkko on hyvin tuotantopainotteinen ja verkonhaltijan verkkoon liitettävällä uudella tuotannolla olisi haitallista vaikutusta syöttävän verkon tilanteeseen, voi verkonhaltija perustellusti arvioida, että hyötyjä tuotannon liittämisestä ei kokonaisuus arvioiden enää ole ja määrittää tuotannolle kapasiteettivarausk maksun normaalisti ilman hyötyjen arviointia.
- (255) Energiavirasto tulee tarvittaessa tarkentamaan suurjänniteverkon kapasiteettivarausk maksun laskentatyökalu hyötyjen huomioon.

Hyödyt alle 110 kV verkossa

- (256) Myös keski- tai pienjänniteverkkoon liittyneet liittyjät voivat tuoda hyötyjä. Tältä osin tarkempia laskentaperiaatteita ei ole kuvattu Energiaviraston laskentatyökaluissa. Hyötyjen määrittämisen tulee kuitenkin perustua samaan periaatteeseen kuin suurjänniteverkon tuotantoliittymissä.
- (257) Yksinkertaistetussa mallissa lähtökohtana hyödyille voidaan pitää sitä, että tuotannon keskimääräiseen kapasiteettivarausk maksuun ei saa sisällyttää päämuuntajan osalta kapasiteettivarausk maksua, jos kulutus on päämuuntajan osalta mitoittava tekijä. Toisin sanoen vasta siinä vaiheessa, kun tuotantoa siirretään enemmälti suurjänniteverkkoon, voi verkonhaltija ottaa päämuuntajan huomioon kapasiteettivarausk maksun määrittämisessä. Tämän voi huomioda keskijänniteverkon kapasiteettivarausk maksun laskentatyökalussa vähentämällä keskimääräisestä kapasiteettivarausk maksusta keskijänniteverkon kapasiteettivarausk maksun osuuden.
- (258) Verkonhaltija voi käyttää keskijänniteverkkoon liittyvälle tuotannolle pohjana samaa kapasiteettivarausk maksua kuin kulutukselle, mutta siinä on edelleen otettava huomioon mahdolliset hyödyt päämuuntajan mitoittamiseen. Verkonhaltija voi määrittää keskijänniteverkon tuotannolle myös oman tarkemman kapasiteettivarausk maksun samoin kuin suurjänniteverkon kapasiteettivarausk maksun laskentatyökalussa, ottaen huomioon tuotannon tarkemman tehonsiirtokyvyn.
- (259) Muutoin keskijänniteverkkoon tai pienjänniteverkkoon liittyvän tuotannon osalta voidaan arvioida, että hyötyjä ei keskimäärin ole. Varsinkin pienjänniteverkossa tuotannon liittäminen voi olla ongelmallista jännitteen nousun takia ja tämä osaltaan voi aiheuttaa ylimääräisiä verkonvahvistustarpeita verrattuna kulutusliittymiin.